

ੴ

# ਆਸਾ ਦੀ ਵਰ

ਅਧਿਆਤਮ ਦੀ ਓਰ ਏਕ ਸਫਰ  
ਡੋਗਰੀ ਅਨੁਵਾਦ

## अनुक्रमणिका

1.	आसा दी वर -----	1
2.	अरदास-नमाज-----	53
3.	रूह दा रस्ता -----	57
4.	सफर दे वास्ते दर्शन -----	59
5.	महिलाओं की भूमिका -----	61
6.	पगड़ी दा महत्व-----	64
7.	वनिम्रता कुंजी सार अपने सफर च-----	66



We are distributing Free Gutkas, Divine message of the Guru globally in all the major languages, To Continue this Monumental task, please donate at <https://sggsonline.com/donation>

This Sewa has been done by Sewadars & SikhBookClub.

This text is only a translation and only gives the essence of the Guru's Divine word. For a more complete understanding, please read the Gurumukhi Sri Guru Granth Sahib Ji. If any errors are noticed, please notify us immediately via email at [walnut@gmail.com](mailto:walnut@gmail.com).

Publisher

© Sikhbookclub.com

Chino, Ca 91710

**ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥**

ਏ ਸਭ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮ ਪਿਤਾ ਹੈ, ਤਹਦਾ ਨਾਮ ਸਤ੍ਯ ਹੈ, ਓਹ ਜਗਤ ਦਾ ਰਚਯਿਤਾ ਹੈ। ਓਹ ਸਰਵਸ਼ਕਤਿਮਾਨ ਏ, ਓਹ ਡਰ ਥਮਾਂ ਮੁਕਤ ਏ, ਤਸੀ ਕੁਸੈ ਕਤ੍ਰੈ ਭੀ ਕੋਝੈ ਫੁਸ਼ਮਨੀ ਨੇਝੈ ਏ, ਅਸਲ ਚ ਤਸੀ ਹਰ ਕੁਸੈ ਤਪ੍ਪਰ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਵਠਿ ਏ, ਓਹ ਅਮਰ ਏ, ਓਹ ਅਮਰ ਏ, ਓਹ ਜਨਮ-ਮਰਣ ਦੇ ਚਕ੍ਰ ਥਮਾਂ ਮੁਕਤ ਏ, ਓਹ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਚ ਬਨੀ ਗੇਦਾ ਏ ਪ੍ਰਜਵਲਿਤ, ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ।

**ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥**

॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਵਾਰ ਸਲੋਕਾ ਨਾਲਿ ਸਲੋਕ ਭੀ ਮਹਲੇ ਪਹਿਲੇ ਕੇ ਲਿਖੇ ਟੁੰਡੇ ਅਸ ਰਾਜੈ ਕੀ ਧੁਨੀ ॥**

ਏ ਜ਼ਾਨੀ ਸ਼ਲੋਕ ਸਮੇਤ। ਸ਼ਲੋਕ ਮਹਾਲਾ ਪਹਲਾ ਨੇ ਭੀ ਲਿਖੇ ਹੈਂ। 'ਪੌਰਿਯਾਂ ਫੁੰਫ ਅਸਰਾਜ' ਕੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਰ ਗਾਨਾ।

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਦਿਉਹਾੜੀ ਸਦ ਵਾਰ ॥**

ਏ ਬਲਿਹਾਰੀ ਦੇ ਤਸ ਗੁਰੂ ਕੋਲ ਮੈਂ ਦਿਨ ਚ ਸੌ ਬਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ

**ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਜਿਸਨੇ ਮਨੁਕਖ ਗੀ ਦੇਵਤਾ ਬਨਾਨੇ ਚ ਦੇਰੀ ਨੇਝੈ ਕੀਤੀ। ੧ ॥

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਜੇ ਸਉ ਚੰਦਾ ਉਗਵਹਿ ਸੂਰਜ ਚੜਹਿ ਹਜਾਰ ॥**

ਏ ਸੌ ਚਾਂਦ ਤਗਨੇ ਤੇ ਹਜਾਰਾਂ ਸੂਰਜ ਚਮਕੇ ਤਾਂ ਭੀ

**ਏਤੇ ਚਾਨਣ ਹੋਦਿਆਂ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਫੁਨਿਯਾ ਵਿਚ ਝੁਤਨੀ ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੨ ॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਨ ਚੇਤਨੀ ਮਨਿ ਆਪਣੈ ਸੁਚੇਤ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜੋ ਲੋਗ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਵਿਚ ਚਤੁਰ ਹੋਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ

**ਛੁਟੇ ਤਿਲ ਬੁਆੜ ਜਿਉ ਸੁੰਢੇ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ॥**

ਏ ਝੁਨ੍ਹੇਂ ਬੇਕਾਰ ਤਿਲ ਦੀ ਤਰ੍ਜ ਪਰ ਬੇਕਾਰ ਮਨ੍ਹੇ ਜੰਦੇ ਨ ਤੇ ਸੁਨਸਾਨ ਖੇਤਰੇਂ ਚ ਸੁਟੀ ਦਿੱਤੇ ਜੰਦੇ ਨ।

**ਖੇਤੈ ਅੰਦਰਿ ਛੁਟਿਆ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਉ ਨਾਹ ॥**

ਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤ ਵਿਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਓਹ ਬੇਕਾਰ ਤਿਲ ਤਹਨਾਂ ਦੇ ਸੌ ਮਾਲਿਕ ਬਠ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

**ਫਲੀਅਹਿ ਫੁਲੀਅਹਿ ਬਪੁੜੇ ਭੀ ਤਨ ਵਿਚਿ ਸੁਆਹ ॥੩॥**

ਏ , ਏ ਓਹੁ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਪਨਪਦੇ ਨ ਪਰ ਫਿਰੀ ਭੀ ਤੰਦਾ ਸ਼ਰੀਰ ਰਾਖ ਗੈ ਏ। ੩॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ ਆਪੀਨੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਵ-ਅਸਤਿਤਵ ਹੈ, ਤਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਓਰ ਤਸਨੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਬਨਾਯਾ ਹੈ।

**ਦੁਯੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਐ ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੇ ਚਾਉ ॥**

ਏ ਦੂਜੀ ਗਲ, ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਤੇ ਤਸ ਵਿਚ ਭੈਠ ਕੇ ਅਪਨੀ ਦੁਨਿਆ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂ ਰੁਚਿ ਨਾਲ ਕੇਖਦਾ ਹੈ।

**ਦਾਤਾ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਤੂੰ ਤੁਸਿ ਦੇਵਹਿ ਕਰਹਿ ਪਸਾਉ ॥**

ਏ ਹੇ ਰਬ ਆਪ ਹੀ ਦੁਨਿਆ ਦੇ ਦਾਤਾ ਤੇ ਰਚਨੇ ਆਲੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਓ ਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂ ਵਰਦਾਨ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸੁਭਾਵ ਫੈਲਾਓ।

**ਤੂੰ ਜਾਣੇਈ ਸਭਸੈ ਦੇ ਲੈਸਹਿ ਜਿੰਦੁ ਕਵਾਉ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂ ਹੀ ਸਰਵਜ਼ ਹੋ, ਆਪ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾਨੁਸਾਰ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਜੀਵਨ ਦੇ ਓਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ।

**ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੇ ਚਾਉ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਤੁਸ ਅਪਨੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਚਮਕਾਰ ਚ ਭੈਠੇ ਦੇ ਓ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਰੁਚਿ ਕਰਨੈ ਦਿਖਾ ਕਰਦੇ ਓ। ੧॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਸਹਲਾ 1 ॥

**ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਖੰਡ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਸਚੇ ਹਨ ।

**ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਲੋਅ ਸਚੇ ਆਕਾਰ ॥**

ਏ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦੇ ਚੌਦਹ ਲੋਕ ਸਚੇ ਹਨ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸੁਭਾਵ, ਸੂਰਜ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਤਾਰੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵੀ ਸਚ ਹਨ।

**ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਕਰਣੇ ਸਰਬ ਬੀਚਾਰ ॥**

ਏ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮ ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਚੇ ਨੇ।

**ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਅਮਰੁ ਸਚਾ ਦੀਬਾਣੁ ॥**  
ਏ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਤੇ ਤੇਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਚ ਏ।

**ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਸਚਾ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥**  
ਏ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਤੇ ਤੇਰਾ ਵਚਨ ਸਚ ਏ।

**ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਕਰਮੁ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥**  
ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕਰਮ ਸਚ ਹਨ ਤੇ ਨਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਝਸੇਂਸ ਵੀ ਸਚ ਹੈ।

**ਸਚੇ ਤੁਧੁ ਆਖਹਿ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ॥**  
ਏ ਸਿਫ਼ ਕਰੋੜੀਂ ਕਰੋੜ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂ ਸਚਾਈ ਕਹੰਦੇ ਨੇ।

**ਸਚੈ ਸਭਿ ਤਾਣਿ ਸਚੈ ਸਭਿ ਜੋਰਿ ॥**  
ਏ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਤੇ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤਿ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ।

**ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤਿ ਸਚੀ ਸਾਲਾਹ ॥**  
ਏ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਚੀ ਏ।

**ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥**  
ਏ ਹੇ ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਝਹ ਸੁਭਾਵ ਸਚਾ ਹੈ ।

**ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸਚੁ ॥**  
ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਪਰਮ ਸਚ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ।

**ਜੇ ਮਰਿ ਜੰਮੇ ਸੁ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ ॥੧॥**  
ਏ , ਏ ਪਰ ਪੈਦਾ ਹੋਨੇ ਤੇ ਮਰਨੇ ਆਲੇ ਜੀਵ ਪੂਰੀ ਚਾਲੀ ਕਚੇ ਹੋਂਦੇ ਨ॥ ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**  
ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਵਡਾ ਨਾਉ ॥**  
ਏ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵਡੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਝਤਨੀ ਵਡੀ ਹੈ।

**ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ॥**  
ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਰੂਪ ਵਡੀ ਵਡੀ ਏ ਜਿਸਦਾ ਨਿਆਯ ਸਚਾ ਏ।

**ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਨਿਹਚਲ ਥਾਉ ॥**  
ਏ ਉਸ ਮਾਲਿਕ ਦਾ ਘਮੰਡ ਵੀ ਵਡਾ ਏ ਕੀਜੇ ਤੰਦੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਅਟਲ ਏ।

**ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾਣੈ ਆਲਾਉ ॥**

ਏ ਉਂਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਸ ਕਰਿਏ ਭੀ ਬਡੀ ਏ ਕੀ ਜੇ ਓਹ ਜਾਨਦਾ ਏ ਜੇ ਉਂਦੇ ਭਕਤ ਕੇਹ ਆਖਦੇ ਨ।

**ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਬੁਝੈ ਸਭਿ ਭਾਉ ॥**

ਏ ਪਰਮੇਸਰੇ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਸ ਆਸ੍ ਤੇ ਬਡੀ ਏ ਕੇ ਓਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਜਯਬਾਤ ਗੀ ਸਮਝਦਾ ਏ।

**ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਪੁਛਿ ਨ ਦਾਤਿ ॥**

ਏ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਤੁਤਿ ਇਸ ਕਰਿਏ ਬਡੀ ਏ ਕੀ ਜੇ ਓਹ ਕੁਸੈ ਕਨੈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਅਪਨੇ ਵਰਦਾਨੋਂ ਗੀ ਦਾਨ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥**

ਏ ਉਂਦੀ ਮਹਿਮਾ ਭੀ ਬਡੀ ਏ ਕੀਜੇ ਓਹ ਸਭ ਕਿਸ਼ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਕਾਰ ਨ ਕਥਨੀ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਸਕਦੇ।

**ਕੀਤਾ ਕਰਣਾ ਸਰਬ ਰਜਾਇ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਜੋ ਭੀ ਕਕਮਾ ਸੈ, ਕਯ ਯਸ਼ਾ ਸੈ ਮਾ ਕਯਨਾ ਚਾਦਹਮੇ, ਲਸ਼ ਅਜਨੀ ਝੁੱਚਾ ਸੈ । ੨॥

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨॥

**ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਚੈ ਕੀ ਹੈ ਕੋਠੜੀ ਸਚੇ ਕਾ ਵਿਚਿ ਵਾਸੁ ॥**

ਏ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਘਰ ਹੈ ਤੇ ਸਿਫ ਓਹ ਪਰਮ ਸਚਾਈ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਬਸਦਾ ਹੈ।

**ਇਕਨ੍ਹਾ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ ਲਏ ਇਕਨ੍ਹਾ ਹੁਕਮੇ ਕਰੇ ਵਿਣਾਸੁ ॥**

ਏ ਓਹ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਨੈ ਕਿਸ਼ ਜੀਵ-ਜੰਤੁਏਂ ਗੀ ਅਪਨੇ ਚ ਆਤਮਸਾਤ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਨੈ ਮਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵੋਂ ਗੀ ਨਸ਼ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਇਕਨ੍ਹਾ ਭਾਣੈ ਕਢਿ ਲਏ ਇਕਨ੍ਹਾ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥**

ਏ ਅਪਨੀ ਮਰਜੀ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਓਹ ਮਾਯਾ ਚ ਕਿਸ਼ ਜੀਵ-ਜੰਤੁਏਂ ਗੀ ਕਢੀ ਲੈਂਦਾ ਏ ਤੇ ਕਿਸ਼ ਲੋਕੋਂ ਗੀ ਮਾਯਾ ਦੇ ਜਾਲ ਚ ਬਸਾਈ ਦਿੰਦਾ ਏ।

**ਏਵ ਭਿ ਆਖਿ ਨ ਜਾਪਈ ਜਿ ਕਿਸੈ ਆਣੇ ਰਾਸਿ ॥**

ਏ ਏਹ ਭੀ ਨੇਝੀ ਆਖੇਆ ਜਾਈ ਸਕਦਾ ਜੇ ਓਹ ਕੁਸ ਗੀ ਗ੍ਰਮ ਕਰਗ।

**ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਕਉ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪਰਗਾਸੁ ॥੩॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਇਹ ਰਹਸਯ ਸਿਫ ਉਹ ਗੁਰੂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਪ ਹੀ ਜ਼ਾਨ ਦਾ ਜਯੋਤਿ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ੩॥

**ਪਉੜੀ ॥**  
ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਕੈ ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮੁ ਬਹਾਲਿਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਧਰਮਰਾਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

**ਓਥੈ ਸਚੇ ਹੀ ਸਚਿ ਨਿਬੜੈ ਚੁਣਿ ਵਖਿ ਕਢੇ ਜਜਮਾਲਿਆ ॥**

ਏ ਉਥੇ ਧਰਮਰਾਜ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਸਚਾਈ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਦੁष्ट ਪਾਪੀਂ ਦਾ ਚਯਨ ਤੇ ਅਲਗ-ਥਲਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਏ।

**ਥਾਉ ਨ ਪਾਇਨਿ ਕੂੜਿਆਰ ਮੁਹ ਕਾਲੂਰੈ ਦੋਜਕਿ ਚਾਲਿਆ ॥**

ਏ ਝੂਠੇ ਗੀ ਉਥੇਂ ਜਗਹ ਨੇੜੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤੇ ਉਨੇਂਗੀ ਕਾਲਾ ਕਰੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਨਰਕ ਚ ਖਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਏ।

**ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਰਤੇ ਸੇ ਜਿਣਿ ਗਏ ਹਾਰਿ ਗਏ ਸਿ ਠਗਣ ਵਾਲਿਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਭਕਤ ਜਿੱਤੇ ਤੇ ਖੋਖੇਬਾਜ ਹਾਰ।

**ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮੁ ਬਹਾਲਿਆ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਲਿਖਣ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮਰਾਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ । ੨॥

**ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਵਿਸਮਾਦੁ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦੁ ਵੇਦ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਤੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਧੁਨੀਆਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ ਗੇਦੇ ਵੇਦ ਗਯਬ ਦੇ ਨ।

**ਵਿਸਮਾਦੁ ਜੀਅ ਵਿਸਮਾਦੁ ਭੇਦ ॥**

ਏ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗੇਦੇ ਭੇਦ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗੇਦੇ ਜੀਵ ਭੀ ਅਜੀਬ ਨ।

**ਵਿਸਮਾਦੁ ਰੂਪ ਵਿਸਮਾਦੁ ਰੰਗ ॥**

ਏ ਆਕ੍ਰਿਤੀਯੋਂ ਤੇ ਰੰਗੋਂ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਗਯਬ ਦੀ ਏ।

**ਵਿਸਮਾਦੁ ਨਾਗੇ ਫਿਰਹਿ ਜੰਤ ॥**

ਏ ਮੈਂ ਉਨ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨੰਗੇ ਘੁਮਦੇ ਰਹੰਦੇ ਹਨ।

**ਵਿਸਮਾਦੁ ਪਉਣੁ ਵਿਸਮਾਦੁ ਪਾਣੀ ॥**

ਏ ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਭੀ ਡਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਏ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਅਗਨੀ ਖੇਡਹਿ ਵਿਡਾਣੀ ॥**

ਏ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗਾਹਲ ਹੇ ਕਿ ਕੜ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਗ ਅਦ੍ਭੁਤ ਖੇਲ ਖੇਲਦੀ ਹੇ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਧਰਤੀ ਵਿਸਮਾਦੁ ਖਾਣੀ ॥**

ਏ ਧਰਤੀ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਭੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗਲ ਏ ਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਏ ਦੇ ਉਤਪਤਿ ਦੇ ਚਾਰ ਸ੍ਰੋਤ ਭੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨੇ ਆਛੇ ਨ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਦਿ ਲਗਹਿ ਪਰਾਣੀ ॥**

ਏ ਜੀਵ ਜੇਹੜੇ ਪਦਾਰਥ ਚਖਨੇ ਚ ਲਗੇ ਦੇ ਨ ਓਹ ਭੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨੇ ਆਛੇ ਨ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਸਮਾਦੁ ਵਿਜੋਗੁ ॥**

ਏ ਸੰਜੋਗ ਤੇ ਵਿਚਛੇਦ ਭੀ ਅਜੀਬ ਏ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਭੁਖ ਵਿਸਮਾਦੁ ਭੋਗੁ ॥**

ਏ ਦੁਨਿਆ ਦੀ ਭੂਖ ਅਤੇ ਲਗਜਰੀ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗਾਹਲ ਹੇ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਿਫਤਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਲਾਹ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਸਤੁਤਿ ਭੀ ਗਜਬ ਦੀ ਏ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਉਝੜ ਵਿਸਮਾਦੁ ਰਾਹ ॥**

ਏ ਅਜੀਬ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਇੰਸਾਨ ਦਾ ਗਲਤ ਰਾਹ ਤੇ ਫਿਰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਤੇ ਆਨਾ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਨੇੜੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਦੂਰਿ ॥**

ਏ ਏਹੁ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗਲ ਏ ਜੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੀਵੇਂ ਦੇ ਕੋਲ ਭੀ ਏ ਤੇ ਤੰਦੇ ਕੋਲਾ ਭੀ ਦੂਰ ਭੀ ਏ।

### **ਵਿਸਮਾਦੁ ਦੇਖੇ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ ॥**

ਏ ਉਹ ਭਕਤ ਅਦ੍ਭੁਤ ਹਨ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਸੀਧਾ ਆਪਣੀ ਅਕੁਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ।

### **ਵੇਖਿ ਵਿਡਾਣੁ ਰਹਿਆ ਵਿਸਮਾਦੁ ॥**

ਏ ਨਾਨਕ ਕਹੰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ, ਤੇਰੇ ਸੁਖਾਵ ਦਾ ਅਦ੍ਭੁਤ ਅਚਰਜ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ।

### **ਨਾਨਕ ਬੁਝਣੁ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਖਾਵ ਦੇ ਇਸ ਅਦ੍ਭੁਤ ਚਮਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਗਯਸ਼ਾਲੀ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਨੇ। ੧॥

### **ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਕੁਦਰਤਿ ਦਿਸੈ ਕੁਦਰਤਿ ਸੁਣੀਐ ਕੁਦਰਤਿ ਭਉ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥**

ਏ ਜੋ ਕੁਛ ਦੇ ਖਾ ਸੁਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਓਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਡਰ ਤੇ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੈ।

**ਕੁਦਰਤਿ ਪਾਤਾਲੀ ਆਕਾਸੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਰਬ ਆਕਾਰੁ ॥**

ਏ ਆਕਾਸ਼ ਤੇ ਪਾਤਾਲ ਲੋਕ ਚ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਗੈ ਮੌਜੂਦ ਏ ਤੇ ਏਹ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਣਿ ਤੁੰਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਏ।

**ਕੁਦਰਤਿ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਕਤੇਬਾ ਕੁਦਰਤਿ ਸਰਬ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

ਏ ਵੇਦ, ਪੁਰਾਣ, ਸ਼ਰੀਯਤ ਬਗੈਰਾ ਸੁਭਾਵ ਕਤ੍ਰੈ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਨ ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਨ।

**ਕੁਦਰਤਿ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪੈਨ੍ਣੁ ਕੁਦਰਤਿ ਸਰਬ ਪਿਆਰੁ ॥**

ਏ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਖਾਣੇ-ਪੀਣੇ ਤੇ ਕਪੜੇ ਪਾਨਾ ਪੌਂਦਾ ਏ।

**ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਰੰਗੀ ਕੁਦਰਤਿ ਜੀਅ ਜਹਾਨ ॥**

ਏ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਦੁਨਿਆ ਦੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੁਏ ਚ ਪ੍ਰਜਾਤਿ, ਰੰਗ ਤੇ ਕਿਸਮ ਭੀ ਹੋਂਦੇ ਨ।

**ਕੁਦਰਤਿ ਨੇਕੀਆ ਕੁਦਰਤਿ ਬਦੀਆ ਕੁਦਰਤਿ ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥**

ਏ ਸ੍ਰਿਣਿ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਖਲਾਈ-ਬੁਰੀ ਚੀਜਾਂ ਹੋਂਦਿਆਂ ਨ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਆਦਰ ਤੇ ਘਮੰਡ ਹੋਂਦੀ ਏ।

**ਕੁਦਰਤਿ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਕੁਦਰਤਿ ਧਰਤੀ ਖਾਕੁ ॥**

ਏ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਅਗ ਏ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਿਟੀ ਏ।

**ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਤੂੰ ਕਾਦਿਰੁ ਕਰਤਾ ਪਾਕੀ ਨਾਈ ਪਾਕੁ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਏ ਸਭ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਣਿ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸ੍ਰਿਣਿ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਤੇ ਰਚਯਿਤਾ ਹੋ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਾਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਤੇਰੀ ਬੜੀ ਮਹਿਮਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

**ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵੇਖੈ ਵਰਤੈ ਤਾਕੇ ਤਾਕੁ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਓ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੂ, ਓਹ ਅਪਣੀ ਸ੍ਰਿਣਿ ਗੀ ਅਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਦਿਕਖਦਾ ਤੇ ਕਮਮ ਕਰਦਾ ਏ, ਓਹ ਸਰਵਯਾਪੀ ਏ ਤੇ ਅਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਸਭ ਕਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਏ। ॥੨॥, ਏ ਪੌਰੀ ॥

**ਆਪੀਨੈ ਭੇਗ ਭੇਗਿ ਕੈ ਹੋਇ ਭਸਮੜਿ ਭਉਰੁ ਸਿਧਾਇਆ ॥**

ਏ ਮਨੁਕ੍ਖੀ ਜਗਤ ਚ ਅਪਣੇ ਸੁਖੇਂ ਦਾ ਭੋਗ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਦ ਸ਼ਰੀਰ ਖੂੜ ਚ ਬਦਲੀ ਜੰਦਾ ਏ, ਯਾਨੀ ਆਤਮਾ ਚਲੀ ਜੰਦੀ ਏ।

**ਵਡਾ ਹੋਆ ਦੁਨੀਦਾਰੁ ਗਲਿ ਸੰਗਲੁ ਘਤਿ ਚਲਾਇਆ ॥**

ਏ ਜਦੋਂ ਮਨੁਕ੍ਖ ਬੜਾ ਘਮੰਡ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰੀ ਦੇ ਕਮਮਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਜੰਜੀਰ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੇ ਖਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਅਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਚੀਐ ਬਹਿ ਲੇਖਾ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ ॥**

ਏ ਤਥੇ ਤੰਦੇ ਕਮ੍ਹੇਂ ਤਘਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਤਸੀਂ ਬੈਠਾਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਤੰਦਾ ਹਿਸਾਬ ਸਮਝਾਯਾ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਥਾਉ ਨ ਹੋਵੀ ਪਉਦੀਈ ਹੁਣਿ ਸੁਣੀਐ ਕਿਆ ਰੂਆਇਆ ॥**

ਏ ਜਦੋਂ ਤਸ ਨੂੰ ਸਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਹੁਨ ਤਸ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਵੀ ਕੌਨ ਸੁਨੀ।

**ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥**

ਏ, ਏ ਅਜ਼ਾਨੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦੁਰਲੱਭ ਜਿੰਦਗੀ ਬੇਕਾਰ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੀ। ੩॥

**ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਸਹਲਾ 1 ॥

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਪਵਣੁ ਵਹੈ ਸਦਵਾਉ ॥**

ਏ ਕੌੜ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਵਾਏਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਤਰ ਤ ਚਲਦਿਆਂ ਨ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਚਲਹਿ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥**

ਏ ਕਰੋੜੋਂ ਨਦਿਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਤਰ ਤ ਗੈ ਬਗਦਿਆਂ ਨ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਅਗਨਿ ਕਢੈ ਵੇਗਾਰਿ ॥**

ਏ ਅਗ ਅਪਨਾ ਕਮਮ ਸਿਰਫ਼ ਤਰਦੇ ਗੈ ਕਰਦੀ ਏ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਦਬੀ ਭਾਰਿ ॥**

ਏ ਧਰਤੀ ਤਰ ਦੇ ਬੋਝ ਦੇ ਹੇਠ ਦਬੀ ਦੀ ਰੇਹੰਦੀ ਏ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਇੰਦੁ ਫਿਰੈ ਸਿਰ ਭਾਰਿ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਹੀ ਝੰਡ ਬਾਦਲ ਬਠ ਕੇ ਸਿਰ ਤੇ ਬੋਝ ਲਾ ਕੇ ਚਲਦਾ ਹੈ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਦੁਆਰੁ ॥**

ਏ ਧਰਮਰਾਜ ਤਰਦੇ-ਤਰਦੇ ਤੰਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਖੜੋਤੇ ਦਾ ਏ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਸੂਰਜੁ ਭੈ ਵਿਚਿ ਚੰਦੁ ॥**

ਏ ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਤਰ ਤ ਗੈ ਸਕਰਿਯ ਹੋਂਦੇ ਨ।

**ਕੋਹ ਕਰੋੜੀ ਚਲਤ ਨ ਅੰਤੁ ॥**

ਏ ਕਰੋੜੋਂ ਮੀਲ ਪੈਦਲ ਚਲਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਵੀ ਤੰਦੇ ਸਫਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨੇੜੀਂ ਹੋਂਦਾ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਸਿਧ ਬੁਧ ਸੁਰ ਨਾਥ ॥**

ਏ ਸਿਧ ਬੁਧ ਦੇਵਤਾ ਤੇ ਨਾਥ ਯੋਗੀ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਭਯ ਤ ਗੈ ਚਲਦੇ ਨ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਆਡਾਣੇ ਆਕਾਸ ॥**

ਏ ਡਰ ਸੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਆਸਮਾਨ ਫੈਲਾਯਾ ਹੈ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੇਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥**

ਏ ਬਡੇ-ਬਡੇ ਯੋਫ਼ਾ ਤੇ ਬਹਾਦੁਰ ਮਨੁਕਖ ਸਿਫਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਡਰ ਚ ਗੈ ਸਕਿਯ ਹੋਂਦੇ ਨ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਪੂਰ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਡਰ ਚ ਗੈ ਲੋਕੋਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਪੈਦਾ ਹੋਂਦੇ ਨ ਤੇ ਮਰਦੇ ਨ।

**ਸਗਲਿਆ ਭਉ ਲਿਖਿਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਅਪਨੇ ਡਰ ਚ ਹਰ ਝਕ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਤਯ ਕੀਤੀ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਚੁ ਏਕੁ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਝਕ ਸਚ੍ਯਾ ਰੂਪ ਹੀ ਨਿਰਾਕਾਰ ਭਗਵਾਨ ਨਿਰਭਯ ਹੈ। ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਰਾਮ ਰਵਾਲ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਝਕ ਹੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਡਰ ਹੈ, ਰਾਮ ਜੈਸੇ ਫੂਯੇ ਸਿਫਿ ਤਨਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਖੂਡ ਹੈਂ।

**ਕੇਤੀਆ ਕੰਨ੍ ਕਹਾਣੀਆ ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ॥**

ਏ ਕ੍ਰੁ਷ਾ ਕ-ਨ੍ਹੈਯਾ ਹੁੰਦੀ ਲੀਲਾ ਦੀ ਮਤੀ ਸਾਰੀ ਕਹਾਨਿਆਂ ਫੁਨਿਆ ਚ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨ ਤੇ ਮਤੇ ਸਾਰੇ ਪੰਡਿਤ ਵੇਦ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਆਸ੍ਰੈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨ।

**ਕੇਤੇ ਨਚਹਿ ਮੰਗਤੇ ਗਿਝਿ ਮੁਝਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ ॥**

ਏ ਕੌਝੇ ਖਿਖਾਰੀ ਨਚਨੇ ਆਲੇ ਹੋਂਦੇ ਨ ਤੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਭੀਟ ਪਰ ਚਲੀ ਜੰਦੇ ਨ।

**ਬਾਜਾਰੀ ਬਾਜਾਰ ਮਹਿ ਆਇ ਕਢਹਿ ਬਾਜਾਰ ॥**

ਏ ਰਸਧਾਰੀ ਬਜਾਰ ਆ ਕੇ ਝੂਠੇ ਰਾਸ ਦਿਖਾਂਦੀ ਹੈ।

**ਗਾਵਹਿ ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਆ ਬੇਲਹਿ ਆਲ ਪਤਾਲ ॥**

ਏ ਰਾਜਾ-ਰਾਣੀ ਦਾ ਨਾਟਕ ਕਰਦੇ ਹੋਝੇ ਗਾਂਦੇ ਨ ਤੇ ਬਕਵਾਸ ਭੋਲਦੇ ਨ।

**ਲਖ ਟਕਿਆ ਕੇ ਮੁੰਦੜੇ ਲਖ ਟਕਿਆ ਕੇ ਹਾਰ ॥**

ਏ ਲਕਖਾਂ ਰੁਪਯੇ ਦੀ ਬਾਲਿਆਂ ਤੇ ਲਕਖਾਂ ਰੁਪਯੇ ਦੇ ਹਾਰ ਪਾਂਦੇ ਹਨ।

**ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਅਹਿ ਨਾਨਕਾ ਸੇ ਤਨ ਹੋਵਹਿ ਛਾਰ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਸ਼ਰੀਰ ਤਪ੍ਪਰ ਆਭੂ਷ਣ ਪਹਿਨਦੇ ਨ, ਓਹ ਭਸਮ ਚ ਬਦਲੀ ਜੰਦੇ ਨ।

**ਗਿਆਨੁ ਨ ਗਲੀਈ ਢੁਢੀਐ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ ॥**

ਏ ਲੋਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾ ਮੁਸ਼ਿਕਲ ਏ ਕਿ ਜ਼ਾਨ ਸਿਫ਼ ਸ਼ਬਦੇ ਦੇ ਜਰਿਏ ਹਾਸਲ ਨੇੜੇ ਹੋਂਦਾ।

**ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਹੋਰ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਖੁਆਰੁ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕ੍ਰਪਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਜ਼ਾਨ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗੀ ਵਰਨਾ ਚਤੁਰਾੜੀ ਤੇ ਧੋਖਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ; ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਨਦਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਦਯਾਲੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰੁਣਾਮਯ ਦਰਸ਼ਨ ਅਪਨਾਵੇ ਤਾਂ ਤਹਦੀ ਕ੍ਰਪਾ ਨਾਲ ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

**ਏਹੁ ਜੀਉ ਬਹੁਤੇ ਜਨਮ ਭਰੰਮਿਆ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥**

ਏ ਇਹ ਆਤਮਾ ਕੜੀ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਭਟਕਦਾ ਰੇਹਾ ਪਰ ਸਤਗੁਰੂ ਦੀ ਆਸ਼੍ਰਯ ਵਿਚ ਆਠ ਦੇ ਬਾਦ ਸਤਗੁਰੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਰਾਜ ਦਸੇਯਾ।

**ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੇ ਨਹੀ ਸਭਿ ਸੁਣਿਅਹੁ ਲੋਕ ਸਬਾਇਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਧਿਆਨ ਸੇ ਸੁਨੋ, ਸਤਗੁਰੂ ਜੈਸਾ ਬੜਾ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

**ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥**

ਏ ਮਨ ਤੋਂ ਅਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤਿ ਸਤਗੁਰੂ ਪਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜਰਿਏ ਸਚਾਈ ਹਾਸਿਲ ਹੋਂਦੀ ਹੈ।

**ਜਿਨਿ ਸਚੇ ਸਚੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥੪॥**

ਏ, ਏ ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਚਾਈ ਦਾ ਰਹਸਯ ਸਮਝਾਂਦਾ ਹੈ। ੪॥

**ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥**

ਏ ਪਦ ੧ ॥

**ਘੜੀਆ ਸਭੇ ਗੋਪੀਆ ਪਹਰ ਕੰਨੁ ਗੋਪਾਲ ॥**

ਏ ਜਿਵੇਂ ਰਸਘਰੀ ਰਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਵੇਂ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਵੀ ਰਾਸ ਲੀਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਸਲੀਲਾ ਵਿਚ ਘੜੀਆਂ ਤੇ ਨਚਨੇ ਆਲੇ ਗੋਪੀ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੀ ਘੜੀਆਂ ਕਾਨ੍ਹਾ ਗੋਪਾਲ ਹਨ।

**ਗਹਣੇ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਅਵਤਾਰ ॥**

ਏ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਅਗਗ ਇਸ ਰਾਸ ਲੀਲਾ ਦੇ ਪਾਤ੍ਰੇਂ ਦੇ ਆਭੂਸ਼ਣ ਨ ਤੇ ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕਲਾਬਾਜ ਨਕਲ ਕਰਦੇ ਨ।, ਏ ਪੂਰੀ ਧਰਤੀ ਜਰੂਰੀ ਸਾਧਨ ਉਪਲਬਧ ਕਰੋਆਂਦੀ ਏ ਤੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰੀਠਿ ਦੇ ਉਲਝਨ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੇ ਮੰਚਨ ਆਸ਼੍ਰਿਤ ਜਰੂਰੀ ਆਪੂਰਿ ਨ।

**ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ਵਰਤਣਿ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥**

ਪ੍ਰੀ ਧਰਤੀ ਜਰੂਰੀ ਸਾਖਨ ਉਪਲਭਿ ਕਰੋਆਂਦੀ ਏ ਤੇ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦਾ ਮੰਚਨ ਕਰਨੇ ਆਸ਼੍ਰੈ ਸੰਸਾਰੀ  
ਉਲਝਨੇਂ ਦੀ ਲੋੜਚਦੀ ਆਪੂਰਿ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਮੁਸੈ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਖਾਇ ਗਇਆ ਜਮਕਾਲੁ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਜ਼ਾਨ ਰਹਿਤ ਜਗਤ ਲੁਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਧਮਫੂਤ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਵਾਇਨਿ ਚੇਲੇ ਨਚਨਿ ਗੁਰ ॥**

ਏ ਸਮਾਜ ਦੀ ਗਜਬ ਦੀ ਵਿਡੰਬਨਾ ਏਹ ਏ ਜੇ ਚੇਲੇ ਤਾਲ ਬਜਾਂਦੇ ਨ ਤੇ ਤੰਦੇ ਗੁਰੁ ਨਚਦੇ ਨ।

**ਪੈਰ ਹਲਾਇਨਿ ਫੇਰਨਿ ਸਿਰ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਕਰਲ ਬੜੀ ਲੈਂਦਾ ਏ, ਪੈਰ ਹਿਲਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਫੰਗੈ ਕੜੈ ਸਿਰ ਘੁਮਾਂਦਾ ਏ।

**ਉਡਿ ਉਡਿ ਰਾਵਾ ਝਾਟੈ ਪਾਇ ॥**

ਏ ਸਿਰ ਦੇ ਬਾਲੇਂ ਤਪਰ ਖੂਲ ਉਡਦੀ ਏ।

**ਵੇਖੈ ਲੇਕੁ ਹਮੈ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਇਹ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਹਸਦੇ ਹਨ ਤੇ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

**ਰੋਟੀਆ ਕਾਰਣਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ ॥**

ਏ ਰੋਟੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਓਹ ਟਯੂਨ ਕਰਦੇ ਨ

**ਆਪੁ ਪਛਾੜਹਿ ਧਰਤੀ ਨਾਲਿ ॥**

ਏ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਜਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਗਾਵਨਿ ਗੋਪੀਆ ਗਾਵਨਿ ਕਾਨ੍ ॥**

ਏ ਗੋਪੀ ਤੇ ਕਾਨ੍ਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਗਾਂਦੇ ਨ।

**ਗਾਵਨਿ ਸੀਤਾ ਰਾਜੇ ਰਾਮ ॥**

ਏ ਸੀਤਾ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਗਾਂਦੀ ਏ।

**ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ॥**

ਏ ਪਰ ਨਿਡਰ ਤੇ ਨਿਡਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈ।

**ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਗਲ ਜਹਾਨੁ ॥**

ਏ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਠਿ ਰਚਿਆ ਹੈ।

**ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਕਰਮਿ ਚੜਾਉ ॥**

ਏ ਉਨ ਸੇਵਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਗਯ ਉਠਦਾ ਹੈ, ਓਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

**ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ ਜਿਨ੍ਹਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥**

ਏ ਰਾਤ ਉਨ ਲੋਕੋਂ ਆਸ੍ਰੈ ਸੁਖਦ ਹੋਏ ਜੰਦੀ ਏ ਜਿੰਦੇ ਦਿਲੈ ਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਝੁੱਕਾ ਹੋਂਦੀ ਏ।

**ਸਿਖੀ ਸਿਖਿਆ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥**

ਏ ਗੁਰੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਜਰਿਏ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਗੀ ਸਿੱਖਣੇ ਆਲੇ

**ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਲਘਾਏ ਪਾਰਿ ॥**

ਏ ਦਯਾਲੂ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਿਤ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ।

**ਕੇਲੁ ਚਰਖਾ ਚਕੀ ਚਕੁ ॥**

ਏ ਕ੍ਰਸ਼ਰ, ਕਤਾਏ ਚਕਕੇ ਤੇ ਪਹਿਯੋਂ ਦੇ ਮਤੇ ਸਾਰੇ ਨ।

**ਬਲ ਵਾਰੇਲੇ ਬਹੁਤੁ ਅਨੰਤੁ ॥**

ਏ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦੇ ਤੂਫਾਨ ਭੀ ਅਨੰਤ ਨ।

**ਲਾਟੁ ਮਾਧਾਣੀਆ ਅਨਗਾਹ ॥**

ਏ ਅਨਾਜ ਕਛੁਣੇ ਆਸ੍ਰੈ ਲਦਰੂ ਸਧਨੀ ਤੇ ਸ਼ੀਨੀਂ ਦੀ ਮਤੀ ਸਾਰੀ ਏ।

**ਪੰਖੀ ਭਉਦੀਆ ਲੈਨਿ ਨ ਸਾਹ ॥**

ਏ ਝੁੱਕ-ਉਝਰ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਚਿਝਿਯਾਂ ਸਾਂਸ ਨੇਏ ਲੈਂਦੇ।

**ਸੂਐ ਚਾੜਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਜੰਤੁ ॥**

ਏ ਕਏ ਸਾਜ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸੁੰਝੇ ਉਘਰ ਚਢੇ ਦੇ ਹੋਂਦੇ ਨ ਤੇ ਘੁਮਾਯਾ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਭਉਦਿਆ ਗਣਤ ਨ ਅੰਤੁ ॥**

ਏ ਏ ਨਾਨਕ ਸ਼ੀਨੀਂ ਤੇ ਸ਼ੀਨੀਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਕੋਏ ਅੰਤ ਨਹੀਂ।

**ਬੰਧਨ ਬੰਧਿ ਭਵਾਏ ਸੇਇ ॥**

ਏ ਜੋ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਫੰਸੇ ਹਨ, ਧਰਮਰਾਜ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਘੁਮਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਨਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥**

ਏ ਹਰ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਕਿਤੇ ਕਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਚਦਾ ਹੈ।

**ਨਚਿ ਨਚਿ ਹਸਹਿ ਚਲਹਿ ਸੇ ਰੋਇ ॥**

ਏ ਜੋ ਜਗ ਕੀ ਮੋਹਮਨ ਮੇਂ ਫਸਨੇ ਕੇ ਫਾਦ ਨਚਤਾ ਐਯ ਹਸਤਾ ਸੈ , ਮਰਨੇ ਕੇ ਵਧਮ ਰੋਤਾ ਸੈ ।

**ਉਡਿ ਨ ਜਾਹੀ ਸਿਧ ਨ ਹੋਹਿ ॥**

ਏ ਉਡਦੇ ਗੈ ਨੇੜੀ ਬਚੀ ਸਕਦਾ ਹਾ ਤੇ ਨਾ ਗੈ ਕੋਈ ਉਪਲਬਧਿ ਹਾਸਲ ਕਰੀ ਸਕਦਾ ਹਾ।

**ਨਚਣੁ ਕੁਦਣੁ ਮਨ ਕਾ ਚਾਉ ॥**

ਏ ਨਚਨਾ ਕੂਦਨਾ ਮਨ ਦੀ ਚਾਹ ਹੈ।

**ਨਾਨਕ ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਭਉ ਤਿਨ੍ ਮਨਿ ਭਾਉ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਡਰ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਉਹਦਾ ਪ੍ਧਾਰ ਹੈ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਨਾਇ ਲਇਐ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅਮਰ ਹੈ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨਰਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

**ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਦਾ ਦੇ ਖਾਜੈ ਆਖਿ ਗਵਾਈਐ ॥**

ਏ ਪ੍ਰਾਣ ਤੇ ਤਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨੇ, ਜੋ ਭੀ ਦੈਂਦਾ ਜੀਵ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਿਸ ਆਖਨਾ ਬੇਕਾਰ ਏ।

**ਜੇ ਲੋੜਹਿ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ ਕਰਿ ਪੁੰਨਹੁ ਨੀਚੁ ਸਦਾਈਐ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੇਕਰ ਤੁਸ ਅਪਨੀ ਖਲਾਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਓ ਤਾਂ ਸਦਾਚਾਰ ਕਰੋ ਤੇ ਨੀਚ ਤੇ ਨਮ੍ਰ ਆਖਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਯਾਨੀ ਨਮ੍ਰ ਬਨੇ ਰੋਹਨਾ ਚਾਹਿਦਾ।

**ਜੇ ਜਰਵਾਣਾ ਪਰਹਰੈ ਜਰੁ ਵੇਸ ਕਰੇਦੀ ਆਈਐ ॥**

ਏ ਖਲੇਹੀ ਕੋਈ ਮਜਬੂਤ ਇੰਸਾਨ ਭੁਫਾਪੇ ਨੂ ਦੂਰ ਰਖਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭੁਫਾਪਾ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪਨੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਆਂਦੀ ਹੈ।

**ਕੇ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈਐ ॥੫॥**

ਏ , ਏ ਜਦੂੰ ਇੰਸਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਘੰਟੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੁਨਿਆ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸਕਦਾ, ਯਾਨੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਦ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਤ ਹੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ। ੫॥

**ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਸਿਫਤਿ ਸਰੀਅਤਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥**

ਏ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਰੀਯਤ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਓ ਇਸ ਪਰ ਪੜਦੇ ਤੇ ਮਨਨ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਯਾਨੀ ਓ ਸ਼ਰੀਯਤ ਗੀ ਬੜਾ ਆਦਰ ਦਿੰਦੇ ਨ ਤੇ ਇਸਗੀ ਕਾਨੂਨ ਸਮਝਦੇ ਨ।

**ਬੰਦੇ ਸੇ ਜਿ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ ਬੰਦੀ ਵੇਖਣ ਕਉ ਦੀਦਾਰੁ ॥**

ਏ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ ਮਾਨਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਧਾਰਾ ਸੇਵਕ ਓਹ ਹੈ ਜੋ ਅਲਲਾਹ ਨੂ ਵੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਰੀਯਤ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਹਿੰਦੂ ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਨਿ ਦਰਸਨਿ ਰੂਪਿ ਅਪਾਰੁ ॥**

ਏ ਹਿੰਦੂ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਕਰਦੇ ਨ ਜਿੰਦਾ ਰੂਪ ਅਸੀਮ ਸੁੰਦਰ ਏ।

**ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਹਿ ਅਰਚਾ ਪੂਜਾ ਅਗਰ ਵਾਸੁ ਬਹਕਾਰੁ ॥**

ਏ ਤੀਰਥ ਸਥਲੇਂ ਪਰ ਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਨ, ਦੇਵਤਾਏਂ ਦੀ ਮੂਰਤਿਏਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਨ ਤੇ ਚੰਦਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਦਾ ਝੁਲੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਜੇਗੀ ਸੁੰਨਿ ਧਿਆਵਨਿ ਜੇਤੇ ਅਲਖ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥**

ਏ ਯੋਗੀ ਸਮਾਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਨਿਰ੍ਗੁਣ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਨ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਗੀ ਅਲਖ ਦੇ ਨਾਂ ਕੜੈ ਪੁਕਾਰਦੇ ਨ।

**ਸੂਖਮ ਮੂਰਤਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾਇਆ ਕਾ ਆਕਾਰੁ ॥**

ਏ ਅਲਕਖ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਰੂਪ ਸੂਖਮ ਏ, ਤੰਦਾ ਨਾਂਠ ਨਿਰੰਜਨ ਏ ਤੇ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰ ਤੰਦਾ ਸਰੀਰ ਏ।

**ਸਤੀਆ ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਉਪਜੈ ਦੇਣੈ ਕੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥**

ਏ ਸੰਤੁਠਿ ਦਾਤਾ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਂਦੀ ਏ ਤੇ ਓਹੁ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚ ਸੋਚਦਾ ਏ।

**ਦੇ ਦੇ ਮੰਗਹਿ ਸਹਸਾ ਗੁਣਾ ਸੋਭ ਕਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥**

ਏ ਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗੇਦੇ ਦਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤਘਰ ਓਹੁ ਹਜ਼ਾਰ ਗੁਣਾ ਹੋਰ ਮੰਗਦਾ ਏ ਤੇ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਏ ਜੇ ਦੁਨਿਆ ਤੰਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਸਾ ਕਰਦੀ ਰੋਹੁਗ।

**ਚੇਰਾ ਜਾਰਾ ਤੈ ਕੁੜਿਆਰਾ ਖਾਰਾਬਾ ਵੇਕਾਰ ॥**

ਏ ਏਸੇ ਲੋਗ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਚੋਰ, ਵਯਭਿਚਾਰੀ ਤੇ ਝੂਠੇ ਬਰਤਾਵ ਨਾਲ ਪਾਪੀ ਹਨ।

**ਇਕਿ ਹੋਦਾ ਖਾਇ ਚਲਹਿ ਐਥਾਉ ਤਿਨਾ ਭਿ ਕਾਈ ਕਾਰ ॥**

ਏ ਤੰਦੇ ਕੋਲ ਜੇਹੁੜਾ ਭੀ ਹਾ, ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਦੇ ਫਲ ਦਾ ਮਜਾ ਲੈਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਓਹੁ ਝੁਲੈ ਖਾਲੀ ਹਲਥ ਚਲੀ ਜੰਦੇ ਨ। ਕਯਾ ਤਸਨੇ ਕੋਝੈ ਮਲਾ ਕਮਮ ਕਿੱਤਾ

**ਜਲਿ ਥਲਿ ਜੀਆ ਪੁਰੀਆ ਲੋਆ ਆਕਾਰਾ ਆਕਾਰ ॥**

ਏ ਕਕਖ-ਕਕਖ ਦੁਨਿਆਂ ਤੇ ਆਕਾਸ਼ਗੰਗਾਏਂ ਚ ਪਾਨੀ ਚ ਤੇ ਜਮੀਨ ਤਘਰ ਰੋਹੁਦੇ ਕੇਝੈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੀਵ ਨ।

**ਓਇ ਜਿ ਆਖਹਿ ਸੁ ਤੂੰਹੈ ਜਾਣਹਿ ਤਿਨਾ ਭਿ ਤੇਰੀ ਸਾਰ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਨਦੇ ਹੋ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਹੰਦੇ ਨੇ। ਤੁਸ ਗੈ ਤਨੇਂਗੀ ਪੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਓ।

**ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਭਕਤ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਕਰਨੇ ਦੀ ਭੂਖ ਤੇ ਤੰਦਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਤੰਦਾ ਆਧਾਰ ਏ।

**ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਪਾ ਛਾਰੁ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਆਨੰਦ ਚ ਰੋਹੁਦੇ ਨ, ਸਦਗੁਣੀ ਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਨੁਕਖੇਂ ਦੇ ਚਰਠੇਂ ਚ ਖੂੜੁ ਬਨੀ ਜੰਦੇ ਨ। ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1

**ਮਿਟੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੀ ਪੇੜੈ ਪਈ ਕੁਮ੍ਹਿਰਆਰ ॥**

ਏ ਜਟ੍ਹੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਤਸੀ ਦਫਨਾਯਾ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਤੰਦਾ ਸ਼ਰੀਰ ਮਿਟੀ ਚ ਬਦਲੀ ਜੰਦਾ ਏ, ਪਰ ਜਟ੍ਹੰ ਓਹ ਮਿਟੀ ਕੁਮ੍ਹਾਰ ਕੋਲ ਔਂਦੀ ਏ। ਓਹਦੇ ਥਮਾਂ ਬਰਨ ਤੇ ਈਂਟੇਂ ਗੀ ਬਨਾਂਦਾ ਏ ਏਹ ਜਲਦੀ ਮਿਟੀ ਚਿਲਾਂਦੀ ਏ ਤੇ ਚਿਲਾਂਦੀ ਏ।

**ਘੜਿ ਭਾਂਡੇ ਇਟਾ ਕੀਆ ਜਲਦੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ॥**

ਏਸਦੇ ਕੋਲਾ ਘੜੇ ਤੇ ਈਂਟੇਂ ਦਾ ਫੈਸ਼ਨ ਬਨਾਯਾ ਜੰਦਾ ਏ, ਤੇ ਖਟੇ ਚ ਜਲਦੇ ਹੋਏ ਚਿਲਾਂਦਾ ਏ।

**ਜਲਿ ਜਲਿ ਰੇਵੈ ਬਪੁੜੀ ਝੜਿ ਝੜਿ ਪਵਹਿ ਅੰਗਿਆਰ ॥**

ਏ ਬੇਚਾਰੀ ਮਿਟੀ ਰੇਂਦੀ ਏ ਕੀਜੇ ਪਾਨੀ ਜਲੀ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਤਸ ਤਪਰ ਜਲਦੇ ਅੰਗਾਰੇ ਪੈਂਦੇ ਨ।

**ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ ਸੇ ਜਾਣੈ ਕਰਤਾਰੁ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਆਖਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸ੍ਰਿਕਰਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਏਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਬਨਾਯਾ ਹੈ, ਓਸ ਦਾ ਫਰਕ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਾਨਾ ਹੀ ਬੇਹਤਰ ਹੈ ਯਾ ਦਫਨਾਨਾ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥**

ਏ ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਬਿਨਾ ਕੋਏ ਮਨੁਖ ਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਯਾ ਤੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਯੋਂਕਿ

**ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਆਪੁ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਪਰਗਟੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥**

ਏ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਸਤਗੁਰੂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਤਮਾ ਚ ਰਖੇ ਦਾ ਏ ਤੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਤੌਰ ਤਪਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਮੇਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥**

ਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚੋਂ ਸਾਂਸਾਰਿਕ ਲਗਾਵ ਮਿਟਾ ਡਿੱਤੇ ਹਨ, ਸਤਗੁਰੂ ਨਾਲ ਮਿਲਨ ਦੇ ਬਾਦ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

**ਉਤਮੁ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਪਾਇਆ ॥੬॥**

ਏ, ਏ, ਏ ਸਭ ਤੋਂ ਅਚਾ ਵਿਚਾਰ ਏ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਸਚਾਏ ਤੇ ਟਿਕਾਯਾ ਹੈ, ਤਸ ਨੂੰ ਦੁਨਿਆ ਦਾ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮਿਲ ਗਯਾ ਹੈ। ੬॥

**ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਆਇਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਗਇਆ ॥**

ਏ ਙੰਸਾਨ ਅਹੰਕਾਰ ਵਿਚਿ ਦੁਨਿਆ ਵਿਚਿ ਆਯਾ ਹੈ ਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਵਿਚਿ ਦੁਨਿਆ ਨੂ ਚੁਛੁ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਜੰਮਿਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਮੁਆ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦਾ ਏ ਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਚ ਗੈ ਮਰੀ ਗੇਦਾ ਏ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਦਿਤਾ ਹਉ ਵਿਚਿ ਲਇਆ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂ ਕੁਛ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਕੁਛ ਲੇਂਦਾ ਸੀ। ,  
ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਜਰਿਏ ਗੈ ਮਨੁਕਖ ਨੇ ਧਨ ਕਮਾਯਾ ਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਜਰਿਏ ਗੈ ਓਹੁ ਤਸੀ ਖੋਓ ਲੇਆ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਦਿਤਾ ਹਉ ਵਿਚਿ ਲਇਆ ॥**

ਅਹੰਕਾਰ (ਅਲਗ ਪਛਾਨ) ਬਨਾਓ ਰਕਖਨੇ ਲੇਓ ਦਾਨ ਦਿੱਦਾ ਏ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਏ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਸਚਿਆਰੁ ਕੂੜਿਆਰੁ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਗੈ ਓਹੁ ਸਚ੍ਚਾਓ ਤੇ ਝੂਠਾ ਬਨੀ ਜੰਦਾ ਏ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਚ ਗੈ ਓਹੁ ਪਾਪ ਤੇ ਸਦ੍ਗੁਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚ ਸੋਚਦਾ ਏ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਅਵਤਾਰੁ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਗੈ ਮਨੁਕਖ ਨਰਕ ਜਾਂ ਸੁਰਗ ਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਏ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਹਮੈ ਹਉ ਵਿਚਿ ਰੇਵੈ ॥**

ਏ ਕਦੇਂ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹਸਦਾ ਏ ਤੇ ਕਦੇਂ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਰੋਂਦਾ ਏ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਭਰੀਐ ਹਉ ਵਿਚਿ ਧੋਵੈ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਚ ਤੰਦਾ ਮਨ ਪਾਪੇਂ ਕਨੈ ਖਰੋਚੀ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਚ ਗੈ ਓਹੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸ਼ਾਨ ਕਰਿਏ ਅਪਨੇ ਪਾਪੇਂ ਗੀ ਸੁਢ੍ਰ ਕਰਦਾ ਏ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਖੋਵੈ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਚ ਅਪਨੀ ਜਾਤਿ ਤੇ ਜਾਤਿ ਗੀ ਭੀ ਖੋਓ ਲੈਂਦਾ ਏ।

### **ਹਉ ਵਿਚਿ ਮੂਰਖੁ ਹਉ ਵਿਚਿ ਸਿਆਣਾ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਜਰਿਏ ਗੈ ਮਨੁਕਖ ਮੂਰਖ ਤੇ ਬੁਢ੍ਰਿਮਾਨ ਬਨੀ ਜੰਦਾ ਏ।

### **ਮੇਖ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ ॥**

ਏ ਪਰ ਤਸੀ ਮੁਕਿ ਤੇ ਮੁਕਿ ਦਾ ਜਰੂਰੀ ਰਾਜ ਨੇਓ ਪਤਾ।

**ਹਉ ਵਿਚਿ ਮਾਇਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਛਾਇਆ ॥**

ਏ ਘਮੰਡ ਚ ਗੈ ਓਹੁ ਮਾਯਾ ਗੀ ਸਚਾ ਮਨਦਾ ਏ ਤੇ ਘਮੰਡ ਚ ਗੈ ਤਸੀ ਭੂਟੇ ਦੀ ਪਰਛਾਇ ਆਹੀ ਬਕਖੀ  
ਝੂਠ ਸਮਝਦਾ ਏ।

**ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜੰਤ ਉਪਾਇਆ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਗੈ ਇਕ ਜੀਵ ਬਕਖ-ਬਕਖ ਪ੍ਰਜਾਤਿਯੋ ਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਏ।

**ਹਉਮੈ ਬੁਝੈ ਤਾ ਦਰੁ ਸੁਝੈ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਚਲੀ ਜਾ ਤਾਂ ਗੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਦਿਖੇਆ ਜਾਇ ਸਕਦਾ ਏ।

**ਗਿਆਨ ਵਿਹੁਣਾ ਕਥਿ ਕਥਿ ਲੁਝੈ ॥**

ਏ ਵਰਨਾ ਜ਼ਾਨ-ਵਿਹੀਨ ਵਿਅਕਤਿ ਭਹਸ ਚ ਤਲਝਦਾ ਰੇਹੰਦਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੁ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਮਨੁਖ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਲੇਖ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖੇ ਦਾ ਹੈ।

**ਜੇਹਾ ਵੇਖਹਿ ਤੇਹਾ ਵੇਖੁ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਇਕ ਮਾਹਨੂ ਅਪਨੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਸਚਾਇ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀ ਦਿੰਦਾ ਏ।

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਹਉਮੈ ਏਹਾ ਜਾਤਿ ਹੈ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਏ ਕਿ ਆਦਮੀ ਸਿਰਫ ਅਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਕਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਹਉਮੈ ਏਈ ਬੰਧਨਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੇਨੀ ਪਾਹਿ ॥**

ਏ ਏਹੁ ਅਹੰਕਾਰ ਜੀਵ ਦੇ ਬੰਧਨੋਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਏ, ਇਸ ਕਰੀ ਜੀਵ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਕਖ-ਬਕਖ ਰੂਪੋਂ ਚ  
ਪੈਦਾ ਏ।

**ਹਉਮੈ ਕਿਥਹੁ ਉਪਜੈ ਕਿਤੁ ਸੰਜਮਿ ਇਹ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਏਹੁ ਅਹੰਕਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਕੁਠੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਂਦਾ ਏ ਤੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਕੜੇ ਇਸਗੀ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਇ  
ਸਕਦਾ ਏ?

**ਹਉਮੈ ਏਹੇ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਹਿ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਏ ਕਿ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਨੁਖ ਅਪਨੇ ਪਿੱਛਲੇ ਕਮੋਂ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਭਟਕਦਾ  
ਰੋਹਾ ਚਾਹਿਦਾ।

**ਹਉਮੈ ਦੀਰਘ ਰੇਗੁ ਹੈ ਦਾਰੂ ਭੀ ਇਸੁ ਮਾਹਿ ॥**

ਏ ਅਹੰਕਾਰ ਇਕ ਪੁਰਾਨੀ ਬੀਮਾਰੀ ਏ ਪਰ ਇਸਦਾ ਇਲਾਜ ਭੀ ਮੌਜੂਦ ਏ।

**ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਹਿ ॥**

ਏ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੁਖ ਗੁਰੂ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਮਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਇਲਾਜ ਇਹ ਹੈ ।

**ਨਾਨਕੁ ਕਰੈ ਸੁਣਹੁ ਜਨਹੁ ਇਤੁ ਸੰਜਮਿ ਦੁਖ ਜਾਹਿ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਨਾਨਕ ਕਹੰਦਾ ਹੈ, ਏ ਲੋਕ ਸੁਨੋ, ਘਮੰਤ ਤੇ ਦੁਖ ਦਾ ਏ ਰੋਗ ਸੰਯਮ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਯਮ ਮੁਕਤ ਭੋਗ ਤੇ ਪੂਰਨ ਟਿਆਗ ਦੇ ਬਝਕਾਰ ਆਤਮਸੰਯਮ ਦੀ ਸਥਿਤਿ ਏ। , ਏ ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ॥

**ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖੀਈਂ ਜਿਨੀ ਸਚੇ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ॥**

ਏ ਜਿਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਪਰਮ ਸਚਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਏ, ਤਨੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਲੋਕੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਕਿਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਏ।

**ਓਨੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥**

ਏ ਭੁਰੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਤੇ ਨੇਕ ਕਰਮ ਤੇ ਧਰਮ ਕਮਾਂਦੇ ਨੇ।

**ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ ॥**

ਏ ਦੁਨਿਆ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕੇ ਥੋੜਾ-ਥੋੜਾ ਖਾਨੇ-ਪਾਨੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਨੇ।

**ਤੂੰ ਬਖਸੀਸੀ ਅਗਲਾ ਨਿਤ ਦੇਵਹਿ ਚੜਹਿ ਸਵਾਇਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੂੰ ਹੀ ਮਹਾਨ ਦਾਤਾ ਹੋ ਜੋ ਰੋਜ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਂਦੇ ਰਹਾ ਹੈ।

**ਵਡਿਆਈ ਵਡਾ ਪਾਇਆ ॥੭॥**

ਏ , ਏ ਮਨੁਖ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰਕੇ ਯਸ਼ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੭ ॥

**ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਪੁਰਖਾਂ ਬਿਰਖਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤਟਾਂ ਮੇਘਾਂ ਖੇਤਾਂਹ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਮਨੁਖ, ਪੇੜ, ਤੀਰਥ ਸਥਲ, ਕਿਨਾਰੇ, ਬਾਦਲ, ਖੇਤ

**ਦੀਪਾਂ ਲੋਆਂ ਮੰਡਲਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਰਭੰਡਾਂਹ ॥**

ਏ ਫ਼ੀਪ, ਦੁਨਿਆ, ਖੇਤਰ, ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ

**ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਉਤਭੁਜਾਂ ਖਾਣੀ ਸੇਤਜਾਂਹ ॥**

ਏ ਅੰਦਾਜ ਜੇਰਾਜ ਸਵੇਦਾਜ ਤੇ ਤਦ੍ਰਿਜ

**ਸੋ ਮਿਤਿ ਜਾਣੈ ਨਾਨਕਾ ਸਰਾਂ ਮੇਰਾਂ ਜੰਤਾਹ ॥**

ਏ ਸਰੋਕਰ ਪਹਾਡੋਂ ਚ ਰੌਛੇ ਆਛੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣਿਯੋਂ ਦੀ ਗਿਨਤਰੀ ਸਿਫ਼ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੈ ਜਾਨਦਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕੈ ਸੰਮਾਲੇ ਸਭਨਾਹ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੋਥਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

**ਜਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕਰਣਾ ਕੀਆ ਚਿੰਤਾ ਭਿ ਕਰਣੀ ਤਾਹ ॥**

ਏ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਆਲਾ ਸ੍ਰਿਕਰਤਾ ਈਸਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਈਸਦੀ ਦੇਖਮਾਲ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਸੋ ਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ ਜਗੁ ॥**

ਏ ਜਿਸ ਵਿਧਾਤਾ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਰਚੇ ਦਾ ਏ, ਓਹੁ ਭੀ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਗੀ ਸੰਮਾਲਦਾ ਏ।

**ਤਿਸੁ ਜੋਹਾਰੀ ਸੁਅਸਤਿ ਤਿਸੁ ਤਿਸੁ ਦੀਬਾਣੁ ਅਭਗੁ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਈਕ ਤਪਕਾਰੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨ ਤੇ ਮੈਂ ਤਸੀ ਅਪਨਾ ਬੇਹਦ ਆਦਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤਸੀ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਅਡਿਗ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਆ ਟਿਕਾ ਕਿਆ ਤਗੁ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਸਤ੍ਯ ਨਾਮ ਦਾ ਜਪ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਤਿਲਕ ਤੇ ਪਕਿਤ੍ਰ ਸੂਤ ਪਹਨਨੇ ਦਾ ਕੇਹੁ ਮਤਲਬ ਏ? ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਲਖ ਨੇਕੀਆ ਚੰਗਿਆਈਆ ਲਖ ਪੁੰਨਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥**

ਏ ਮਲੇ ਹੀ ਲਾਖੋਂ ਨੇਕ ਕਰਮ, ਲਾਖੋਂ ਗੁਣ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਯੇ ਹੋ, ਲਾਖੋਂ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਪਾਠ ਕੀਯੇ ਹੋ, ਲਾਖੋਂ ਜ਼ਾਨ, ਧਿਆਨ, ਪੁਰਾਣ ਦੇ ਪਾਠ ਪਛੇ ਹੋ, ਫਿਰ ਮੀ ਸਬ ਬੇਕਾਰ ਹੈ।

**ਲਖ ਤਪ ਉਪਰਿ ਤੀਰਥਾਂ ਸਹਜ ਜੋਗ ਬੇਬਾਣੁ ॥**

ਏ ਮਲੇ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਕਰੋਡਾਂ ਤਪਸ੍ਯਾ ਕਰ ਕੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਸਹਜ ਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ

**ਲਖ ਸੂਰਤਣ ਸੰਗਰਾਮ ਰਣ ਮਹਿ ਛੁਟਹਿ ਪਰਾਣੁ ॥**

ਏ ਮਲੇ ਹੀ ਤੁਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕਰੋਡਾਂ ਮਾਂਸਪੇਸ਼ਿਯੋਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਬਹਾਦੁਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।

**ਲਖ ਸੂਰਤੀ ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪੜੀਅਹਿ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣੁ ॥**

ਏ ਲਕਸ਼ਾਂ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਸੁਣ ਕੇ ਲਕਸ਼ਾਂ ਜ਼ਾਨ, ਧਿਆਨ ਤੇ ਪੁਰਾਣ ਪਛੇ ਕੇ ਵੀ ਸਬ ਬੇਕਾਰ ਹੈ।

**ਜਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕਰਣਾ ਕੀਆ ਲਿਖਿਆ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ॥**

ਏ ਕੀਜੇ ਈਸ ਸੰਸਾਰ ਗੀ ਰਚਨੇ ਆਛੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੁਏਂ ਦੇ ਜਨਮ-ਮਰਣ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਮਤੀ ਮਿਥਿਆ ਕਰਮੁ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਕਰਮ ਦੀ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਸਚਾਈ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਚਤੁਰਾਈ ਚਾਲ ਝੂਠੇ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ।

**ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਤੂੰ ਜਿਨਿ ਸਚੇ ਸਚੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਭਗਵਾਨ, ਤੁਸੀਂ ਇਕਲੌਤੇ ਸਚੇ ਮਾਲਿਕ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਮ ਸਚਾਈ ਫੈਲਾਯਾ ਹੈ।

**ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਤਾ ਤਿਨੀ ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ ॥**

ਏ ਜਿਸਗੀ ਤੁਸ ਸਚਾਈ ਦੇਂਦੇ ਓ, ਓਹ ਸਚਾਈ ਗੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਸਚਾਈ ਦਾ ਕਮਮ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨ੍ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ ਵਸਾਇਆ ॥**

ਏ ਸਤਗੁਰੁ ਪਾਨੇ ਆਲਾ ਆਤਮਾ ਸਚਾਈ ਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਏ। ਇਕ ਸਚਾ ਗੁਰੁ ਸਚਾਈ ਗੀ ਤੁੰਦੇ ਦਿਲ ਚ ਬਸਾਈ ਦਿੰਦਾ ਏ।

**ਮੂਰਖ ਸਚੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਮਨਮੁਖੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥**

ਏ ਪਰ ਮੂਰਖ ਸਵਾਰਥੀ ਲੋਕੋਂ ਗੀ ਨੇੜੀ ਪਤਾ ਜੇ ਸਚਾਈ ਕੇਹੁ ਏ ਤੇ ਓਹੁ ਅਪਨੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬੇਕਾਰ ਗੈ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਕਾਹੇ ਆਇਆ ॥੮॥**

ਏ, ਏ ਏਸੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੁਨਿਆ ਚ ਕਧੋਂ ਆਏ ਨ? ੮॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀ ਲਦੀਅਹਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭਰੀਅਹਿ ਸਾਥ ॥**

ਏ ਭਲੇ ਹੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਗਡੀਆਂ ਨਾਲ ਲਦੀਆਂ ਹੋਨ, ਪਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੁਦਾਯ ਦਾ ਅਧਯਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

**ਪੜਿ ਪੜਿ ਬੇੜੀ ਪਾਈਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀਅਹਿ ਖਾਤ ॥**

ਏ ਪਛੇਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਕਿਤਾਬੋਂ ਗੀ ਨਾਠ ਚ ਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਈ ਸਕਦਾ ਏ ਜਾਂ ਪਛੇਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਖੜੋਤੇ ਦੇ ਹੋਝੇ ਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਈ ਸਕਦਾ ਏ।

**ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਬਰਸ ਬਰਸ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਮਾਸ ॥**

ਏ ਕਿਤਨੇ ਸਾਲ ਪਛੇ, ਕਿਤਨੇ ਮਹੀਨੇ ਪਛੇ।

**ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਸਾਸ ॥**

ਏ ਭਲੇ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਪਛੇ ਰਹੋ, ਪਰ ਪਛੇ ਰਹੋ ਜਦ ਤਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਾਂਸ

ਹੋਵੇ।

**ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਇਕ ਗਲ ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਪਰ ਹੇ ਨਾਨਕ ਸਚਾਈ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਝਕ ਗਲਲ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰਖਨਾ ਹੀ ਝੰਸਾਨ ਦੇ ਕਰਮ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਸਬ ਕੁਝ ਅਹੰਕਾਰ ਵਿਚ ਭਟਕਣ ਵਾਂਗ ਹੈ। ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਪੜਿਆ ॥ ਤੇਤਾ ਕੜਿਆ ॥**

ਏ, ਏ ਝੰਸਾਨ ਜਿਨਾ ਪਫ਼ਦਾ ਲਿਖਦਾ ਏ, ਤਨਾ ਗੈ ਦੁਖ ਚ ਜਲੀ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਬਹੁ ਤੀਰਥ ਭਵਿਆ ॥ ਤੇਤੇ ਲਵਿਆ ॥**

ਏ, ਏ ਜਿਨਾ ਤੀਰਥ ਯਾਤਾ ਚ ਭਟਕਦਾ ਏ ਤਨਾ ਗੈ ਬਕਵਾਸ ਬੋਲਦਾ ਏ।

**ਬਹੁ ਭੇਖ ਕੀਆ ਦੇਹੀ ਦੁਖੁ ਦੀਆ ॥**

ਏ ਮਨੁਖ ਜਿਨਾ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਧਾਨ ਪਾਂਦਾ ਏ, ਤਨਾ ਗੈ ਸ਼ਰੀਰ ਗੀ ਤਦਾਸ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਸਹੁ ਵੇ ਜੀਆ ਅਪਣਾ ਕੀਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਜੀਵ, ਅਬ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਦਾ ਭੋਗ ਕਰੋ।

**ਅੰਨੁ ਨ ਖਾਇਆ ਸਾਦੁ ਗਵਾਇਆ ॥**

ਏ ਜੇਡਾ ਝੰਸਾਨ ਅਨ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਓ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਵਾਦ ਖੋਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦੂਜਾ ਭਾਇਆ ॥**

ਏ ਮਨੁਖ ਫ਼ੈਤ ਚ ਪੈਨੇ ਪਰ ਬਡਾ ਦੁਖੀ ਹੋਝ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਬਸਤ੍ਰੁ ਨ ਪਹਿਰੈ ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਰੈ ॥**

ਏ, ਏ ਜੋ ਕਪਡੇ ਨ ਪਹਿਨਦਾ ਓ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਮੇਨਿ ਵਿਗੁਤਾ ॥ ਕਿਉ ਜਾਗੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੂਤਾ ॥**

ਏ, ਏ ਝੰਸਾਨ ਚੁਘੀ ਬਨਾਝ ਰਖ ਕੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਾਧਾ ਮੇਂ ਸੋਧਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਜਾਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

**ਪਗ ਉਪੇਤਾਣਾ ॥ ਅਪਣਾ ਕੀਆ ਕਮਾਣਾ ॥**

ਏ, ਏ ਨੰਗੇ ਪਾਂਭ ਚਲਨੇ ਆਲਾ ਆਦਮੀ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਦਾ ਫਲ ਫੇਂਦਾ ਏ।

**ਅਲੁ ਮਲੁ ਖਾਈ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ਪਾਈ ॥**

ਏ ਅਖਾਏ ਗੰਦਗੀ ਖਾਨੇ ਤੇ ਸਿਰ ਤਪਰ ਰਾਖ ਚਿਡਕਨੇ ਆਲਾ ਮਾਹਨੂ

**ਮੂਰਖਿ ਅੰਧੈ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥**

ਏ ਓਹ ਮੂਰਖ ਅੰਧਾ ਅਪਨਾ ਝੁਜਤ ਖੋੜੈ ਲੈਂਦਾ ਏ।

**ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕਿਛੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥**

ਏ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੇ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

**ਰਹੈ ਬੇਬਾਣੀ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ॥**

ਏ ਜੰਗਲੇਂ, ਕਬਿਰਿਸਤਾਨ ਤੇ ਦਾਹ ਸੰਸਕਾਰ ਮੈਦਾਨੇਂ ਚ ਰੌਂਹਦਾ ਏ।

**ਅੰਧੁ ਨ ਜਾਣੈ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਣੀ ॥**

ਏ ਅੰਧਾ ਆਦਮੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੀ ਨੇੜੈ ਜਾਨਦਾ ਤੇ ਫਿਰੀ ਪਛੁਤਾਵਾ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥**

ਏ ਸਤਗੁਰੁ ਨਾਲ ਮਿਲਨ ਵਾਲੇ ਨੂ ਸੁਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

**ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥**

ਏ ਤੇ ਹਰਿ ਦਾ ਨਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਰਖਦਾ ਹੈ।

**ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੇ ਪਾਏ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਸਭ ਕੁਝ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਿੱਧ ਹੋਂਦਾ ਹੈ।

**ਆਸ ਅੰਦੇਸੇ ਤੇ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਆਸ਼ਾਏਂ ਤੇ ਚਿੰਤਾਏਂ ਥਮਾਂ ਮੁਕਤ ਹੋੜੈ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਬਦ ਕਰੈ ਓਹੁ ਅਪਨਾ ਅਹੰਕਾਰ ਗੀ ਜਲਾਂਦਾ ਏ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ॥

**ਭਗਤ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਦਰਿ ਸੋਹਨਿ ਕੀਰਤਿ ਗਾਵਦੇ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਭਕਤ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਬਡੇ ਧਿਆਰੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਵਾਜੇ ਤੇ ਭਜਨ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਗਾਂਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਲਗਦੇ ਨੇ।

**ਨਾਨਕ ਕਰਮਾ ਬਾਹਰੇ ਦਰਿ ਢੇਅ ਨ ਲਹਨੀ ਧਾਵਦੇ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਅਭਾਗਲ ਲੋਕੋਂ ਗੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਤੁੰਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਬਗੈਰ ਆਸ਼੍ਰਯ ਨੇੜੈ ਮਿਲਦਾ ਤੇ ਓਹੁ ਭਟਕਦੇ ਰੌਂਹਦੇ ਨ।

**ਇਕਿ ਮੂਲੁ ਨ ਬੁਝਨਿ ਆਪਣਾ ਅਣਹੋਦਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦੇ ॥**

ਏ ਕੁਝ ਲੋਗ ਅਪਨੇ ਮੂਲ ਪ੍ਰਭੂ ਗੀ ਨੇੜੈ ਪਛਾਨਦੇ ਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤਪੁਰ ਅਪਨਾ ਅਹੰਕਾਰ ਦਸਦੇ ਨ।

**ਹਉ ਢਾਢੀ ਕਾ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਹੋਰਿ ਉਤਮ ਜਾਤਿ ਸਦਾਇਏ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਨਿਚਲੇ ਜਾਤਿ ਦਾ ਨੀਚ ਮਿਸ਼ਰੀ ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣ ਜਾਤਿ ਕਹੰਦੇ ਨੇ;

**ਤਿਨ੍ ਮੰਗਾ ਜਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਏ ॥੯॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਮਨਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ । ੯ ॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਕੂੜੁ ਰਾਜਾ ਕੂੜੁ ਪਰਜਾ ਕੂੜੁ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥**

ਏ ਰਾਜਾ ਝੂਠ ਹੈ, ਜਨਤਾ ਝੂਠ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਦੁਨਿਆ ਝੂਠ ਹੈ

**ਕੂੜੁ ਮੰਡਪ ਕੂੜੁ ਮਾੜੀ ਕੂੜੁ ਬੈਸਣਹਾਰੁ ॥**

ਏ ਰਾਜਾਏਂ ਦੇ ਮੰਡਪ ਤੇ ਮਹਲ ਸਿਰਫ਼ ਝੂਠ ਤੇ ਧੋਖਾ ਗੈ ਹੋਂਦੇ ਨ।

**ਕੂੜੁ ਸੁਇਨਾ ਕੂੜੁ ਰੁਪਾ ਕੂੜੁ ਪੈਨਣਹਾਰੁ ॥**

ਏ ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਝੂਠਾ ਤੇ ਪਹਨਨੇ ਆਲਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਏ।

**ਕੂੜੁ ਕਾਇਆ ਕੂੜੁ ਕਪੜੁ ਕੂੜੁ ਰੂਪੁ ਅਪਾਰੁ ॥**

ਏ ਇਹ ਤਨ, ਕਪੜੇ ਤੇ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਸਾਰੇ ਝੂਠੇ ਹਨ।

**ਕੂੜੁ ਮੀਆ ਕੂੜੁ ਬੀਬੀ ਖਪਿ ਹੋਏ ਖਾਰੁ ॥**

ਏ ਪਤਿ-ਪਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬੜਾ ਘਟੁ ਅਵਧਿ ਦਾ ਹੋਂਦਾ ਏ ਤੇ ਦੌੜੁ ਗੈ ਵਾਸਨਾ ਚ ਫਸਦੇ ਹੋਏ ਇਸਗੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰੀ ਦਿੰਦੇ ਨ।

**ਕੂੜੁ ਕੂੜੈ ਨੇਹੁ ਲਗਾ ਵਿਸਰਿਆ ਕਰਤਾਰੁ ॥**

ਏ ਝੂਠਾ ਝੂਠਾ ਘਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਕਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕੀਚੈ ਦੋਸਤੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਚਲਣਹਾਰੁ ॥**

ਏ ਕਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਕਰਾਂ ਕਯੋਂਕਿ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ।

**ਕੂੜੁ ਮਿਠਾ ਕੂੜੁ ਮਾਖਿਉ ਕੂੜੁ ਡੋਬੇ ਪੂਰੁ ॥**

ਏ ਝੂਠ ਮੀਠਾ ਗੁੜ, ਝੂਠ ਮੀਠਾ ਸ਼ਹਦ, ਝੂਠ ਨਰਕ ਵਿਚ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਡੁਬਦਾ ਹੈ।

**ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਬੇਨਤੀ ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ ਕੂੜੈ ਕੂੜੁ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਨਾਨਕ ਭਗਵਾਨ ਤੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਹੰਦਾ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮ ਸਤ੍ਯ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਏ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਝੂਠ ਹੈ । ੧ ॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਰਿਚੈ ਸਚਾ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਸਚਾਈਂ ਤਮੀ ਜਾਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਚਾਈਂ ਮਨੁਕਖ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਹੋਵੇ।

**ਕੂੜ ਕੀ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਤਨੁ ਕਰੇ ਹਛਾ ਧੋਇ ॥**

ਏ ਤੰਦੇ ਝੂਠ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਫੂਰ ਹੋਇ ਜੰਦੀ ਏ ਤੇ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਸ਼ਰੀਰ ਗੀ ਸ਼ੁਫ਼ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥**

ਏ ਸਚਾਈਂ ਤਫ਼ੁੰ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਨੁਕਖ ਪ੍ਰਮੁ ਸਚਾਈਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਨਾਉ ਸੁਣਿ ਮਨੁ ਰਹਸੀਐ ਤਾ ਪਾਏ ਮੇਖ ਦੁਆਰੁ ॥**

ਏ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਮੁ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੀਵ ਮੁਕਿਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਜੁਗਤਿ ਜਾਣੈ ਜੀਉ ॥**

ਏ ਸਚਾਈਂ ਦਾ ਏਹਸਾਸ ਤਫ਼ੁੰ ਗੈ ਹੋਂਦਾ ਏ ਜਦੋਂ ਮਨੁਕਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਨੈ ਮਿਲਨੇ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸਮਝਦਾ ਏ।

**ਧਰਤਿ ਕਾਇਆ ਸਾਧਿ ਕੈ ਵਿਚਿ ਦੇਇ ਕਰਤਾ ਬੀਉ ॥**

ਏ ਧਰਤੀ ਗੀ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਸੰਵਾਰਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਓਹੁ ਉਸ ਚ ਸ੍ਰਿਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਂਸ ਦਾ ਬੀਜ ਬੋਂਦਾ ਏ।

**ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਸਿਖ ਸਚੀ ਲੇਇ ॥**

ਏ ਸਚਾਈਂ ਤਾਂ ਤਫ਼ੁੰ ਗੈ ਪਤਾ ਲਗੀ ਸਕਦਾ ਏ ਜਦੋਂ ਕੁਸੈ ਗੀ ਸਚੀ ਸਿਖਾ ਮਿਲਦੀ ਏ।

**ਦਇਆ ਜਾਣੈ ਜੀਅ ਕੀ ਕਿਛੁ ਪੁੰਨੁ ਦਾਨੁ ਕਰੇਇ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਜੀਵੋਂ ਉਪਰ ਮੇਹਰਬਾਨ ਏ ਤੇ ਅਪਨੀ ਕਸਮਤਾ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਦਾਨ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਸਚੁ ਤਾਂ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਆਤਮ ਤੀਰਥਿ ਕਰੇ ਨਿਵਾਸੁ ॥**

ਏ ਸਚਾਈਂ ਤਫ਼ੁੰ ਗੈ ਪਤਾ ਲਗੀ ਸਕਦਾ ਏ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਪਨੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਤੀਰਥ ਸਥਲ ਚ ਰੋਂਹਦਾ ਏ।

**ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਪੁਛਿ ਕੈ ਬਹਿ ਰਹੈ ਕਰੇ ਨਿਵਾਸੁ ॥**

ਏ ਸਤਗੁਰੂ ਕੋ ਨੂਛਨੇ ਐਯ ਜਫ਼ਾਇ ਜਾਨੇ ਕੇ ਫਾਦ ਫੈਠਕਯ ਵਸਤੀ ਸੈ।

**ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਹੋਇ ਦਾਰੁ ਪਾਪ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥**

ਏ ਸਚਾਈਂ ਹਰ ਝਕ ਦੀ ਦਵਾਈ ਏ, ਪਾਪ ਗੀ ਫੂਰ ਕਰਦੀ ਏ ਤੇ ਉਸੀ ਬਾਹਰ ਕਛੁਦੀ ਏ।

**ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਬੇਨਤੀ ਜਿਨ ਸਚੁ ਪਲੈ ਹੋਇ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਨਾਨਕ ਤਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਗੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਏ ਜਿੰਦੇ ਦਿਲੈ ਚ ਸਚਾਈਂ ਏ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਦਾਨੁ ਮਹਿੰਡਾ ਤਲੀ ਖਾਕੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤ ਮਸਤਕਿ ਲਾਈਐ ॥**

ਏ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੰਤ ਦੇ ਪੈਰੋਂ ਦੀ ਖੂੜ ਦਾ ਦਾਨ ਮੰਗਦਾ ਏ ਜੇਕਰ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਮਥੇ ਉੱਪਰ ਲਾਨਾ।

**ਕੂੜਾ ਲਾਲਚੁ ਛਡੀਐ ਹੋਇ ਇਕ ਮਨਿ ਅਲਖੁ ਧਿਆਈਐ ॥**

ਏ ਝੂਠੇ ਲੋਭ ਕੀ ਛੋਟਕਧ ਅਜਨੇ ਕੀ ਏਕ ਮਨ ਵੇ ਜਯਭਾਟਮਾ ਜਯ ਧਮਾਨ ਦੇ ਨਾ ਚਾਦਹਮੇ।

**ਫਲੁ ਤੇਵੇਹੇ ਪਾਈਐ ਜੇਵੇਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ ॥**

ਏ ਜੀ ਭੀ ਕਮਮ ਕਧਤੇ ਸੈਂ, ਉਕ ਹੀ ਨਨਯਾਮ ਜਾਤੇ ਸੈਂ।

**ਜੇ ਹੋਵੈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਾ ਧੂੜਿ ਤਿਨ੍ਹਾ ਦੀ ਪਾਈਐ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਇਸ ਚਾਲੀ ਦਾ ਕਰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਥਮਾਂ ਗੈ ਲਿਖੇ ਦਾ ਏ ਤਾਂ ਉਸ ਮਾਹਨੂ ਗੀ ਸੰਤੋਂ ਦੇ ਚਰਣੋਂ ਦੀ ਖੂੜ ਮਿਲਦੀ ਏ।

**ਮਤਿ ਥੋੜੀ ਸੇਵ ਗਵਾਈਐ ॥੧੦॥**

ਏ, ਏ ਬੁਢਿ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸੇਵਾ ਦਾ ਫਲ ਗਵਾਂਦੇ ਹਾਂ। ੧੦ ॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਸਚਿ ਕਾਲੁ ਕੂੜੁ ਵਰਤਿਆ ਕਲਿ ਕਾਲਖ ਬੇਤਾਲ ॥**

ਏ ਹੁਣ ਸਚਾਈ ਦਾ ਅਕਾਲ ਧਾਨੀ ਸਚਾਈ ਗਾਯਬ ਹੋਈ ਗੇਈ ਏ ਤੇ ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਦੇ ਕਾਲਿਖ ਨੇ ਲੋਕੋਂ ਗੀ ਲਾਚਾਰ ਬਨਾਈ ਦਿੱਤਾ ਏ।

**ਬੀਉ ਬੀਜਿ ਪਤਿ ਲੈ ਗਏ ਅਬ ਕਿਉ ਉਗਵੈ ਦਾਲਿ ॥**

ਏ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ ਦਾ ਬੀਜ ਬੋਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਹੁਣ ਟੂਟੇ ਨਾਮ ਦਾ ਬੀਜ ਕਿਵੇਂ ਅੰਕੁਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

**ਜੇ ਇਕੁ ਹੋਇ ਤ ਉਗਵੈ ਰੁਤੀ ਹੁ ਰੁਤਿ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਬੀਜ ਪੂਰਾ ਹੋਈ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਮੌਸਮ ਸੁਖਦ ਏ ਤਾਂ ਓਹ ਅੰਕੁਰਿਤ ਹੋਈ ਸਕਦਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਪਾਹੈ ਬਾਹਰਾ ਕੇਰੈ ਰੰਗੁ ਨ ਸੋਇ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਭਾਈ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਵੇ ਕਪੜੇ ਰੰਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ।

**ਭੈ ਵਿਚਿ ਖੁੰਬਿ ਚੜਾਈਐ ਸਰਮੁ ਪਾਹੁ ਤਨਿ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਸ਼ਰਮ ਗੀ ਸ਼ਰੀਰ ਉੱਪਰ ਲਾਯਾ ਜਾ ਤਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਡਰ ਚ ਪਾਪੋਂ ਥਮਾਂ ਧੋਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਉਜ਼ਵਲ ਹੋਈ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਭਗਤੀ ਜੇ ਰਪੈ ਕੂੜੈ ਸੋਇ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਾਹਨੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਕਿਤ ਕਰੈ ਓਤਪ੍ਰੋਤ ਏ ਤਾਂ ਝੂਠ ਉਂਦੇ ਕੋਲ ਭੀ ਨੇਈ ਆਈ ਸਕਦਾ। ੧ ॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਲਬੁ ਪਾਪੁ ਦੁਇ ਰਾਜਾ ਮਹਤਾ ਕੂੜੁ ਹੋਆ ਸਿਕਦਾਰੁ ॥**

ਏ ਲਾਲਚ ਤੇ ਪਾਪ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਰਾਜਾ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਤੇ ਝੂਠ ਚੌਧਰੀ ਬਠ ਗਿਆ ਹੈ।

**ਕਾਮੁ ਨੇਬੁ ਸਦਿ ਪੁਛੀਐ ਬਹਿ ਬਹਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥**

ਏ ਵਾਸਨਾ ਤੁੰਦੇ ਮੁਕਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰ ਤੁੰਦੇ ਕੋਲਾ ਸਲਾਹ ਮੰਗਦੇ ਨ ਤੇ ਫਿਰ ਝਕਟੁ ਬੈਠੀਏ ਜਨਤਾ ਗੀ ਬੇਕਕੂਫ ਬਨਾਨੇ ਦੇ ਬਕਖ-ਬਕਖ ਤਰੀਕੇਂ ਤਪੁਰ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਅੰਧੀ ਰਯਤਿ ਗਿਆਨ ਵਿਹੁਣੀ ਭਾਹਿ ਭਰੇ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥**

ਏ ਅਨਧਾ ਲੋਕ ਜ਼ਾਨ ਥਮਾਂ ਕੰਚਿਤ ਹੋਂਦੇ ਨ ਤੇ ਮਰੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਚੁਪਚਾਪ ਅਨਧਾਯ ਭੋਗਦੇ ਨ।

**ਗਿਆਨੀ ਨਚਹਿ ਵਾਜੇ ਵਾਵਹਿ ਰੂਪ ਕਰਹਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥**

ਏ ਜ਼ਾਨੀ ਨਚਦੇ ਨ, ਵਾਘਯੰਤਰ ਬਜਾਂਦੇ ਨ ਤੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਬਕਖ-ਬਕਖ ਰੂਪੇਂ ਚ ਸਜਾਂਦੇ ਨ।

**ਉਚੇ ਕੂਕਹਿ ਵਾਦਾ ਗਾਵਹਿ ਜੇਧਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

ਏ ਉਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਚ ਪੁਕਾਰਦੇ ਨ ਤੇ ਯੁਫ਼ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਯੋਫ਼ਾਏਂ ਦੀ ਬਹਾਦੁਰੀ ਦੀ ਕਹਾਨੀਆਂ ਗਾਂਦੇ ਨ।

**ਮੂਰਖ ਪੰਡਿਤ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਜਤਿ ਸੰਜੈ ਕਰਹਿ ਪਿਆਰੁ ॥**

ਏ ਮੂਰਖ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਪੰਡਿਤ ਚਤੁਰਾਏਂ ਕਨੈ ਦਲੀਲ ਤੇ ਚਾਲਬਾਜੀ ਦੇ ਜਰਿਏ ਸਾਂਸਾਰਿਕ ਧਨ ਝਕਟੀ ਕਰਨੇ ਚ ਬੜਾ ਮਜਾ ਲੈਂਦੇ ਨ।

**ਧਰਮੀ ਧਰਮੁ ਕਰਹਿ ਗਾਵਾਵਹਿ ਮੰਗਹਿ ਮੇਖ ਦੁਆਰੁ ॥**

ਏ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਸਚੇ ਕਮਮ ਕਰਦੇ ਨ ਤੇ ਮੁਕਿਤ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਜਤੀ ਸਦਾਵਹਿ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਣਹਿ ਛਡਿ ਬਹਹਿ ਘਰ ਬਾਰੁ ॥**

ਏ ਪਰ ਓਹ ਝਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਥਮਾਂ ਕੰਚਿਤ ਨ ਕੀਜੇ ਸਵਾਰਥ ਦੇ ਕਾਰਣ ਓਹ ਧਰਮੀ ਨਾਂS ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਚਾਲ ਨੇਏਂ ਸਮਝਦੇ ਤੇ ਗੈਰ-ਜਰੂਰੀ ਘਰੇਂ ਗੀ ਚੋੜੀ ਜੰਦੇ ਨ।

**ਸਭੁ ਕੇ ਪੂਰਾ ਆਪੇ ਹੋਵੈ ਘਟਿ ਨ ਕੋਈ ਆਖੈ ॥**

ਏ ਹਰ ਕੋਏਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਪੂਰਾ ਭਕਤ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਕੋਏਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਨੀਚ ਨੇਏਂ ਸਮਝਦਾ।

**ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ਪਿਛੈ ਪਾਈਐ ਤਾ ਨਾਨਕ ਤੋਲਿਆ ਜਾਏ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਝਜ਼ਤ ਦਾ ਤਰਾਜੂ ਪਿਛਲੇ ਕੜਾਹੀ ਵਿਚ ਹੀ ਲਾਯਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਠੀਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ। ੨॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਵਦੀ ਸੁ ਵਜਗਿ ਨਾਨਕਾ ਸਚਾ ਵੇਖੈ ਸੋਇ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਬੁਰਾਈ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਉਜਾਗਰ ਹੋਂਦੀ ਏ ਕੀਜੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਬ ਕਿਸ਼ ਦਿਕਖਦਾ ਏ।

**ਸਭਨੀ ਛਾਲਾ ਮਾਰੀਆ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਦੁਨਿਆ ਵਿਚ ਅਗੇ ਵਫ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚਲਾਂਗ ਮਾਰੀ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਦੁਨਿਆ ਦਾ ਰਚਯਿਤਾ ਜੋ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਓ ਹੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ। , ਏ ਅਗਲੇ ਦੁਨਿਆ ਵਿਚ ਜਾਤਿ ਅਤੇ ਮਾਂਸਪੇਸ਼ਿਯੋਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਕੋਈ ਮੋਲ ਕੈਨੀ ਕਯੂੰਕਿ ਤਖਾਂ ਜੀਵ ਨਕੇ ਹਨ।

**ਅਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਜੇਰੁ ਹੈ ਅਗੈ ਜੀਉ ਨਵੇ ॥**

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਹੈਸਿਯਤ ਤੇ ਸਤਿ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨੇੜੈ ਏ, ਕੀਜੇ ਤਲ੍ਹੇ, ਬਿਲਕੁਲ ਨਮੇਂ ਕ੍ਰਿਯੋਂ ਕਨੈ ਨਿਬਡਨਾ ਪੈਂਦਾ ਏ।(ਜੇਹਡੇ ਕੁਸੈ ਦੇ ਕਨੈ ਨੇੜੈ ਝੂਲਦੇ ਰੁਤਬਾ)

**ਜਿਨ ਕੀ ਲੇਖੈ ਪਤਿ ਪਵੈ ਚੰਗੇ ਸੇਈ ਕੇਇ ॥੩॥**

ਏ , ਏ ਅਪਨੇ ਕਮੇਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਝੁਜਤ ਪਾਨੇ ਆਹੂੰ ਗੀ ਗੈ ਖਲਾ ਆਖਯਾ ਜਾੜੈ ਸਕਦਾ ਏ। ੩॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ॥

**ਧੁਰਿ ਕਰਮੁ ਜਿਨਾ ਕਉ ਤੁਧੁ ਪਾਇਆ ਤਾ ਤਿਨੀ ਖਸਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਸ੍ਰਿਕ੍ਰਿਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਿਖੇਯਾ ਹੈ, ਤਨ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦਾ ਸੌਭਾਗਯ ਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਤਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਯਾਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

**ਏਨਾ ਜੰਤਾ ਕੈ ਵਸਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਤੁਧੁ ਵੇਕੀ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥**

ਏ ਝਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਵਸ਼ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੀ ਨਸ਼ੀਂ ਸ਼ੈ , ਤੁਮਨੇ ਝ ਵੋਫੋਧਧਤ ਪ੍ਰਕਾਯ ਕੀ ਜੋਗ ਕੋ ਫਨਾਮਾ ਸ਼ੈ ।

**ਇਕਨਾ ਨੇ ਤੂੰ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਇਕਿ ਆਪਹੁ ਤੁਧੁ ਖੁਆਇਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਤੁਸੀਂ ਕੁਛ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਕੁਛ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਖ ਕੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹੋ।

**ਗੁਰੁ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਿਥੈ ਤੁਧੁ ਆਪੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥**

ਏ ਜਿਥੇਂ ਤੁਸੇਂ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਗੀ ਕੁਸੈ ਗੀ ਭੀ ਅਪਨਾ ਜ਼ਾਨ ਸੌਪੇਆ ਏ, ਤਲ੍ਹੇ ਗੈ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਪਾ ਕਨੈ ਗੈ ਓਹੁ ਤੁਸੇਂਗੀ ਜਾਨਦਾ ਏ।

**ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੧॥**

ਏ , ਏ ਤੇ ਓਹੁ ਸਚ ਚਾੜੈ ਚ ਭੜੀ ਆਸਾਨੀ ਕਨ ਨੇ ਵਿਲੀਨ ਹੋੜੈ ਗੇਦਾ ਏ। ੧੧॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਦੁਖ ਦਾਰੂ ਸੁਖ ਰੋਗੁ ਭਇਆ ਜਾ ਸੁਖ ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ ॥**

ਏ ਦੁਖ ਝਕ ਦਵਾਏ ਏ ਤੇ ਸੁਖ ਝਕ ਬੀਮਾਰੀ ਏ ਕੀਜੇ ਜਫੂੰ ਸੁਖ ਮਿਲਦਾ ਏ ਤਾਂ ਜੀਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੀ ਯਾਦ ਨੇਝੈਂ ਕਰਦਾ।

**ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕਰਣਾ ਮੈ ਨਾਹੀ ਜਾ ਹਉ ਕਰੀ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂ ਹੀ ਜਗ ਦਾ ਰਚਨਾ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਖਲੇਹੀ ਮੈਂ ਕੁਸੈ ਕਮਮ ਗੀ ਕਰਨੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਕਿਸ਼ ਨੇਝੈਂ ਹੋਂਦਾ। ੧॥

**ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸ੍ਰਿਕਰਤਾ, ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤੂ ਅਪਨੇ ਸੁਖਮਾਭ ਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦੇ ਓ; , ਏ , ਏ ਤੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ੧॥ ਤਥੇ ਹੀ ਰਹੀ।

**ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥**

ਤੁਹਾਡੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਦਾ।

**ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ ਅਕਲ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ॥**

ਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਜਯੋਤਿ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚ ਤੇ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਜਯੋਤਿ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ । ਓ ਸਭ ਕਲਾ ਤੂ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਹੀ। ਤੁਸੀਂ ਸਚੇ ਮਾਲਿਕ ਹੀ।

**ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਫਤਿ ਸੁਆਲ੍ਹਿਹਉ ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਸੇ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥**

ਏ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਝਤਨੀ ਸੁਨਦਰ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸੁਤੁਤਿ ਕਰਦਾ ਹੈ ਓ ਦੁਨਿਯਾ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ਜੇ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਏ ਸਭ ਦਾ ਖੇਲ ਜਗਤ ਰਚਨੇ ਆਲਾ ਦਾ, ਜੋ ਭੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਓਹ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੨॥

**ਮਃ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਜੋਗ ਸਬਦੰ ਗਿਆਨ ਸਬਦੰ ਬੇਦ ਸਬਦੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਹ ॥**

ਏ ਯੋਗਿਯਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਜ਼ਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਧਰਮ ਵੇਦ ਦਾ ਅਧਯਨ ਕਰਨਾ ਏ।

**ਖਤ੍ਰੀ ਸਬਦੰ ਸੂਰ ਸਬਦੰ ਸੂਦ੍ਰ ਸਬਦੰ ਪਰਾ ਕ੍ਰਿਤਹ ॥**

ਏ ਖਤ੍ਰਿਯ ਦਾ ਧਰਮ ਵੀਰ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਏ ਤੇ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਦਾ ਧਰਮ ਦੁਏ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਏ।

**ਸਰਬ ਸਬਦੰ ਏਕ ਸਬਦੰ ਜੇ ਕੇ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥ ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੇਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥੩॥**

ਏ , ਏ , ਏ ਪਰ ਹਰ ਝਕ ਦਾ ਧਰਮ ਝਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਏ ਜੇਕਰ ਕੋਝੈਂ ਝਸ ਰਹਸਯ ਗੀ ਜਾਨਦਾ ਏ ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਤੁੰਦਾ ਸੇਵਕ ਏ ਤੇ ਓਹ ਆਦਮੀ ਖੁਦ ਨਿਰੰਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਏ। ੩॥

**ਮਃ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਏਕ ਕ੍ਰਿਸਨੰ ਸਰਬ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ਦੇਵਾ ਤ ਆਤਮਾ ॥**

ਏ ਇਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਹੀ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ। ਉਨ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੁ ਐਰ ਸ਼ਿਵ ਕੀ ਆਤਮਾ ਹੈ।

**ਆਤਮਾ ਬਾਸੁਦੇਵਸ੍ਰਿ ਜੇ ਕੇ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥ ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੇਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥੪॥**

ਏ, ਏ, ਏ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਾਸੁਦੇਵ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਗਰ ਕੋਈ ਇਸ ਰਹਸ਼ਿ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਨਾਨਕ ਉਸ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਓਹ ਖੁਦ ਨਿਰੰਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ। ੪ ॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਕੁੰਭੇ ਬਧਾ ਜਲੁ ਰਹੈ ਜਲੁ ਬਿਨੁ ਕੁੰਭੁ ਨ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਜਿਵੇਂ ਘੜੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਸੁਥਿਰ ਰਹੰਦਾ ਹੈ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਘੜੇ ਬਿਨਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

**ਗਿਆਨੁ ਕਾ ਬਧਾ ਮਨੁ ਰਹੈ ਗੁਰੁ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥੫॥**

ਏ, ਏ ਇਹਨਾਂ ਗੈ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜ਼ਾਨ ਕਰਨੈ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਮਨ ਸੁਥਿਰ ਰਹੰਦਾ ਏ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਬਗੈਰ ਕੋਈ ਜ਼ਾਨ ਨੇਏਂ ਹੋਂਦਾ। ੫ ॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਪੜਿਆ ਹੋਵੈ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ਤਾ ਓਮੀ ਸਾਧੁ ਨ ਮਾਰੀਐ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਠੇ-ਲਿਖੇ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮਾਹਨੂ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਏ ਤਾਂ ਅਨਪਠ ਮਾਹਨੂ ਗੀ ਡਰਨਾ ਨੇਏਂ ਚਾਹਿਦਾ ਕੀਜੇ ਸਦਗੁਣੀ ਹੋਨੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਨਪਠ ਮਾਹਨੂ ਗੀ ਸਜਾ ਨੇਏਂ ਮਿਲਦੀ।

**ਜੇਹਾ ਘਾਲੇ ਘਾਲਣਾ ਤੇਵੇਹੇ ਨਾਉ ਪਚਾਰੀਐ ॥**

ਏ ਜਿਵੇਂ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕਰਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਦੁਨਿਆ ਵਿਚ ਗੁੰਜਦਾ ਹੈ।

**ਐਸੀ ਕਲਾ ਨ ਖੇਡੀਐ ਜਿਤੁ ਦਰਗਹੁ ਗਇਆ ਹਾਰੀਐ ॥**

ਏ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਖੇਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਖੇਡਨਾ ਚਾਹਿਦਾ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੀ ਹਾਰਨਾ ਪਵੇ।

**ਪੜਿਆ ਅਤੇ ਓਮੀਆ ਵੀਚਾਰੁ ਅਗੈ ਵੀਚਾਰੀਐ ॥**

ਏ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਅਨਪਠ ਦੇ ਕਰਮ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ।

**ਮੁਹਿ ਚਲੈ ਸੁ ਅਗੈ ਮਾਰੀਐ ॥੧੨॥**

ਏ, ਏ ਸੁਖਚਿਕਿਤਕ ਵਿਕਿਤ ਗੀ ਅਗਲੇ ਦੁਨਿਆ ਚ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਦੀ ਸਜਾ ਜਰੂਰ ਮਿਲਦੀ ਏ। ੧੨ ॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਨਾਨਕ ਮੇਰੁ ਸਰੀਰ ਕਾ ਇਕੁ ਰਬੁ ਇਕੁ ਰਥਵਾਹੁ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਚੌਰਾਸੀ ਲਕਖ ਪ੍ਰਜਾਤਿਯਾਂ ਚ ਸੁਮੇਰੂ ਪਰੰਤ ਜਨੇਹੁ ਮਨੁਕਖੀ ਸ਼ਰੀਰ ਸਾਰੇਂ ਸ਼ਾ ਉਚਾ ਏ। ਇਸ ਸ਼ਰੀਰ ਚ ਇਕੁ ਰਥ ਤੇ ਇਕੁ ਸਾਰਥੀ ਏ।

**ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਫੇਰਿ ਵਟਾਈਅਹਿ ਗਿਆਨੀ ਬੁਝਹਿ ਤਾਹਿ ॥**

ਏ ਏਹੁ ਯੁਗ-ਯੁਗ ਚ ਬਦਲਦੇ ਰੌਹੁਦੇ ਨ ਤੇ ਇਸ ਫਰਕੁ ਗੀ ਜ਼ਾਨੀ ਗੈ ਸਮਝਦੇ ਨ।

**ਸਤਜੁਗਿ ਰਬੁ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਧਰਮੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ ॥**

ਏ ਸਤਯਯੁਗ ਚ ਮਨੁਕਖੀ ਸ਼ਰੀਰ ਸੰਤੁਠਿ ਦਾ ਸਾਰਥੀ ਤੇ ਧਰਮੁ ਸਾਰਥੀ।

**ਤ੍ਰੇਤੈ ਰਬੁ ਜਤੈ ਕਾ ਜੇਰੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ ॥**

ਏ ਤ੍ਰੇਤਾ ਯੁਗ ਚ ਬ੍ਰਹਮਚਰਯ ਮਨੁਕਖੀ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਸਾਰਥੀ ਤੇ ਇਚਾ ਸਾਰਥੀ ਹੀ।

**ਦੁਆਪੁਰਿ ਰਬੁ ਤਪੈ ਕਾ ਸਤੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ ॥**

ਏ ਦੁਆਪੁਰ ਯੁਗ ਚ ਮਨੁਕਖੀ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਰਥ ਤਪਸ੍ਯਾ ਦਾ ਹਾ ਤੇ ਸਚਾਈ ਸਾਰਥੀ ਹੀ।

**ਕਲਜੁਗਿ ਰਬੁ ਅਗਨਿ ਕਾ ਕੂੜੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਕਲਿਯੁਗ ਚ ਮਨੁਕਖ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਰਥ ਘਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਅਗ ਦਾ ਰਥ ਏ ਤੇ ਝੂਠੁ ਇਸਦਾ ਸਾਰਥੀ ਏ। ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਸਾਮ ਕਹੈ ਸੇਤੰਬਰੁ ਸੁਆਮੀ ਸਚ ਮਹਿ ਆਛੈ ਸਾਚਿ ਰਹੇ ॥ ਸਭੁ ਕੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥**

ਏ , ਏ ਸੰਵੇਦ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਗ ਦਾ ਸੁਆਮੀ ਸਫੇਦ ਕਪੜੇ ਪਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਤਯਯੁਗ ਚ ਹਰ ਇੰਸਾਨ ਸਚਾਈ ਚਾਹੰਦਾ ਹਾ, ਸਚਾਈ ਚ ਖਟਕਦਾ ਹਾ ਤੇ ਸਚਾਈ ਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋੰਦਾ ਹਾ।

**ਰਿਗੁ ਕਹੈ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਦੇਵਾ ਮਹਿ ਸੂਰੁ ॥**

ਏ , ਏ ਋ਗਵੇਦ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਹੈ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਂ ਰਾਮ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸ਼੍ਰੇਞ ਠ ਹੈ।

**ਨਾਇ ਲਇਐ ਪਰਾਛਤ ਜਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਤਉ ਮੇਖੰਤਰੁ ਪਾਹਿ ॥**

ਏ , ਏ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਯਸ਼੍ਚਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਨੀ ਪਾਪ ਮਾਫ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਸਿਫ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪੜਨੇ ਸੇ ਹੀ ਮਨੁਖ ਕੋ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ। , ਏ ਯਜੁਰਵੇਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੁਆਪੁਰ ਚ ਯਾਦਵ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਕਨ੍ਹੈਯਾ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਯਾ ਜਿਨੇ ਚੰਦ੍ਰਾਵਲੀ ਗੀ ਅਪਨੀ ਮਾਂਸਪੇਸ਼ਿਯੋਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤਿ ਕਨ੍ਹੈ ਖੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹਾ।

**ਜੁਜ ਮਹਿ ਜੋਰਿ ਛਲੀ ਚੰਦ੍ਰਾਵਲਿ ਕਾਨ੍ਹਹੁ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਜਾਦਮੁ ਭਇਆ ॥**

ਯਜੁਰਵੇਦ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ (ਦੁਆਪਰ ਜੁਗ ਵਿਚ) ਜਗਤ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਯਾਦਵ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਨਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਚੰਦ੍ਰਾਵਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਦਿਵਯ ਸ਼ਕਤਿ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,

**ਪਾਰਜਾਤੁ ਗੋਪੀ ਲੈ ਆਇਆ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਹਿ ਰੰਗੁ ਕੀਆ ॥**

ਏ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਨੇ ਅਪਣੇ ਗੋਪੀ ਸਲ੍ਯਭਾਮਾ ਲੇਵੇਂ ਝੰਡ ਦੇ ਬਾਗ ਥਮਾਂ ਪਾਰਿਜਾਤ ਕਲਪਵ੍ਰੁਕਸ਼ ਗੀ ਲੇਵੇਂ ਆਏ ਹੇ ਤੇ ਵ੍ਰੁਂਦਾਵਨ ਚ ਚਮਲਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਤੇ ਮਜਾ ਲੈਂਦੇ ਰੇਹ।

**ਕਲਿ ਮਹਿ ਬੇਦੁ ਅਥਰਬਣੁ ਹੂਆ ਨਾਉ ਖੁਦਾਈ ਅਲਹੁ ਭਇਆ ॥**

ਏ ਅਥਰਵੇਦ ਕਲਿਯੁਗ ਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਵੇਂ ਗੇਆ ਤੇ ਇਸਦੇ ਮਤਾਬਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਂ ਅਲਲਾਹ ਤੇ ਖੁਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਵੇਂ ਗੇਆ।

**ਨੀਲ ਬਸਤੁ ਲੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰੇ ਤੁਰਕ ਪਠਾਣੀ ਅਮਲੁ ਕੀਆ ॥**

ਏ ਲੋਕੋਂ ਨੀਲੇ ਕਪੜੇ ਪਾਂਦੇ ਹੇ ਤੇ ਤੁਰਕ ਤੇ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹੇ।

**ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਹੋਏ ਸਚਿਆਰ ॥**

ਏ ਇਸ ਚਾਲੀ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦ, ਸਾਮਵੇਦ, ਋ਗਵੇਦ, ਯਜੁਰਵੇਦ ਤੇ ਅਥਰਵੇਦ ਗੀ ਸਚ ਆਖੇਆ ਗੇਆ।

**ਪੜਹਿ ਗੁਣਹਿ ਤਿਨੁ ਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ॥**

ਏ ਇਨ੍ਹੋਂ ਪੜਨੇ ਤੇ ਅਧਯਯਨ ਕਰਨੇ ਕਨੈ ਮਨੁਕਖ ਇਨ੍ਹੋਂ ਚ ਚਾਰ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚੁ ਸਦਾਏ ॥ ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੇਖੰਤਰੁ ਪਾਏ ॥੨॥**

ਏ, ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਨਸ਼ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਹੀ ਮੁਕਿਤ ਪਾਂਦਾ ਹੈ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਖਸਮੁ ਸਮਾਲਿਆ ॥**

ਏ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਸਤਗੁਰੂ, ਜਿਸਦੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

**ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਦੀਆ ਇਨ੍ਹੀ ਨੇਤ੍ਰੀ ਜਗਤੁ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥**

ਏ ਜਿਸਨੇ ਮਿੱਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੇਂ ਜ਼ਾਨ ਦੀ ਸੁਰਮਾ ਦਿੱਤੀ ਏ ਤੇ ਇਨ੍ਹੋਂ ਅਕਸੀਂ ਕਨੈ ਮੈਂ ਦੁਨਿਆ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦਿਖਾਈ ਏ।

**ਖਸਮੁ ਛੇਡਿ ਦੂਜੈ ਲਗੇ ਭੁਬੇ ਸੇ ਵਣਜਾਰਿਆ ॥**

ਏ ਅਪਣੇ ਪਤਿ ਗੀ ਛੱਡਿਏ ਦੁਇਵਾਦ ਚ ਡੁਬੀ ਗੇਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਡੁਬੀ ਗੇਦੇ ਨ।

**ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥**

ਏ ਸਤਗੁਰੂ ਝਕ ਜਹਾਜ ਏ ਜੇੜਾ ਤੁਸੈਂ ਗੀ ਫੁਨਿਆ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਰ ਲੇई ਜੰਦਾ ਏ, ਸਿਫ ਕਿਸ਼ ਫੁਲੰਭ ਮਦੈਂ ਗੀ ਗੈ ਝਸਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੋਂਦਾ ਏ।

**ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਆ ॥੧੩॥**

ਏ , ਏ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਪਾ ਕਠੈ ਓਹੁ ਤਨੇਂਗੀ ਸੰਸਾਰੀ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰਾਂਦਾ ਏ। ੧੩॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਸਿੰਮਲ ਰੁਖੁ ਸਰਾਇਰਾ ਅਤਿ ਦੀਰਘ ਅਤਿ ਮੁਚੁ ॥**

ਏ ਸੇਮਲ ਦਾ ਪੇੜ ਬੜਾ ਸੀਧਾ, ਬੜਾ ਲੰਬਾ ਤੇ ਬੜਾ ਮੋਟਾ ਏ।

**ਉਇ ਜਿ ਆਵਹਿ ਆਸ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਨਿਰਾਸੇ ਕਿਤੁ ॥**

ਏ ਕਈ ਚਿੜਿਆਂ ਝਸਦੇ ਫਲ ਖਾਨੇ ਦੀ ਤਮੀਦ ਚ ਝਸਦੇ ਕੋਲ ਔਂਦੇ ਨ ਪਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋईਯੈ ਚਲੀ ਜੰਦੇ ਨ।

**ਫਲ ਫਿਕੇ ਫੁਲ ਬਕਬਕੇ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਪਤ ॥**

ਏ ਚੁੰਕਿ ਝਸਦੇ ਫਲ ਬੜੇ ਪੀਲੇ ਹੋਂਦੇ ਨ, ਝਸ ਕਰੀ ਫੁਲਲ ਸੁਸਤ ਹੋਂਦੇ ਨ ਤੇ ਪਤੈਂ ਦਾ ਕੋई ਫਾਧਦਾ ਨੇई ਹੋਂਦਾ।

**ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਨਮ੍ਰਤਾ ਬੜੀ ਸਿਠੀ ਏ ਤੇ ਏਹੁ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਤੇ ਭਲਾई ਦਾ ਸਾਰ ਏ, ਯਾਨੀ ਏਹੁ ਉਤਮ ਗੁਣ ਏ।

**ਸਭੁ ਕੇ ਨਿਵੈ ਆਪ ਕਉ ਪਰ ਕਉ ਨਿਵੈ ਨ ਕੋਇ ॥**

ਏ ਹਰ ਮਨੁਖ ਅਪਨੇ ਸਵਾਰਥ ਵਾਸਤੇ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫੂਜੇ ਦੀ ਭਲਾई ਵਾਸਤੇ ਕੋई ਝੁਕਦਾ ਨਹੀਂ।

**ਧਰਿ ਤਾਰਾਜੁ ਤੇਲੀਐ ਨਿਵੈ ਸੁ ਗਉਰਾ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਕੁਸੈ ਚੀਜੈ ਗੀ ਤਰਾਜੂ ਤਪਰ ਰਕਿਖਯੈ ਤੈਲੇਆ ਜਾ ਤਾਂ ਜੇਹੜੀ ਝੁਕਦੀ ਏ ਓਹੁ ਗੈ ਭਾਰੀ ਹੋਂਦੀ ਏ।

**ਅਪਰਾਧੀ ਦੂਣਾ ਨਿਵੈ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਿਰਗਾਹਿ ॥**

ਏ ਹਿਰਣ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਹ ਅਪਰਾਧੀ ਦੋ ਬਾਰੀ ਝੁਕਦਾ ਏ ਪਰ

**ਸੀਸਿ ਨਿਵਾਇਐ ਕਿਆ ਬੀਐ ਜਾ ਰਿਦੈ ਕੁਸੁਧੇ ਜਾਹਿ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਕੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਝੰਸਾਨ ਦਿਲ ਤੋਂ ਹੀ ਗੰਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਪੜਿ ਪੁਸਤਕ ਸੰਧਿਆ ਬਾਦੰ ॥**

ਏ ਪੰਡਿਤ ਵੇਦ ਜਨੇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਪਛੇਦੇ ਨ, ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਨ ਤੇ ਬਹਸ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਸਿਲ ਪੁਜਸਿ ਬਗੁਲ ਸਮਾਰਧੰ ॥**

ਏ ਪਥਰੇਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਬਗੁਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰ ਸਮਾਧਿ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਮੁਖਿ ਝੂਠ ਬਿਭੂਖਣ ਸਾਰੰ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਮੁੰਹ ਕਠੈ ਲੇਟਦਾ ਏ ਤੇ ਤਸੀ ਸੁੰਦਰ ਗਹਨੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਤ੍ਰੈਪਾਲ ਤਿਹਾਲ ਬਿਚਾਰੰ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਦਿਨ ਚ ਤ੍ਰੈ ਬਾਰੀ ਗਾਯਤ੍ਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਗਲਿ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕੁ ਲਿਲਾਟੰ ॥**

ਏ ਗਲੇ ਚ ਮਾਲਾ ਤੇ ਮਥੇ ਪਰ ਤਿਲਕ ਪਾਂਦਾ ਏ।

**ਦੁਇ ਪੋਤੀ ਬਸਤ੍ਰ ਕਪਾਟੰ ॥**

ਏ ਡਬਲ ਧੋਤੀ ਪਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਸਿਰ ਤਪ੍ਪਰ ਕਪੜਾ ਭੀ ਰਖਦਾ ਏ।

**ਜੇ ਜਾਣਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ ॥**

ਏ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਗੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਕਰਮ ਪਤਾ ਏ ਤਾਂ

**ਸਭਿ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚਉ ਕਰਮੰ ॥**

ਏ ਤਸੀ ਏਹਸਾਸ ਹੋਗ ਜੇ ਏਹੁ ਸਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਮ ਬੇਕਾਰ ਦਿਖਾਵਾ ਨ।

**ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਹਚਉ ਧਿਆਵੈ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਆਤਮਾ ਸੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਏ।

**ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨ ਪਾਵੈ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਸਤਗੁਰੂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ॥

**ਕਪੜੁ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਵਣਾ ਛਡਿ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜਾਵਣਾ ॥**

ਏ ਜੀਵ ਨੇ ਇਸ ਦੇਹ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਕਪੜੇ ਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਗੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਚ ਗੈ ਚੜ੍ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਏ। , ਏ ਜੀਵ ਗੀ ਅਪਨੇ ਭਲੇ-ਬੁਰੇ ਕਰਮੇਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਭੁਗਤਨਾ ਪੈਂਦਾ ਏ।

**ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਣਾ ॥**

ਤਸੀ ਅਪਨੇ ਭਲਾਈ-ਬੁਰੇ ਕਰਮੇਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਹਨ ਕਰਗ।

**ਹੁਕਮ ਕੀਏ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਰਾਹਿ ਭੀੜੈ ਅਗੈ ਜਾਵਣਾ ॥**

ਏ ਮਨੁਕਖ ਗੀ ਝੁਸ ਦੁਨਿਆ ਚ ਝੁਸ ਚਾਲੀ ਦੇ ਯਾਤਨਾਏਂ ਗੀ ਝੋਲਨਾ ਪੈਗਿ ਜਿ'ਯਾਂ ਤਸੀ ਕੁਸੈ ਸੰਕਰੀ ਰਸਤੇ ਚ ਨਿਚੋੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਏ, ਯਾਨੀ ਅਗਲੇ ਦੁਨਿਆ ਚ ਤਸੀ ਝੁਕ ਕਠਿਨ ਰਸਤੇ ਕੋਲਾ ਗੁਜਰਨਾ ਪੈਗਿ।

**ਨੰਗਾ ਦੇਜਕਿ ਚਾਲਿਆ ਤਾ ਦਿਸੈ ਖਰਾ ਡਰਾਵਣਾ ॥**

ਏ ਜਟ੍ਹੰ ਓਹ ਨੰਗੇ ਨਰਕ ਚ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤਾਂ ਸਚਮੁਚ ਡਰਾਵਨਾ ਲਗਦਾ ਏ।

**ਕਰਿ ਅਉਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਾ ॥੧੪॥**

ਏ, ਏ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਕੁਕਰਮੇਂ ਆਸਤੈ ਪਸ਼ਾਤਾਪ ਕਰਦਾ ਏ। ੧੪ ॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤੁ ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ ॥**

ਏ ਅਰੇ ਪੰਡਿਤ, ਮੇਹਰ ਦੀ ਕਪਾਸ ਹੋਵੇ, ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਧਾਗਾ ਹੋ, ਬ੍ਰਹਮਚਰਿਯ ਦੀ ਗਾਂਠ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਚਾਈ ਨਾਲ ਮਜਬੂਤ ਹੋਵੇ।

**ਏਹੁ ਜਨੇਉ ਜੀਅ ਕਾ ਹਈ ਤ ਪਾਡੇ ਘਤੁ ॥**

ਏ ਯਹ ਆਤਮਾ ਕਾ ਪਵਿਤਰ ਸੂਤ ਹੈ ਏ ਪੰਡਿਤ, ਅਗਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਏਸਾ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂਨੂ ਪਹਨਵਾ ਦੇ।

**ਨਾ ਏਹੁ ਤੁਟੈ ਨ ਮਲੁ ਲਗੈ ਨਾ ਏਹੁ ਜਲੈ ਨ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਆਤਮਾ ਦਾ ਏਸਾ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਨਾ ਤੋ ਟੂਟਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਦਾਗ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਜਲਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਗੁਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ ਜੇ ਗਲਿ ਚਲੇ ਪਾਇ ॥**

ਏ ਹੈ ਨਾਨਕ, ਧਨੁ ਓਹ ਆਦਮੀ ਜਿਸਨੇ ਗਲੇ ਚ ਏਸਾ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਲਾਯਾ ਏ।

**ਚਉਕੜਿ ਮੁਲਿ ਅਣਾਇਆ ਬਹਿ ਚਉਕੈ ਪਾਇਆ ॥**

ਏ ਹੈ ਪੰਡਿਤ, ਤੁਸੇਂ ਗੀ ਚਾਰ ਗੋਆਂ ਦੇਈਏ ਏਹੁ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਮਿਲਯਾ ਤੇ ਝੁਕ ਖਾਸ ਸੰਸਕਾਰ ਚ ਬੈਠੇ ਦੇ ਅਪਨੇ ਮੇਜਬਾਨ ਦੇ ਗਲੇ ਚ ਪਾਏ ਲੇਆ।

**ਸਿਖਾ ਕੰਨਿ ਚੜਾਈਆ ਗੁਰੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਥਿਆ ॥**

ਏ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਤੰਦੇ ਕਾਨ ਵਿਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਂਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਜ਼ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ।

**ਓਹੁ ਮੁਆ ਓਹੁ ਝੜਿ ਪਇਆ ਵੇਤਗਾ ਗਇਆ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਪਰ ਕਿਸ਼ ਸਮੇਂ ਬਾਦ ਜਟ੍ਹੰ ਮੇਜਬਾਨ ਅਪਨੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਓਹੁ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਤੰਦੇ ਨਸ਼ਵਰ ਅਵਸ਼ੋਥੇਂ ਦੇ ਕਨੈ-ਕਨੈ ਜਲੀ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਆਤਮਾ ਭੀ ਧਾਗੇ ਦੇ ਬਗੈਰ ਦੁਨਿਆ ਗੀ ਚੋੜੀ ਜੰਦੀ ਏ। ੧ ॥

**ਮ: ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਲਖ ਚੋਰੀਆ ਲਖ ਜਾਰੀਆ ਲਖ ਕੂੜੀਆ ਲਖ ਗਾਲਿ ॥**

ਭੰਸਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਚੋਰੀ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਯਭਿਚਾਰ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਝੂਠ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜੁਬਾਨੀ ਗਾਲੀ-ਗਲੌਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਏ ਮਨੁਕਖ ਕਰੋਢੇਂ ਚੋਰੀ ਤੇ ਕਰੋਢੇਂ ਵਯਭਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਕਰੋਢੇਂ ਝੂਠ ਤੇ ਕਰੋਢੇਂ ਕੜਵੇ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਦਾ ਏ।

**ਲਖ ਠਰੀਆ ਪਹਿਨਾਮੀਆ ਰਾਤਿ ਦਿਨਸੁ ਜੀਅ ਨਾਲਿ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਲਕਖਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੇ ਗੁਪਤ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਰੌਹੁਦਾ ਏ।

**ਤਗੁ ਕਪਾਹੁ ਕਤੀਐ ਬਾਮੁਹਣੁ ਵਟੇ ਆਇ ॥**

ਏ ਕਪਾਸ ਗੀ ਸੂਤ ਚ ਘੁਸਾਯਾ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਇਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਇਏ ਤਸੀ ਪਹਨਨੇ ਆਸਤੈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਕੁਹਿ ਬਕਰਾ ਰਿੰਨਿ ਖਾਇਆ ਸਭੁ ਕੇ ਆਖੈ ਪਾਇ ॥=**

ਏ ਇਕ ਬਕਰੀ ਗੀ ਮਾਰੀ ਦਿੱਤਾ ਜੰਦਾ ਏ, ਪਕਾਇਏ ਘਰੈ ਚ ਓਨੇ ਆਛੇ ਮੇਹਮਾਨੇਂ ਗੀ ਖਿਲਾਯਾ ਜੰਦਾ ਏ। ਹਰ ਕੋਏਂ ਕਹੰਦਾ ਹੈ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਪਹਨਨਾ।

**ਹੋਇ ਪੁਰਾਣਾ ਸੁਟੀਐ ਭੀ ਫਿਰਿ ਪਾਈਐ ਹੋਰੁ ॥**

ਏ ਜਦੋਂ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਪੁਰਾਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਸ ਨੂੰ ਫੇਂਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਪਹਨਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਨਾਨਕ ਤਗੁ ਨ ਤੁਟਈ ਜੇ ਤਗਿ ਹੋਵੈ ਜੋਰੁ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜੇਕਰ ਸੂਤ ਚ ਦਯਾ, ਸੰਤੁਠਿ ਤੇ ਸਚਾਈ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਂਦੀ ਏ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਦਾ ਏਹੁ ਧਾਗਾ ਕਦੇਂ ਵੀ ਨੇਏਂ ਟੁਟਦਾ। ੨ ॥

**ਮ: ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਪਤਿ ਉਪਜੈ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸੁਤੁ ॥**

ਏ ਆਦਰ ਤਫੁੰ ਪੈਦਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪਰਮੂ ਦਾ ਨਾਮ ਭਕਿਤ ਨਾਲ ਜਪ ਜਾਵੇ।

**ਦਰਗਹ ਅੰਦਰਿ ਪਾਈਐ ਤਗੁ ਨ ਤੁਟਸਿ ਪੁਤ ॥੩॥**

ਏ, ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਤੁਤਿ ਹੀ ਸਚਾ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਹੈ। ਏਸਾ ਪਵਿਤਰ ਧਾਗਾ ਪਰਮੂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪਹਨਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਟੁਟਦਾ ਨਹੀਂ। ੩ ॥

**ਮ: ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੧ ॥

### **ਤਗੁ ਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤਗੁ ਨ ਨਾਰੀ ॥**

ਏ ਸਰਦ ਦੇ ਇੰਦ੍ਰਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਧਾਗਾ ਨੇੜੀਂ ਤੇ ਨਾਰੀ ਆਸਤੈ ਭੀ ਕੋਈ ਧਾਗਾ ਨੇੜੀਂ ਏ, ਯਾਨੀ ਪੁਰੁਖ ਤੇ ਨਾਰੀ ਦੇ ਭੋਗ ਅੰਗੋਂ ਤਘਰ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨੇੜੀਂ ਏ।

### **ਭਲਕੇ ਖੁਕ ਪਵੈ ਨਿਤ ਦਾੜੀ ॥**

ਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਜਹ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਦੀ ਦਾਫੀ ਹਰ ਰੋਜ ਚੇਹਰੇ ਤੇ ਗਾਲਿਆਂ ਦਾ ਖੂਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਯਾਨੀ ਮੌਜ-ਮਸਤੀ ਤੇ ਠਾਠ-ਬਾਟ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਪਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

### **ਤਗੁ ਨ ਪੈਰੀ ਤਗੁ ਨ ਹਥੀ ॥**

ਏ ਬੁਰੀ ਜਗਹਾਂ ਤੇ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਨਾ ਧਾਗਾ ਤੇ ਨਾ ਬੁਰੇ ਕਮਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਥਾਂ ਦਾ ਧਾਗਾ।

### **ਤਗੁ ਨ ਜਿਹਵਾ ਤਗੁ ਨ ਅਖੀ ॥**

ਏ ਜੀਮ ਦਾ ਭੀ ਧਾਗਾ ਨੇੜੀਂ ਏ ਜੇਹੜਾ ਕੁਸੈ ਹੋਰ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀ ਏ ਤੇ ਨਾ ਗੈ ਕੁਸੈ ਹੋਰ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿਖਨੇ ਆਹੀ ਅਕਖੀਂ ਆਸਤੈ ਕੋਈ ਧਾਗਾ ਏ।

### **ਵੇਤਗਾ ਆਪੇ ਵਤੈ ॥ ਵਟਿ ਧਾਰੇ ਅਵਰਾ ਘਤੈ ॥**

ਏ , ਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਓਹ ਖੁਦ ਸਚਾਈ ਦੇ ਧਾਗੇ ਦੇ ਬਗੈਰ ਮਟਕਦਾ ਰੌਹਦਾ ਏ, ਪਰ ਦੂਏਂ ਆਸਤੈ ਧਾਗੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਰੌਹਦਾ ਏ।

### **ਲੈ ਭਾੜਿ ਕਰੇ ਵੀਆਹੁ ॥**

ਏ ਬ੍ਯਾਹ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿਰਾਯਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ

### **ਕਢਿ ਕਾਗਲੁ ਦਸੇ ਰਾਹੁ ॥**

ਏ ਓਹ ਚਿਟੀ ਕਢਿਯੈ ਰਸਤਾ ਦਸਦਾ ਏ।

### **ਸੁਣਿ ਵੇਖਹੁ ਲੋਕਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥**

ਏ ਹੇ ਲੋਕ ਸੁਨੋ ਤੇ ਦਿਖੋ ਕੇਹੜੀ ਅਦ੍ਭੁਤ ਗਲ ਏ

### **ਮਨਿ ਅੰਧਾ ਨਾਉ ਸੁਜਾਣੁ ॥੪॥**

ਏ , ਏ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਰੂਪ ਚ ਅੰਧ ਹੋਨੇ ਦੇ ਭਾਵਜੂਦ ਭੀ ਪੰਡਿਤ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਬੁਢਿਮਾਨ ਸੁਜਨ ਆਖਦੇ ਨ। ੪॥

### **ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ॥

### **ਸਾਹਿਬੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਰਾਇਸੀ ॥**

ਏ ਜਦੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਯਾਲੁ ਹੋਂਦਾ ਏ ਤਾਂ ਓਹ ਅਪਨੀ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਿਯੈ ਜੀਵ-ਜੰਤੁਏਂ ਗੀ ਅਪਨਾ ਕਮ ਕਰਾਂਦਾ ਏ।

**ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੇ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਸੀ ॥**

ਏ ਉਸੀ ਸੇਵਕ ਉਸੀ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮੁ ਦਾ ਰਾਜ ਦਸਿਸੈ ਉਸੀ ਮਨਾਂਦਾ ਏ ਉਸੀ ਭਕਿਤ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ ਤਾ ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਾਇਸੀ ॥**

ਏ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮੁ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਕੇ ਮਨੁਖ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਸਚ੍ਚਾਈ ਦਾ ਮਹਲ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦਿਆ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਸੀ ॥**

ਏ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਚਾਹਾ ਨਤੀਜਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

**ਤਾ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਇਸੀ ॥੧੫॥**

ਏ , ਏ ਫਿਰ ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 15।

**ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਗਊ ਬਿਰਾਹਮਣ ਕਉ ਕਰੁ ਲਾਵਹੁ ਗੋਬਰਿ ਤਰਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥**

ਏ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਰ ਗਊ ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ਗੋ ਗੋਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੋਖ ਨਹੀਂ ਦੇਗਾ।

**ਧੋਤੀ ਟਿਕਾ ਤੈ ਜਪਮਾਲੀ ਧਾਨੁ ਮਲੇਛਾਂ ਖਾਈ ॥**

ਏ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੁਸ ਧੋਤੀ, ਤਿਲਕ ਤੇ ਮਾਲਾ ਪਾਂਦੇ ਓ ਪਰ ਦੂਏ ਪਾਸੇ ਤੁਸ ਮੁਸਲਮਾਨੇਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤੇ ਅਨਾਜ ਖਾਂਦੇ ਓ ਜਿਨੇਂਗੀ ਤੁਸ ਮਲੇਛਾ ਆਖਦੇ ਓ।

**ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ ਸੰਜਮੁ ਤੁਰਕਾ ਭਾਈ ॥**

ਏ ਏ ਭਾਈ ਤੁਸ ਅਪਨੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਬਾਦਤ ਕਰਦੇ ਓ ਪਰ ਬਾਹਰ ਮੁਸਲਮਾਨੇਂ ਦੇ ਡਰ ਕਰੇ ਤੁਸ ਪਾਖੰਡੀ ਤਰੀਕੇ ਕਰੇ ਕੁਰਾਨ ਪੜਦੇ ਓ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨੇਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਪਰ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਂਦੇ ਓ।

**ਛੇਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ ॥**

ਏ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪਾਖੰਡ ਛੋੜ ਦੇ।

**ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜਪ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੋਖ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ੧ ॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ ਕਰਹਿ ਨਿਵਾਜ ॥**

ਏ ਮਨੁਖ ਖਾਣੇ ਆਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਿਨ ਚ ਪੰਜ ਬਾਰੀ ਨਮਾਜ ਪੜਦੇ ਨ।

**ਛੁਰੀ ਵਗਾਇਨਿ ਤਿਨ ਗਲਿ ਤਾਗ ॥**

ਏ ਦੂਜੀ ਔਰਖ ਅਲਾਚਾਰ ਦਾ ਚਾਕੂ ਚਲਾਨੇ ਆਛੇਂ ਦੇ ਗਲੇ ਚ ਧਾਗਾ ਏ।

**ਤਿਨ ਘਰਿ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪੂਰਹਿ ਨਾਦ ॥**

ਏ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਸ਼ੰਖ ਤੜਾਤੇ ਹੈਂ।

**ਉਨ੍ਹਾ ਭਿ ਆਵਹਿ ਓਈ ਸਾਦ ॥**

ਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਹੀ ਸਵਾਦ ਹੋਂਦਾ ਹੈ।

**ਕੂੜੀ ਰਾਸਿ ਕੂੜਾ ਵਾਪਾਰੁ ॥**

ਏ ਤੰਦੀ ਪ੍ਰੰਯੀ ਝੂਠੀ ਤੇ ਤੰਦਾ ਖੰਧਾ ਝੂਠਾ।

**ਕੂੜੁ ਬੇਲਿ ਕਰਹਿ ਆਹਾਰੁ ॥**

ਏ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਖਾਨਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਸਰਮ ਧਰਮ ਕਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰਿ ॥**

ਏ ਸਰਮ ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ।

**ਨਾਨਕ ਕੂੜੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਝੂਠ ਸਾਰੇ ਸਮੁੱਢ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ।

**ਮਥੈ ਟਿਕਾ ਤੇੜਿ ਧੋਤੀ ਕਖਾਈ ॥**

ਏ ਮਥੇ ਤਪੜ ਤਿਲਕ ਲਾਂਦੇ ਨ ਤੇ ਕਮਰ ਚ ਕੇਸਰ ਦੀ ਧੋਤੀ ਪਾਂਦੇ ਨ।

**ਹਥਿ ਛੁਰੀ ਜਗਤ ਕਾਸਾਈ ॥**

ਏ ਹਥੇਂ ਚ ਚਾਕੂ ਤੇ ਕਸਾਈ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚ ਦੁਨਿਆ ਗੀ ਤੜਪਦੇ ਨ।

**ਨੀਲ ਵਸਤੂ ਪਹਿਰਿ ਹੋਵਹਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥**

ਏ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੀਲੇ ਕਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮੇਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੰਦੇ ਹੈਂ।

**ਮਲੇਛ ਧਾਨੁ ਲੇ ਪੁਜਹਿ ਪੁਰਾਣੁ ॥**

ਏ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕੋਲਾ ਪੈਸੇ ਤੇ ਅਨਾਜ ਲੈਂਦੇ ਨ ਜਿਨੇਂਗੀ ਮਾਲੇਛਾ ਆਖਦੇ ਨ ਤੇ ਅਜ਼ ਬੀ ਪੁਰਾਣੇਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਅਭਾਖਿਆ ਕਾ ਕੁਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਣਾ ॥**

ਏ ਇਕ ਪਾਸੇ ਗੈਰ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਰਬੀ ਤੇ ਫਾਰਸੀ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਹਲਾਲ ਬਕਰੀ ਖਾਂਦੇ ਨ।

**ਚਉਕੇ ਉਪਰਿ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣਾ ॥**

ਏ ਪਰ ਦੂੜੈਂ ਬਕਖੀ ਔਹ ਕੁਸੈ ਗੀ ਬੀ ਅਪਨੀ ਰਸੋੜੈ ਚ ਦਾਖਲ ਨੇੜੈ ਹੋਨੇ ਦਿੰਦੇ।

**ਦੇ ਕੈ ਚਉਕਾ ਕਢੀ ਕਾਰ ॥**

ਏ ਰਸੋੜੀ ਗੀ ਪਲਾਸਟਰ ਕਰਦੇ ਨ ਤੇ ਤਸਦੇ ਚਾਰੀਂ ਪਾਸੇ ਰੇਖਾਏ ਖੀਚਦੇ ਨ ਤੇ

**ਉਪਰਿ ਆਇ ਬੈਠੇ ਕੂੜਿਆਰ ॥**

ਏ ਚੌਕੀ ਦੀ ਰਸੋੜੀ ਚ ਆਂਦੇ ਗੈ ਬੈਠਦੇ ਨ।

**ਮਤੁ ਭਿਟੈ ਵੇ ਮਤੁ ਭਿਟੈ ॥ ਇਹੁ ਅੰਨੁ ਅਸਾਡਾ ਫਿਟੈ ॥**

ਏ , ਏ ਫੂਜੇ ਨੂ ਕਹੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਕਿਚਨ ਪੋਸਟ ਦੇ ਕੋਲ ਨ ਆਓ, ਸਾਡੀ ਪੋਸਟ ਨੂ ਨਾ ਛੁਓ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਖਾਨਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

**ਤਨਿ ਫਿਟੈ ਫੇੜ ਕਰੇਨਿ ॥**

ਏ ਖੁਠੇ ਤੇ ਗੰਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਕੜੇ ਬਲਾਕਾਰ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਮਨਿ ਜੁਠੈ ਚੁਲੀ ਭਰੇਨਿ ॥**

ਏ ਤੰਦਾ ਦਿਮਾਗ ਕੁਰੀਤਿ ਕੜੇ ਗੰਦਾ ਏ ਪਰ ਕੁਲਲਾ ਕਰਿਯੈ ਮੁੰਹ ਸਾਫ ਕਰਨੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਸਚੁ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ

**ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਜਦੋਂ ਮਨ ਸੁਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਚਿਤੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੇ ਵੇਖਿ ਨਦਰੀ ਹੇਠਿ ਚਲਾਇਦਾ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਚ ਸਾਰੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਏ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਹਰ ਇਕ ਗੀ ਦਿਖਣੇ ਦੇ ਬਾਦ ਤਨੇਂਗੀ ਅਪਨੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਚ ਰਖਦਾ ਏ ਤੇ ਅਪਨੀ ਮਰਜੀ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਤੰਦੇ ਤਪੁਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਖਦਾ ਏ।

**ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈਆ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਇਦਾ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਚ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਏ ਗੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਗੀ ਕਮਮ ਕਰਾਂਦਾ ਏ।

**ਵਡਹੁ ਵਡਾ ਵਡ ਮੇਦਨੀ ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਦਾ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕੋਲਾ ਬਡਾ ਏ ਤੇ ਤੰਦੀ ਰਚਨਾ ਭੀ ਅਨੰਤ ਏ। ਹਰ ਇਕ ਗੀ ਕਮਮ ਚ ਲਾਂਦਾ ਏ।

**ਨਦਰਿ ਉਪਠੀ ਜੇ ਕਰੇ ਸੁਲਤਾਨਾ ਘਾਹੁ ਕਰਾਇਦਾ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੁਸੇ ਚ ਪੇੜੀ ਜੰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਰਾਜਾਏ ਗੀ ਭੀ ਘਾਹੁ ਦੇ ਪਟੇ ਜਿਨਾ ਗਰੀਬ ਬਨਾਏ ਦਿੰਦਾ ਏ।

**ਦਰਿ ਮੰਗਨਿ ਭਿਖ ਨ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥**

ਏ , ਏ ਦਰ-ਦਰ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਰੇਫ਼ ਪਰ ਭੀ ਤਨੇਂ ਭਿਖਾ ਨੇੜੀ ਮਿਲਦੀ। ੧੬ ॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਜੇ ਮੋਹਾਕਾ ਘਰੁ ਮੁਹੈ ਘਰੁ ਮੁਹਿ ਪਿਤਰੀ ਦੇਇ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੋਰ ਕੁਸੈ ਹੋਰ ਦੇ ਘਰੈ ਚ ਲੂਟਦਾ ਏ ਤੇ ਕੁਸੈ ਹੋਰ ਦੇ ਘਰੈ ਚ ਲੂਟਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਓਹ ਪੁਰਖੇਂ ਦੇ ਨਾਂS ਪਰ ਖ਼ਾਦ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਅਗੈ ਵਸਤੁ ਸਿਵਾਣੀਐ ਪਿਤਰੀ ਚੇਰ ਕਰੇਇ ॥**

ਏ ਵਸਤੁ ਗੀ ਪਰਲੋਕ ਚ ਪਛਾਨੇਆ ਜੰਦਾ ਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਓਹ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਚੋਰ ਬਨਾਂਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਚੋਰੀ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

**ਵਢੀਅਹਿ ਹਥ ਦਲਾਲ ਕੇ ਮੁਸਫੀ ਏਹ ਕਰੇਇ ॥**

ਏ ਪ੍ਰਭੂ ਹੋਰ ਨਿਆਯ ਕਰਦਾ ਏ ਜੇ ਜੇਹੜਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਪਨੇ ਮੇਜਬਾਨ ਗੀ ਅਪਨੇ ਪੁਰਖੇਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਗੇਦੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰਾਂਦਾ ਏ, ਉਸ ਬਿਚਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਹਥ ਕਟਦੇ ਨ।

**ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੇ ਮਿਲੈ ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਪਰਲੋਕ ਚ ਇਕ ਗੈ ਚੀਜ਼ ਹਾਸਲ ਹੋਂਦੀ ਏ ਜੇਹੜੀ ਮਨੁਕਖ ਅਪਨੀ ਮੇਹਨਤ ਕਠੈ ਘਟ ਕਰਦਾ ਏ। ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਜਿਉ ਜੇਰੂ ਸਿਰਨਾਵਣੀ ਆਵੈ ਵਾਰੇ ਵਾਰ ॥**

ਏ ਜਿਯਾਂ ਜਨਾਨੀ ਗੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਹੋਂਦਾ ਏ

**ਜੂਠੇ ਜੂਠਾ ਮੁਖਿ ਵਸੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥**

ਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੂਠੇ ਦੇ ਮੁੰਹ ਵਿਚ ਸਿਫ਼ ਜੂਠ ਹੀ ਰਹੰਦੇ ਹਨ। ਏਸਾ ਇੰਸਾਨ ਸਦਾ ਦੁਖੀ ਹੋਂਦਾ ਏ।

**ਸੂਚੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਬਹਨਿ ਜਿ ਪਿੰਡਾ ਧੋਇ ॥**

ਏ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਗੀ ਸੁਫ਼ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਬੈਠੇ ਦਾ ਮਾਹਨੂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨੇੜ ਆਖੇਆ ਜੰਦਾ।

**ਸੂਚੇ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਲੋਕ ਓਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਸਦਾ ਹੈ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ।

**ਤੁਰੇ ਪਲਾਣੇ ਪਉਣ ਵੇਗ ਹਰ ਰੰਗੀ ਹਰਮ ਸਵਾਰਿਆ ॥**

ਏ ਏਸੇ ਲੋਕ ਜਿੰਦੇ ਕੋਲ ਸੁੰਦਰ ਕਾਠੀ ਘੋੜੇ ਹੋਂਦੇ ਨ ਜੇਹੜੇ ਹਵਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤੇਜੀ ਕਠੈ ਚਲਦੇ ਨ

**ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਕਰਿ ਪਾਸਾਰਿਆ ॥**

ਏ ਜਿਨੇ ਅਪਨੀ ਰਾਨੀਏਂ ਦੇ ਆਵਾਸ ਗੀ ਹਰ ਚਾਲੀ ਦੇ ਰੰਗੋਂ ਕਨੈ ਸਜਾਯਾ ਏ, ਜੇਹੁੜੇ ਘਰੋਂ, ਮੰਡਪੋਂ ਤੇ ਉਚੇ-ਉਚੇ ਮੰਦਿਰੋਂ ਚ ਰੌਹੁੜੇ ਨ ਤੇ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਰੌਹੁੜੇ ਨ।

**ਚੀਜ ਕਰਨਿ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਹਰਿ ਬੁਝਨਿ ਨਾਹੀ ਹਾਰਿਆ ॥**

ਏ ਜੇੜੇ ਪ੍ਰਲੋਭਨ ਆਲੀ ਗਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਗੀ ਨੇੜੇ ਜਾਨਦੇ, ਉਨੇਂਗੀ ਇਸ ਆਸ੍ ਤੇ ਅਪਨੀ ਜਾਨ ਦਾ ਦਾੰਕ ਗਵਾਯਾ ਏ।

**ਕਰਿ ਫੁਰਮਾਇਸਿ ਖਾਇਆ ਵੇਖਿ ਮਹਲਤਿ ਮਰਣੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥**

ਏ ਜੇੜੇ ਲੋਕ ਫੁਏ ਗੀ ਹੁਕਮ ਦੇੜੈ ਖਾਨਾ ਖਾਦਾ ਏ ਤੇ ਅਪਨੇ ਮਹਲ ਗੀ ਦਿਖਦੇ ਹੋੜੇ ਮੌਤ ਗੀ ਭੁਲੀ ਗੇਦੇ ਨ

**ਜਰੁ ਆਈ ਜੇਬਨਿ ਹਾਰਿਆ ॥੧੭॥**

ਏ , ਏ ਜਦੋਂ ਭੁਫਾਪਾ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਆ ਗੜੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਗਵਾ ਗੜੇ, ਯਾਨੀ ਭੁਫਾਪਾ ਨੇ ਉਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ੧੭ ॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਜੇ ਕਰਿ ਸੂਤਕੁ ਮੰਨੀਐ ਸਭ ਤੈ ਸੂਤਕੁ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਸੂਤਕ ਦਾ ਖ਼ਮ ਸਚ੍ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਤਾਂ ਸੂਤਕ ਹਰ ਗਲ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

**ਗੋਰੇ ਅਤੈ ਲਕੜੀ ਅੰਦਰਿ ਕੀੜਾ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਗੋਬਰ ਤੇ ਲਕੜੀ ਚ ਭੀ ਕੀੜੇ ਹੋਂਦੇ ਨ।

**ਜੇਤੇ ਦਾਣੇ ਅੰਨ ਕੇ ਜੀਆ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ ॥**

ਏ ਜੋ ਭੀ ਦਾਣੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜੰਦਾ ਏ, ਇਕ ਭੀ ਦਾਣਾ ਜੀਵੋਂ ਦੇ ਬਗੈਰ ਨੇੜੇ ਹੋਂਦਾ।

**ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥**

ਏ ਸਭ ਤੋਂ ਪੈਹਲੇ ਪਾਣੀ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਏ ਜੇੜੀ ਹਰ ਚੀਜ ਗੀ ਹਰਿਯਾਲੀ ਤੇ ਤਾਜਾ ਬਨਾਂਦੀ ਏ।

**ਸੂਤਕੁ ਕਿਉ ਕਰਿ ਰਖੀਐ ਸੂਤਕੁ ਪਵੈ ਰਸੋਇ ॥**

ਏ ਸੂਤਕ ਗੀ ਕਿਸ ਚਾਲੀ ਫ਼ੂਰ ਰਖੇਆ ਜਾੜੇ ਸਕਦਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਸੂਤਕੁ ਏਵ ਨ ਉਤਰੈ ਗਿਆਨੁ ਉਤਾਰੇ ਧੋਇ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਖ਼ਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦਾ ਧਾਗਾ ਕਦੋਂ ਭੀ ਇਸ ਚਾਲੀ ਨੇੜੇ ਹਟਾੜੇ ਸਕਦਾ, ਉਸੀ ਜ਼ਾਨ ਦੇ ਜਰਿਏ ਸੁਫ਼ ਕਰਨੇ ਕਨੈ ਗੈ ਫ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾੜੇ ਸਕਦਾ ਏ। ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਸੂਤਕੁ ਕੂੜੁ ॥**

ਏ ਮਨ ਦਾ ਧਾਗਾ ਲੋਭ ਏ, ਯਾਨੀ ਲੋਭ ਦਾ ਧਾਗਾ ਮਨ ਚ ਚਿਪਕਦਾ ਏ ਤੇ ਜੀਭ ਦਾ ਧਾਗਾ ਝੂਠ ਏ, ਯਾਨੀ ਝੂਠ ਦਾ ਧਾਗਾ ਜੀਭ ਕੜੈ ਚਿਪਕਦਾ ਏ।

**ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪੁ ॥**

ਏ ਅਕੁਖਾਂ ਦਾ ਧਾਗਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜਨਾਨੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਦੈਲਤ ਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਗੀ ਦਿਖਨਾ ਏ।

**ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ ਲਾਇਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ ॥**

ਏ ਕਾਨ ਦਾ ਸੂਤਕ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸੁਧਨਾ। , ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਇੰਸਾਨ ਦੀ ਆਤਮਾ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਧਮਪੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੨॥

**ਨਾਨਕ ਹੰਸਾ ਆਦਮੀ ਬਧੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿ ॥੨॥**

ਓ ਨਾਨਕ, ਅਸ਼ੁਫ਼ਤਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੰਸ ਵੀ ਬੜੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਰਕ ਵਿਚ ਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਸਭੇ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਜਿੰਦਗੀ ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਏਹ ਧਾਗਾ ਸਿਫ਼ ਇਕ ਖ਼ਮ ਏ ਜੇਹੜਾ ਹਰ ਕੁਸੈ ਗੀ ਫ਼ੈਤ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੋਂਦਾ ਏ।

**ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਜੰਮ ਤੇ ਮੌਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਹਨ ਤੇ ਸਿਫ਼ ਉਹਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁਖ ਜੰਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਰਦਾ ਹੈ।

**ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ ਦਿਤੇਨੁ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥**

ਏ ਖਾਨਾ-ਪੀਨਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਏ ਕੀਜੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਏਂ ਗੀ ਖਾਨਾ ਦਿੱਤਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਿਆ ਤਿਨ੍ਹਾ ਸੂਤਕੁ ਨਾਹਿ ॥੩॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖ ਬਨਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਇਸ ਰਹਸ਼ਯ ਗੀ ਸਮਝਨੇ ਆਲੇ ਗੀ ਸੂਤਕ ਦਾ ਏਹਸਾਸ ਨੇੜੈ ਹੋਂਦਾ। ੩॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੌਰੀ।

**ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਡਾ ਕਰਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਵਡੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ॥**

ਏ ਜਿਸ ਸਤਗੁਰੁ ਦੇ ਬਝੇ ਗੁਣ ਹੋਂਦੇ ਨ ਤਸੀ ਮਹਾਨ ਸਮਝਨਾ ਚਾੜਦਾ ਤੇ ਤੰਦੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰਨਾ ਚਾੜਦਾ।

**ਸਹਿ ਮੇਲੇ ਤਾ ਨਦਰੀ ਆਈਆ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਤਗੁਰੂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ।

**ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਮਨਿ ਵਸਾਈਆ ॥**

ਏ ਜਦ੍ਰੰ ਤਸੀ ਪਸੰਦ ਔਂਦਾ ਏ ਤਾਂ ਔਹ ਮਨੁਕਖੀ ਮਨ ਚ ਭੀ ਝਸਗੀ ਸੁਟੀ ਦਿੰਦਾ ਏ।

**ਕਰਿ ਹੁਕਮੁ ਮਸਤਕਿ ਹਥੁ ਧਰਿ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰਿ ਕਢੀਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਝਜਾਜਤ ਹੋਕੇ ਤਾਂ ਸਤਗੁਰੂ ਕਿਸੇ ਮਨੁਕ ਦੇ ਮਥੇ ਤੇ ਹਥ ਰਖ ਕੇ ਸਾਰੀ ਬੁਰਾਝਾਂ ਨੂੰ ਫੇਂਕ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।

**ਸਹਿ ਤੁਠੈ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈਆ ॥੧੮॥**

ਏ , ਏ ਜਦੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ੧੮ ॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਪਹਿਲਾ ਸੁਚਾ ਆਪਿ ਹੋਇ ਸੁਚੈ ਬੈਠਾ ਆਇ ॥**

ਏ ਪੈਛੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖੁਦ ਸੁਢ੍ਰ ਹੋਝ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮੰਚ ਪਰ ਬੈਠੀ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਸੁਚੇ ਅਗੈ ਰਖਿਓਨੁ ਕੋਇ ਨ ਭਿਟਿਓ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਸੁਢ੍ਰ ਖਾਨਾ ਜਿਸਗੀ ਕੁਸੈ ਨੇ ਨੇਝ ਚੁਆ ਹੋਏ, ਤਸੀ ਤੰਦੇ ਸਾਮਨੇ ਲਾਯਾ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਪਰੋਸੇਆ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਸੁਚਾ ਹੋਇ ਕੈ ਜੇਵਿਆ ਲਗਾ ਪੜਣਿ ਸਲੋਕੁ ॥**

ਏ ਝਸ ਚਾਲੀ ਸੁਢ੍ਰ ਹੋਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਔਹ ਖਾਨਾ ਲੈਂਦਾ ਏ ਤੇ ਫਿਰੀ ਸ਼ਲੋਕ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀ ਦਿੰਦਾ ਏ।

**ਕੁਹਥੀ ਜਾਈ ਸਟਿਆ ਕਿਸੁ ਏਹੁ ਲਗਾ ਦੇਖੁ ॥**

ਏ ਝਸ ਗਲਲ ਦਾ ਦੋਥੀ ਕੁਨ ਹੈ ਕਿ ਤਸਨੇ ਅਪਨੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਪਵਿਤ੍ਰ ਖਾਨਾ ਅਸੁਢ੍ਰ ਜਗਹ ਤੇ ਰਖ ਦਿੱਤਾ?

**ਅੰਨੁ ਦੇਵਤਾ ਪਾਣੀ ਦੇਵਤਾ ਬੈਸੰਤਰੁ ਦੇਵਤਾ ਲੂਣੁ ਪੰਜਵਾ ਪਾਇਆ ਘਿਰਤੁ ॥ ਤਾ ਹੋਆ ਪਾਕੁ ਪਵਿਤੁ ॥**

ਏ , ਏ ਅਨ੍ਰ, ਪਾਨੀ, ਅਗ ਤੇ ਨਮਕ ਚਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ਨ ਯਾਨੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਦਾਰਥ। ਜਦ੍ਰੰ ਪੰਜਮੀਂ ਘਟਕ ਘੀ ਪਾਝ ਜੰਦੀ ਏ ਤਾਂ ਏਹ ਸੁਢ੍ਰ ਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭੋਜਨ ਬਨੀ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਪਾਪੀ ਸਿਉ ਤਨੁ ਗਡਿਆ ਬੁਕਾ ਪਈਆ ਤਿਤੁ ॥**

ਏ ਦੇਵਤਾਏਂ ਦੀ ਤਰ੍ਯ ਪਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭੋਜਨ ਭੀ ਪਾਪ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਚ ਔਨੇ ਕਨ੍ਰੈ ਅਸੁਢ੍ਰ ਹੋਝ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਫਿਰੀ ਥੂਕ ਦਿੱਤਾ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਉਚਰਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਰਸ ਖਾਹਿ ॥**

ਏ ਅਰੇ ਨਾਨਕ, ਮੁੰਹ ਜੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਤਚਾਰਦਾ ਤੇ ਨਾਮ ਦੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਭੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਤਿਤੁ ਮੁਖਿ ਬੁਕਾ ਪਾਹਿ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਸਮਝੋ ਕਿ ਥੂਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਸ ਚੇਹਰੇ ਪਰ ਗਿਰਦਾ ਏ। ੧॥

**ਮ: ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਮੰਗਣੁ ਵੀਆਹੁ ॥**

ਏ ਨਾਰੀ ਜਨਮ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਜਰਿਏ ਙੰਸਾਨ ਕੋਖ ਤੋਂ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਰਿਏ ਜੀਵ ਦਾ ਸ਼ਰੀਰ ਬਨਦਾ ਹੈ। ਓਹ ਸਗਾਓ ਕਰੀ ਲੈਂਦਾ ਏ ਤੇ ਸਿਫ ਜਨਾਨੀ ਕਨੈ ਗੈ ਬਯਾਹ ਕਰੀ ਲੈਂਦਾ ਏ।

**ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੋਸਤੀ ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹੁ ॥**

ਏ ਮਨੁਕਖ ਸਿਫ ਜਨਾਨਿਆਂ ਕਨੈ ਗੈ ਦੋਸਤੀ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਜਨਾਨਿਏਂ ਦੇ ਰਾਏਂ ਗੈ ਦੁਨਿਆ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਜਾਰੀ ਰੋਹਦਾ ਏ।

**ਭੰਡੁ ਮੁਆ ਭੰਡੁ ਭਾਲੀਐ ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਕੁਸੈ ਮਰਦ ਦੀ ਘਰੇਆਫ਼ੀ ਮਰੀ ਜੰਦੀ ਏ ਤਾਂ ਓਹ ਕੁਸੈ ਹੋਰ ਜਨਾਨੀ ਗੀ ਫੁੰਫਦਾ ਏ। ਜਨਾਨਿਆਂ ਦੇ ਜਰਿਏ ਗੈ ਤੰਦਾ ਦੁਏ ਕਨੈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਯਮ ਹੋਂਦਾ ਏ।

**ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ ॥**

ਏ ਫਿਰ ਉਸ ਜਨਾਨੀ ਗੀ ਬੁਰੀ ਕਯੋਂ ਆਖਚੇ ਜਿਸਨੇ ਬਡੁ-ਬਡੁ ਰਾਜਾ ਤੇ ਬਡੁ-ਬਡੁ ਪੁਰੁਥੇਂ ਗੀ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਏ?

**ਭੰਡਹੁ ਹੀ ਭੰਡੁ ਉਪਜੈ ਭੰਡੈ ਬਾਝੁ ਨ ਕੇਇ ॥**

ਏ ਜਨਾਨੀ ਸਿਫ ਜਨਾਨੀ ਕੋਲਾ ਪੈਦਾ ਹੋਂਦੀ ਏ ਤੇ ਜਨਾਨੀ ਦੇ ਬਗੈਰ ਕੋਓਂ ਪੈਦਾ ਨੇਓਂ ਹੋਓਂ ਸਕਦਾ।

**ਨਾਨਕ ਭੰਡੈ ਬਾਹਰਾ ਏਕੇ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥**

ਏ ਪਰ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਨਾਰੀ ਦੇ ਬਗੈਰ ਙਕ ਗੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਅਸਤਿਕ ਏ। , ਏ ਜੋ ਮੁੰਹ ਸਦਾ ਪਰਮੂ ਦੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਓਹ ਸੌਭਾਗਯਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ।

**ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਭਾਗਾ ਰਤੀ ਚਾਰਿ ॥**

ਜੇਏ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਤੁਤਿ ਗਾਂਦੇ ਨ, ਓਹ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦਿਤ ਹੋਂਦੇ ਨ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਚ ਸੁੰਦਰ ਲਗਦੇ ਨ।

**ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਪਰਮੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਓਹ ਮੁੰਹ ਚਮਕਦਾ ਹੈ । ੨ ॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੌਰੀ ॥

**ਸਭੁ ਕੇ ਆਖੈ ਆਪਣਾ ਜਿਸੁ ਨਾਹੀ ਸੋ ਚੁਣਿ ਕਢੀਐ ॥**

ਏ ਹੇ ਪਰਮੂ, ਹਰ ਕੋਓਂ ਤੁਹਾਨੂ ਅਪਨਾ ਮਾਲਿਕ ਆਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸਦੇ ਕੋਲ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਓ, ਉਸੀ ਚੁਨ ਕੇ ਬਾਹਰ ਫੇਂਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਕੀਤਾ ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਲੇਖਾ ਸੰਢੀਐ ॥**

ਏ ਹਰ ਜੀਵ ਗੀ ਅਪਨੇ ਕਮੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੋਗਨੇ ਤੇ ਅਪਨੇ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬੇਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਏ।

**ਜਾ ਰਹਣਾ ਨਾਹੀ ਐਤੁ ਜਗਿ ਤਾ ਕਾਇਤੁ ਗਾਰਬਿ ਹੰਢੀਐ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਾਹਨੂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੇई ਨੇई ਰੇਹਾ ਤਾਂ ਤਸੀ ਘਮੰਡ ਕੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਦਾ?

**ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖੀਐ ਪੜਿ ਅਖਰੁ ਏਹੇ ਬੁਝੀਐ ॥ ਮੂਰਖੈ ਨਾਲਿ ਨ ਲੁਝੀਐ ॥੧੯॥**

ਏ , ਏ , ਏ ਕਿਸੀ ਗੀ ਬੁਰੇ ਸ਼ਬਦ ਮਤ ਬੋਲੋ ਤੇ ਤੁਸੇਂ ਗੀ ਵਿਘਾ ਪਫਿਯੈ ਏਹ ਗਲਲ ਸਮਝਨੀ ਚਾਹਿਦੀ। ਮੂਰਖੇਂ ਕਨੈ ਕਦੇਂ ਭੀ ਝਗੜਾ ਨੇई ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਦਾ।

**ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਮੰਦ ਮੰਦ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਤਨ-ਮਨ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਸੁਸਤ ਔਰ ਸੂਖੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ।

**ਫਿਕੇ ਫਿਕਾ ਸਦੀਐ ਫਿਕੇ ਫਿਕੀ ਸੋਇ ॥**

ਏ ਕੜਵਾ ਬੋਲਨੇ ਆਲਾ ਦੁਨਿਆ ਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋई ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਲੋਕ ਤਸੀ ਸਿਫੰ ਤੰਦੇ ਕੜਵੇ ਸ਼ਬਦੇਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਗੈ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਨ।

**ਫਿਕਾ ਦਰਗਹ ਸਟੀਐ ਮੁਹਿ ਬੁਕਾ ਫਿਕੇ ਪਾਇ ॥**

ਏ ਕੜਵੇ ਸੁਖਾ ਆਲੇ ਮਾਹਨੂ ਗੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਚ ਝਾਂਟਯਾ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਕਠੋਰ ਬੋਲਨੇ ਆਛੇ ਗੀ ਤੰਦੇ ਚੇਹਰੇ ਪਰ ਖੂਕਨਾ ਪੈਂਦਾ ਏ।

**ਫਿਕਾ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ ਪਾਣਾ ਲਹੈ ਸਜਾਇ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਕਠੋਰ ਬੋਲਨੇ ਆਲੇ ਗੀ ਮੂਰਖ ਆਖਦੇ ਨ ਤੇ ਤਸੀ ਜੂਤੇ ਦੀ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜੰਦੀ ਏ। ੧॥

**ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ 1 ॥

**ਅੰਦਰਹੁ ਬੂਠੇ ਪੈਜ ਬਾਹਰਿ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਫੈਲੁ ॥**

ਏ ਦਿਲ ਤੋਂ ਝੂਠਾ ਪਰ ਬਾਹਰ ਸਚੇ ਦਿਖਾਨੇ ਵਾਲੇ ਦੁਨਿਆ ਵਿਚ ਸਿਫੰ ਪਾਖੰਡ ਹੀ ਕਾਯਮ ਰਖਦੇ ਹਨ।

**ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਜੇ ਨਾਵਹਿ ਉਤਰੈ ਨਾਹੀ ਮੈਲੁ ॥**

ਏ ਅੜਸਠ ਤੀਰਥੇਂ ਚ ਸ਼ਾਨ ਭੀ ਕਰਦੇ ਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਭੀ ਤੰਦੇ ਮਨ ਚ ਗੰਦਗੀ ਨੇई ਚਲੀ ਜੰਦੀ।

**ਜਿਨ੍ ਪਟੁ ਅੰਦਰਿ ਬਾਹਰਿ ਗੁਦੜੁ ਤੇ ਭਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥**

ਏ ਇਸ ਦੁਨਿਆ ਵਿਚ ਸਿਫੰ ਔਹ ਲੋਗ ਹੀ ਅਛੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰੇਸ਼ਮ ਦੀ ਟਰਹ ਕੋਮਲਤਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ, ਭਲੇ ਹੀ ਬਾਹਰੀ ਟੌਰ ਤੇ ਔ ਅਪਨੇ ਸ਼ਰੀਰ ਤੇ ਪੁਰਾਨੇ ਫਟੇ ਕਪੜੇ ਪਾਏ ਹੋਨ।

**ਤਿਨ੍ ਨੇਹੁ ਲਗਾ ਰਬ ਸੇਤੀ ਦੇਖਨੇ ਵੀਚਾਰਿ ॥**

ਏ ਉਸੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਨੈ ਬੜਾ ਘਰ ਏ ਤੇ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਰੰਗਿ ਹਸਹਿ ਰੰਗਿ ਰੇਵਹਿ ਚੁਪ ਭੀ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਝੁਕ ਵਿਚ ਹੰਸਦੇ ਹਨ, ਝੁਕ ਵਿਚ ਰੋਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਚੁਪ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

**ਪਰਵਾਹ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਕੇਰੀ ਬਾਝੁ ਸਚੇ ਨਾਹ ॥**

ਏ ਉਸੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਅਲਾਵਾ ਕੁਸੈ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨੇੜੈ ਏ, ਉਸੀ ਅਪਨੇ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਦੀ।

**ਦਰਿ ਵਾਟ ਉਪਰਿ ਖਰਚੁ ਮੰਗਾ ਜਬੈ ਦੇਇ ਤ ਖਾਹਿ ॥**

ਏ ਮੂ ਫ਼ਾਰ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਖਾਨੇ ਦੀ ਮੀਖ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੋਂਦੇ ਹੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਦੀਬਾਨੁ ਏਕੇ ਕਲਮ ਏਕਾ ਹਮਾ ਤੁਮੁਹਾ ਮੇਲੁ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਝੁਕ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਤੰਦੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੁਏਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਲਿਖਨੇ ਆਸ਼ੈ ਝੁਕ ਗੈ ਬਰਸ ਏ। ਸਾਡੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਝੁਕ ਮੇਲ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਬੜੇ ਤੇ ਛੋਟੇ ਦਾ ਮੇਲ ਹੈ।

**ਦਰਿ ਲਏ ਲੇਖਾ ਪੀੜਿ ਛੁਟੈ ਨਾਨਕਾ ਜਿਉ ਤੇਲੁ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਕਰਮ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਚ ਕੀਤਾ ਜੰਦਾ ਏ। ਏ ਨਾਨਕ, ਅਪਰਾਧੀ ਲੋਕੋਂ ਗੀ ਕਰਸ਼ਰ ਚ ਤੇਲ ਬੀਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰ ਪੀਸਦੇ ਨ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ।

**ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਣਾ ਕੀਓ ਕਲ ਆਪੇ ਹੀ ਤੈ ਧਾਰੀਐ ॥**

ਏ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਦਾ ਰਚਯਿਤਾ ਹੋ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਸ਼ਕਤਿ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੋ।

**ਦੇਖਹਿ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਧਰਿ ਕਚੀ ਪਕੀ ਸਾਰੀਐ ॥**

ਏ ਤੁਸ ਅਪਨੀ ਸ੍ਰੀਠਿ ਤੇ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਅਛੇ-ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੇ ਕਚੇ ਤੇ ਠੋਸ ਟੁਕੜੇ ਦਿਖਵਦੇ ਓ।

**ਜੇ ਆਇਆ ਸੇ ਚਲਸੀ ਸਭੁ ਕੇਈ ਆਈ ਵਾਰੀਐ ॥**

ਏ ਜੋ ਮੀ ਜੀਵ ਝੁਕ ਜਗਤ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ, ਓ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰ ਝੁਕ ਗੀ ਬਾਰੀ ਔਂਦੇ ਗੈ ਜਾਨਾ ਪੌਂਦਾ ਏ।

**ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ਹਰਿ ਕਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥**

ਏ ਅਸੀਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਤੋਂ ਕਯੋਂ ਭੁਲ ਜਾਏ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਤੇ ਜਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

**ਆਪਣੁ ਹਥੀ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਕਾਜੁ ਸਵਾਰੀਐ ॥੨੦॥**

ਏ, ਏ ਆਓ ਅਸ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਗੀ ਅਪਨੇ ਹਥੋਂ ਕਨੈ ਪੂਰਾ ਕਰਚੈ, ਯਾਨੀ ਸੁਖ ਕਰਮੋਂ ਦੇ ਜਰਿਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੀ ਖੁਸ਼ ਕਰਿਏ ਅਪਨੇ ਜੀਵਨ ਗੀ ਬੇਹਤਰ ਬਨਾਵੈ। ੨੦ ॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਏਹ ਕਿਨੇਹੀ ਆਸਕੀ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਏਹੁ ਕੇਹੜਾ ਘਾਰ ਏ ਜੇਹੜਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬਗੈਰ ਫ਼ੈਤਵਾਦ ਉਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਏ ?

**ਨਾਨਕ ਆਸਕੁ ਕਾਂਢੀਐ ਸਦ ਹੀ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜੋ ਸਦਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਆਖਦੇ ਹਨ।

**ਚੰਗੈ ਚੰਗਾ ਕਰਿ ਮੰਨੇ ਮੰਦੈ ਮੰਦਾ ਹੋਇ ॥**

ਏ ਜੋ ਆਦਮੀ ਅਪਨੇ ਨੇਕ ਕਮ੍ਹੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸੁਖ ਗੀ ਅਛਾ ਸਮਝਦਾ ਏ ਤੇ ਅਪਨੇ ਬੁਰੇ ਕਮ੍ਹੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਦੁਖ ਗੀ ਬੁਰਾ ਸਮਝਦਾ ਏ।

**ਆਸਕੁ ਏਹੁ ਨ ਆਖੀਐ ਜਿ ਲੇਖੈ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਉਸੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੇੜੀ ਆਖੇਆ ਜਾਏ ਸਕਦਾ। ਓਹੁ ਅਛੇ-ਬੁਰੇ ਗਿਨਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬੇਂ ਦਾ ਗਣਨਾ ਕਰਦਾ ਏ। ਏਸਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਭੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ। ੧॥ , ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਸਲਾਮੁ ਜਬਾਬੁ ਦੇਵੈ ਕਰੇ ਮੁੰਢਹੁ ਘੁਥਾ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਜੋ ਵਿਅਕਤਿ ਕਦੇਂ ਅਪਨੇ ਰਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਗੀ ਝੁਕਦਾ ਏ ਤੇ ਕਦੇਂ ਉਂਦੇ ਕਮ੍ਹੇਂ ਉਪਰ ਸ਼ਕ ਤੇ ਏਤਰਾਜ ਕਰਦਾ ਏ, ਓਹੁ ਸ਼ੁਰੂ ਥਮਾਂ ਗੈ ਭਟਕਦਾ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਦੇਵੈ ਕੂੜੀਆ ਥਾਇ ਨ ਕਾਈ ਪਾਇ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਉਂਦੇ ਦਵੈਂ ਕਰਮ ਝੂਠੇ ਤੇ ਉਸੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਚ ਕੋਏਂ ਜਗਹ ਨੇੜੀ ਮਿਲਦੀ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸੇ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਸਮੁਹਾਲੀਐ ॥**

ਏ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੁਖ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸਦਾ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁਦਾ।

**ਜਿਤੁ ਕੀਤਾ ਪਾਈਐ ਆਪਣਾ ਸਾ ਘਾਲ ਬੁਰੀ ਕਿਉ ਘਾਲੀਐ ॥**

ਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਹਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੁਰੇ ਕਮ੍ਹਾਂ ਕੀਂ ਕਰਨ?

**ਮੰਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਕੀਚਈ ਦੇ ਲੰਮੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ॥**

ਏ ਬੁਰੇ ਕਮ੍ਹੇਂ ਗੀ ਕਦੇਂ ਭੀ ਨੇੜੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਦਾ;

**ਜਿਉ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲਿ ਨ ਹਾਰੀਐ ਤੇਵੇਹਾ ਪਾਸਾ ਢਾਲੀਐ ॥**

ਏ ਅਸਾਂ ਗੀ ਏਸਾ ਕਮੇਂ ਦਾ ਖੇਡ ਨੇਝੇ ਖੇਡਨਾ ਚਾਹਿਦਾ ਜਿਸਦੇ ਫਲਸਵਰੂਪ ਅਸੇਂਗੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਸ਼ਰਮ ਮਹਸੂਸ ਹੋਂਦੀ ਏ, ਧਾਨੀ ਅਸੇਂਗੀ ਸਿਫ਼ ਸੁਖ ਕਰਮ ਗੈ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਦਾ।

**ਕਿਛੁ ਲਾਹੇ ਉਪਰਿ ਘਾਲੀਐ ॥੨੧॥**

ਏ, ਏ ਅਪਨੇ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਚ ਏਸੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਭਕਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੇਂਗੀ ਫਾਯਦਾ ਮਿਲਗ। ੨੧॥

**ਸਲੇਕੁ ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਚਾਕਰੁ ਲਗੈ ਚਾਕਰੀ ਨਾਲੇ ਗਾਰਬੁ ਵਾਦੁ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਕੋਝੇ ਨੌਕਰ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਕਨੈ ਗੈ ਘਮੰਡੀ, ਵਿਵਾਦਿਤ, ਝਗੜਾ ਕਰਨੇ ਆਹਾ ਭੀ ਏ।

**ਗਲਾ ਕਰੇ ਘਟੇਰੀਆ ਖਸਮ ਨ ਪਾਏ ਸਾਦੁ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਓਹ ਜਯਾਦਾਤਰ ਚੀਜਾਂ ਬਨਾਝੇ ਲੈਂਦਾ ਏ ਤਾਂ ਓਹ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਹਕਦਾਰ ਨੇਝੇ ਏ।

**ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਾ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ਮਾਨੁ ॥**

ਏ ਪਰ ਜੇਕਰ ਓਹ ਅਪਨਾ ਅਹੰਕਾਰ ਹਟਾਝੇ ਲੈਂਦਾ ਏ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਤਸੀ ਕਿਸ਼ ਝੁਜਤ ਮਿਲਦੀ ਏ।

**ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਲਗਾ ਸੇ ਪਰਵਾਨੁ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜਦੋਂ ਓਹ ਆਦਮੀ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਓਹ ਵਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਸ ਦੀ ਮੇਹਨਤ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੧॥

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਜੇ ਜੀਇ ਹੋਇ ਸੁ ਉਗਵੈ ਮੁਹ ਕਾ ਕਹਿਆ ਵਾਉ ॥**

ਏ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਦਿਲ ਵਿਚ ਹੈ, ਓਹ ਕਰਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੰਹ ਦੇ ਜਰਿਏ ਬੋਲਨੇ ਆਲੀ ਕੋਝੇ ਭੀ ਗਲਲ ਹਵਾ ਜਿਨਾ ਮਹਤਵਹੀਨ ਹੋਂਦੀ ਏ।

**ਬੀਜੇ ਬਿਖੁ ਮੰਗੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੇਖਹੁ ਏਹੁ ਨਿਆਉ ॥੨॥**

ਏ, ਏ ਮਨੁਕੁਖ ਜਹਰ ਬੋਂਦਾ ਏ ਪਰ ਅਮ੍ਰਿਤ ਮੰਗਦਾ ਏ। ਦੇਖੋ ਏ ਕਿਸ ਟਰਹ ਦਾ ਝੰਸਾਫ ਹੈ। ੨॥

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

**ਨਾਲਿ ਇਆਣੇ ਦੇਸਤੀ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥**

ਏ ਬੇਵਕੂਫ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ।

**ਜੇਹਾ ਜਾਣੈ ਤੇਹੋ ਵਰਤੈ ਵੇਖਹੁ ਕੇ ਨਿਰਜਾਸਿ ॥**

ਏ ਜਿਵੇਂ ਜਾਨਦਾ ਹੈ ਤਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਲੇਹੀ ਕੋਈ ਝੁਲੀ ਦਿਖਨੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੀ ਲੈ।

**ਵਸਤੁ ਅੰਦਰਿ ਵਸਤੁ ਸਮਾਵੈ ਦੂਜੀ ਹੋਵੈ ਪਾਸਿ ॥**

ਏ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸਤੁ ਝੁਕ ਵਸਤੁ ਚ ਤਫ਼ੁੰ ਗੈ ਫਿਟ ਹੋਈ ਸਕਦੀ ਏ ਜੇਕਰ ਪੈਹ ਲੀ ਵਸਤੁ ਗੀ ਹਟਾਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ।

**ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲੈ ਕਹੀ ਬਣੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਹੁਕਮ ਮਨਨਾ ਸਫਲ ਨੇਈ ਹੋਂਦਾ, ਪਰ ਤੁੰਦੇ ਸਾਮਨੇ ਨਮ੍ਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ ਪੌਂਦਾ ਏ।

**ਕੂੜਿ ਕਮਾਣੈ ਕੂੜੇ ਹੋਵੈ ਨਾਨਕ ਸਿਫਤਿ ਵਿਗਾਸਿ ॥੩॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਖੋਖੇ ਦੇ ਜਰਿਏ ਪੈਸੇ ਕਮਾਨੇ ਕਨ੍ਰੇ ਸਿਫ ਖੋਖਾ ਗੈ ਹਾਸਲ ਹੋਂਦਾ ਏ। ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਤੁਤਿ ਗਾ ਕੇ ਜੀਵ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੩॥

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨॥

**ਨਾਲਿ ਇਆਣੇ ਦੇਸਤੀ ਵਡਾਰੁ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ॥**

ਏ ਅਜ਼ਾਨੀ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਤੇ ਬਡੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਘਾਰ

**ਪਾਣੀ ਅੰਦਰਿ ਲੀਕ ਜਿਉ ਤਿਸ ਦਾ ਥਾਉ ਨ ਥੇਹੁ ॥੪॥**

ਏ, ਏ ਪਾਣੀ ਚ ਝੁਕ ਰੇਖਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਏ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਅਸਤਿਤਵ ਨੇਈ ਏ। ੪॥

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨॥

**ਹੋਇ ਇਆਣਾ ਕਰੇ ਕੰਮੁ ਆਣਿ ਨ ਸਕੈ ਰਾਸਿ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕੋਈ ਕਮਮ ਕਰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਓਹੁ ਤਸੀ ਪੂਰਾ ਨੇਈ ਕਰੀ ਸਕਦਾ।

**ਜੇ ਇਕ ਅਧ ਚੰਗੀ ਕਰੇ ਦੂਜੀ ਭੀ ਵੇਰਾਸਿ ॥੫॥**

ਏ, ਏ ਖਲੇਹੀ ਝੁਕ ਨੇ ਅਛਾ ਕਮਮ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਟੂਝੇ ਗੀ ਬਿਗਾਡਦਾ ਏ। ੫॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੌਰੀ॥

**ਚਾਕਰੁ ਲਗੈ ਚਾਕਰੀ ਜੇ ਚਲੈ ਖਸਮੈ ਭਾਇ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨੌਕਰ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਝੁਛਾ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਸਿਫ ਤਸੀ ਗੈ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਦਾ ਕਮਮ ਕਰਨੇ ਆਹਾ ਮਨ੍ਰੇਆ ਜਾਗ।

**ਹੁਰਮਤਿ ਤਿਸ ਨੇ ਅਗਲੀ ਓਹੁ ਵਜਹੁ ਭਿ ਦੂਣਾ ਖਾਇ ॥**

ਏ ਇਸ ਕਨੈ ਪੈਛੇ ਤਸੀ ਬੜਾ ਝਜਤ ਮਿਲਗ ਤੇ ਦੂਆ ਤਸੀ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਭੀ ਦੋਗੁਨੀ ਮਿਲਗ।

**ਖਸਮੈ ਕਰੇ ਬਰਾਬਰੀ ਫਿਰਿ ਗੈਰਤਿ ਅੰਦਰਿ ਪਾਇ ॥**

ਏ ਜੇਕਰ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਦਿਲੈ ਚ ਸਮਿੰਦਾ ਹੋਇ ਜੰਦਾ ਏ।

**ਵਜਹੁ ਗਵਾਏ ਅਗਲਾ ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ ਪਾਣਾ ਖਾਇ ॥**

ਏ ਨਤੀਜੇ ਚ ਓਹੁ ਅਪਨੀ ਪੈਛੀ ਕਮਾਇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੂਤੇ ਗੈ ਖਾਂਦਾ ਏ।

**ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵਣਾ ਤਿਸੁ ਕਹੀਐ ਸਾਬਾਸਿ ॥**

ਏ ਅਸੇਂ ਗੀ ਤਸ ਮਾਹਨੂ ਦਾ ਬੜਾ ਗੈ ਆਮਾਰ ਵਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਦਾ ਜਿਸਦਾ ਦਾਨ ਅਸ ਖਾਂਦੇ ਆਂ।

**ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲਈ ਨਾਲਿ ਖਸਮ ਚਲੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੨੨॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਸਫਲ ਨੇਝੇਂ ਹੋਂਦਾ, ਪਰ ਤੁੰਦੇ ਸਾਮਨੇ ਵਿਨਮ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਗੈ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋਂਦੀ ਏ। ੨੨॥

**ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ ੨॥

**ਏਹ ਕਿਨੇਹੀ ਦਾਤਿ ਆਪਸ ਤੇ ਜੇ ਪਾਈਐ ॥**

ਏ ਏਹੁ ਕਿਸ ਚਾਲੀ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਏ ਜੇਹੜਾ ਅਸੇਂਗੀ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਗੀ ਮੰਗਨੇ ਕਨੈ ਮਿਲਦਾ ਏ?

**ਨਾਨਕ ਸਾ ਕਰਮਾਤਿ ਸਾਹਿਬ ਤੁਠੈ ਜੇ ਮਿਲੈ ॥੧॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਅਦ੍ਰੁਭੁਤ ਵਰਦਾਨ ਓਹੁ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਲਣ ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ । ੧॥

**ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨॥

**ਏਹ ਕਿਨੇਹੀ ਚਾਕਰੀ ਜਿਤੁ ਭਉ ਖਸਮ ਨ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਏਹੁ ਕੇਹੜੀ ਨੀਚ ਸੇਵਾ ਏ ਜੇਹੜੀ ਮਾਲਿਕ ਦਾ ਡਰ ਨੇਝੇਂ ਟੂਰ ਕਰਦੀ?

**ਨਾਨਕ ਸੇਵਕੁ ਕਾਢੀਐ ਜਿ ਸੇਤੀ ਖਸਮ ਸਮਾਇ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਜੋ ਅਪਨੇ ਮਾਲਿਕ ਵਿਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਸ ਨੂੰ ਸਚਾ ਸੇਵਕ ਆਖਦੇ ਹਨ। ੨॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਨਾਨਕ ਅੰਤ ਨ ਜਾਪਨੀ ਹਰਿ ਤਾ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਅੰਤ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਤਸਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ, ਓਹੁ ਅਨੰਤ ਹੈ।

### **ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਸਾਖਤੀ ਫਿਰਿ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਮਾਰ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਗੀ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਅਪਨੀ ਰਚਨਾ ਗੀ ਨਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਏ।

### **ਇਕਨ੍ਹ ਗਲੀ ਜੰਜੀਰੀਆ ਇਕਿ ਤੁਰੀ ਚੜਹਿ ਬਿਸੀਆਰ ॥**

ਏ ਕਿਸ਼ਾ ਜੀਵ-ਜੰਤੁਏਂ ਦੇ ਗਲੇ ਚ ਜੰਜੀਰੇਂ ਹੌਂਦਿਆਂ ਨ, ਯਾਨੀ ਓਹੁ ਬੰਧਨੇਂ ਚ ਬੜੀ ਜੰਦੇ ਨ ਤੇ ਮਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਭੀ ਅਨਗਿਨਤ ਘੋੜੇਂ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋਨੇ ਦਾ ਮਜਾ ਲੈਂਦੇ ਨ।

### **ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਹਉ ਕੈ ਸਿਉ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥**

ਏ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਲੀਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਯਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?

### **ਨਾਨਕ ਕਰਣਾ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਫਿਰਿ ਤਿਸ ਹੀ ਕਰਣੀ ਸਾਰ ॥੨੩॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰਚਨੇ ਆਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰਖਦਾ ਹੈ। ੨੩॥

### **ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥**

ਏ ਚੰਦ ਮਹਲਾ 1 ॥

### **ਆਪੇ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਅਨੁ ਆਪੇ ਪੂਰਣੁ ਦੇਇ ॥**

ਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਪਾਤ੍ਰੇਂ ਗੀ ਜੀਵ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਬਨਾਯਾ ਏ ਤੇ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਚ ਤੰਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਚ ਗੁਣ, ਦੋਸ਼, ਸੁਖ ਤੇ ਦੁਖ ਜੋੜਦਾ ਏ।

### **ਇਕਨ੍ਹੀ ਦੁਧੁ ਸਮਾਈਐ ਇਕਿ ਚੁਲ੍ਹੈ ਰਹਨਿ ਚੜੇ ॥**

ਏ ਜੀਵ-ਜੰਤੁ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਕਿਸ਼ਾ ਬਰਤਨ ਦੁਫ਼ ਕੜੇ ਖਰੋਚੇ ਦੇ ਰੌਂਹਦੇ ਨ, ਯਾਨੀ ਗੁਣ ਮੌਜੂਦ ਰੌਂਹਦੇ ਨ ਤੇ ਮਤੇ ਸਾਰੇ ਚੁਲ੍ਹੇ ਪਰ ਗਰਮੀ ਗੀ ਸਹਨ ਕਰਦੇ ਰੌਂਹਦੇ ਨ।

### **ਇਕਿ ਨਿਹਾਲੀ ਪੈ ਸਵਨਿ ਇਕਿ ਉਪਰਿ ਰਹਨਿ ਖੜੇ ॥**

ਏ ਕੁਝ ਭਾਗਯਸ਼ਾਲੀ ਲੋਗ ਅਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤਤਾ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਕਰੇਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲੋਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪਹਰਾ ਦੇ ਖੜੇ ਹਨ।

### **ਤਿਨ੍ਹ ਸਵਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੧॥**

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਭਗਵਾਨ ਨਾਨਕ ਉਨ ਲੋਕੋਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਗੀ ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਂਦੇ ਨ ਜਿੰਦੇ ਉਪਰ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਕੜੇ ਦਿਖਦਾ ਏ। ੧॥

### **ਮਹਲਾ ੨ ॥**

ਏ ਮਹਲਾ ੨ ॥

### **ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਕਰੇ ਆਪਿ ਜਾਈ ਭਿ ਰਖੈ ਆਪਿ**

ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪਨੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੈ ਕਰਦਾ ਏ।

**ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕੈ ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥**

ਏ ਓਹੁ ਸੰਸਾਰ ਚ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਤੰਦੇ ਜਨਮ-ਮਰਣ ਗੀ ਦਿਖਦਾ ਰੌਹੁਦਾ ਏ।

**ਕਿਸ ਨੇ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥੨॥**

ਏ , ਏ ਓ ਨਾਨਕ, ਜਦੋਂ ਓਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ੨ ॥

**ਪਉੜੀ ॥**

ਏ ਪੈਰੀ ॥

**ਵਡੇ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਕਿਛੁ ਕਹਣਾ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਦਾ ਬਖਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

**ਸੇ ਕਰਤਾ ਕਾਦਰ ਕਰੀਮੁ ਦੇ ਜੀਆ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥**

ਏ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਰਚਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਸੁਖਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇ ਖੁਦ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਓਹੁ ਸਾਰੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਆਦਿ ਗੀ ਅਨੁ ਉਪਲਬਧ ਕਰੇ ਆਂਦਾ ਏ। , ਏ ਜੀਵ ਸਿਰਫ ਉਹ ਕਰਮਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

**ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਧੁਰਿ ਛੇਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ ॥**

ਮਨੁਖ ਓਹੁ ਕਰਮੇਂ ਗੀ ਕਰਦੇ ਨ ਜੇਹੁੰਦੇ ਤੰਦੇ ਆਸੁੰਦੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਸੇ ਆ ਪੂਰਵ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗੇਏ ਨ।

**ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰੀ ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥**

ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸ਼ਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

**ਸੇ ਕਰੇ ਜਿ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥੨੪॥੧॥ ਸੁਧੁ**

ਏ , ਏ , ਏ ਓਹੁ ਸਿਰਫ ਉਸੀ ਗੈ ਕਰਦਾ ਏ ਜੇਹੁੰਦਾ ਉਸੀ ਸਵੀਕਾਰਯ ਏ। ੨੪ ॥ ੧ ॥ ਸੁਫਲ।

## ਅਰਦਾਸ ਦੁਆ

### ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਇਕ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਜੀਤ ਅਦ੍ਭੁਤ ਗੁਰੂ (ਪਰਮਾਤਮਾ) ਦੀ ਹੈ।

### ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ।

ਆਦਰਯੋਗ ਤਲਵਾਰ (ਬੁਰੇ ਕਰਨੇ ਆਲੋਂ ਦੇ ਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਪਰਮਾਤਮਾ) ਸਾਫ਼ੀ ਮਦਦ ਕਰਨ!

### ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦॥

ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਕੀ ਗਈ ਆਦਰਯੋਗ ਤਲਵਾਰ ਕਾ ਓਡ।

### ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੋਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ ॥

ਪੈਠੇ ਤਲਵਾਰ (ਬੁਰੇ ਕਰਨੇ ਆਲੋਂ ਦੇ ਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਪਰਮਾਤਮਾ) ਗੀ ਯਾਦ ਕਰੋ; ਫਿਰ ਨਾਨਕ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰੋ (ਉਸ ਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰ ਟਿਕੋ)।

### ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ ॥

ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ, ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਦਾ ਯਾਦ ਕਰੋ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ; ਓਹ ਸਾਫ਼ੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ! (ਉਂਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰ ਟਿਕਨਾ)

### ਅਰਜਨ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸਿਮਰੈ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਓਰ ਆਦਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਹਰ ਰਾਯ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੋ ਓਰ ਧਿਆਨ ਕਰੋ। (ਉਂਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰ ਟਿਕਨਾ)

### ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਧਿਆਈਂਐ ਜਿਸ ਡਿਠੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ ॥

ਆਦਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਹਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰੋ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ, ਜਿਸਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਨੇ ਕਰੈ ਸਾਰੇ ਪੀੜ ਲੁਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨ। (ਉਂਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰ ਟਿਕਨਾ)

### ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰੋ ਤੇ ਫਿਰ ਨੌ ਸ੍ਰੋਤ ਆਤਮਕ ਧਨ ਦੇ ਜਲਦਬਾਜੀ ਚ ਤੁੰਦੇ ਘਰ ਔਗਨ।

### ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥

ਓ ਭਗਵਾਨ ! ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਿਐ ਹਰ ਥਾਠੈ ਪਰ ਅਸੇਂਗੀ ਰਸਤਾ ਦਸਿਐ ਸਾਫ਼ੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।

## **ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ! ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥**

ਆਦਰਯੋਗ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੋ (ਉਨਕੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਰ ਟਿਕਨਾ)।  
ਓ ਭਗਵਾਨ ! ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਿਐ ਹਰ ਥਾਹੈ ਪਰ ਅਸੋਂਗੀ ਰਸਤਾ ਦਸਿਐ ਸਾਫੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।

## **ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਆਦਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚ ਨਿਹਿਤ ਦਸ ਰਾਜਾਏ ਦੀ ਦਿਵਯ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੀ ਸੋਚੋ ਤੇ ਮਨਨ ਕਰੋ ਤੇ  
ਅਪਨੇ ਵਿਚਾਰੋ ਗੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਿਵਯ ਸਿੱਖਿਆ ਚ ਮੋਝੋ ਤੇ ਤੁੰਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਸੁਖ ਪਾਓ; ਉਚਾਰ  
ਵਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਅਦ੍ਰੁਭੁਤ ਭਗਵਾਨ) !

## **ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਚਾਲੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ ਜਪੀਆਂ, ਤਪੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ, ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਪੰਜ ਪ੍ਰਿਯਜਨੋਂ ਦੇ, ਚਾਰ ਪੁੱਤਰੋਂ ਦੇ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ); ਚਾਲੀਸ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਾ; ਅਦਮਯ ਵਫ਼ਾ ਸੰਕਲਪ ਦੇ  
ਵੀਰ ਸਿੱਖਿਆਂ ਦਾ; ਨਾਮ ਦੇ ਰੰਗ ਚ ਡੁਬਕੀ ਦੀ ਭਕਤੀ ਦਾ; ਨਾਮ ਚ ਲੀਨ ਹੋਨੇ ਆਲੋ ਦਾ; ਉਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਦਾ ਜੇਹੜੇ  
ਨਾਮ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਅਪਨਾ ਖਾਨਾ ਸਾਥੀ ਚ ਭੰਡਦੇ ਹੋ; ਮੁਫ਼ਤ ਰਸੋਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੇ ਆਲੋ ਦਾ;  
(ਸਚਾਈ ਗੀ ਬਚਾਨੇ ਆਸਤੇ) ਅਪਨੀ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਨੇ ਆਲੋ ਦਾ; ਉਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਦਾ ਜੇਹੜੇ ਟੁਏ ਦੀ ਖਾਮਿਯੋਂ ਗੀ  
ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ; ਉਘਰ ਦਿੱਤੇ ਗੇਦੇ ਸਾਰੇ ਸੁਫ਼ ਤੇ ਸਚੇ ਭਕਤ ਹੋ; ਉਚਾਰ ਵਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਅਦ੍ਰੁਭੁਤ  
ਭਗਵਾਨ) !

## **ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਸੋਚੋ ਤੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੱਖ ਮਦੋਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਨਾਨਿਆਂ ਦੀ ਅਨੋਖੀ ਸੇਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ  
ਸਿਰ ਬਲਿਦਾਨ ਕੀਤਾ ਲੇਕਿਨ ਅਪਨਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਕੂੰ ਸੌਂਪ ਡਿੱਤਾ; ਜਿਨੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਜੋੜ ਕੋਲਾ  
ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰੀ ਲੇਤਾ; ਜਿਸਨੇ ਤੰਦੀ ਖੋਪੜੀ ਕੜੀ ਲੇਈ; ਜੇਹੜੇ ਬੜੀ ਗੇਦੇ ਹੋ ਤੇ  
ਪਹਿਯੋਂ ਉਘਰ ਘੁਮਦੇ ਹੋ ਤੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਹੋਈ ਗੇਦੇ ਹੋ; ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਆਰੀ ਕਰੋ ਕਟੋ ਗੇ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੀ ਜਿੰਦਾ  
ਚਮੜੀ ਕੜੀ ਗੇਈ ਹੀ; ਗੁਰਵਾਰਾ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਕਾਯਮ ਰਖਣ ਵਾਸਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ;  
ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿੱਖ ਆਸਥਾ ਦਾ ਟਾਗ ਨੇਈ ਕੀਤਾ; ਜਿਨੇ ਅਪਨਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਰਖੇ ਤੇ ਅਪਨੇ ਲੰਬੇ ਬਾਲੋਂ  
ਗੀ ਆਖਰੀ ਸਾਂਸ ਤਕਰ ਬਚਾਈ ਲੇਯਾ; ਉਚਾਰ ਵਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਅਦ੍ਰੁਭੁਤ ਭਗਵਾਨ) !

## **ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਅਪਨੇ ਵਿਚਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੀਟੋਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾਂ ਉਘਰ ਮੋਝੋ; ਉਚਾਰ ਵਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਅਦ੍ਰੁਭੁਤ

भगवान) !

**पिषमे सरबत खालसा जी की अरदास है जी, सरबत खालसा जी के वाहिगुरु, वाहिगुरु,  
वाहिगुरु चित आवे, चित आवन का सदका सरब सुख हेवे।**

पैहे सारे आदरणीय खालसा एह गुहार लांदे न जे ओह तुंदे नांS दा ध्यान करन; ते सारे सुख ते सुख-सुविधा इस चाल्ली दे ध्यान दे जरिए होन।

**जहां जहां खालसा जी साहिब, उहां उहां रढिआ रिआइत, देग तेग ढतहि,  
बिरद की पैज, पंथ की जीत, मू साहिब जी सहाइ, खालसे जी के बेल बाले, बेले जी  
वाहिगुरु!**

जित्थे आदरणीय खालसा होवे, अपनी रक्षा ते कृपा दे; मुफ्त रसोई ते तलवार कदें बी असफल नेई होऐ; अपने भक्तों की इज्जत बनाए रखना; सिक्ख लोकें गी जीत देओ; आदरणीय तलवार हमेशा साढ़ी मदद च आवै; खालसा गी सदा इज्जत मिलै; उचार वाहे गुरु (अद्भुत भगवान) !

**सिंखां नू सिंखी दान, केस दान, रहित दान, बिबेक दान, विसाह दान, भरोसा दान, दानां  
सिर दान, नाम दान, मू अंमृतसर जी दे इंसानान, चँकीआं, झंडे, बँगे, जुगो जुग अटँल,  
परम का जैकार, बेले जी वाहिगुरु!!!**

मेहरबानी करियै सिक्खें गी सिक्ख धर्म दा वरदान, लंबे बालें दा वरदान, सिक्ख नियमें दा पालन करने दा वरदान, दिव्य ज्ञान दा दान, दृढ़ विश्वास दा वरदान, विश्वास दा वरदान ते नाम दा सबने थमां बड्डा दान देओ। ऐ रब ! कोयर, हवेली ते बैनर हमेशा लेई मौजूद होन; सच्चाई दी कदे जीत होवे; उचार वाहे गुरु (अद्भुत भगवान) !

**सिंखां दा मन नीवां, मत्त उँचि मत्त दा राखा आप वाहिगुरु।**

सारे सिक्खां दे मन विनम्र बने ते उंदी बुद्धि गी उंचाई पर रखे; ऐ रब ! तेरे हो ज्ञान दे रक्षक।

**हे निमाणिआं दे माण, निताणिआं दे ताण, निऑटिआं दी ऑट, सँचे पिता, वाहिगुरु! आप  
दे हजूर.....दी अरदास है जी।**

हे सच्चे पिता, वाहे गुरु ! तुस नम्र लोकें दा इज्जत ओ, लाचारें दी शक्ति ओ, आश्रयहीनें दी आश्रय ओ, अस नम्रता कत्रे तुंदी मौजूदगी च प्रार्थना करदे आं.....(इत्थें कीती गेदी मौके जां प्रार्थना दा स्थान लैओ)।

**अँधर वाया षाटा बुँल चुँक माफ करनी। सरबत दे कारज रास करने।**

उपरली प्रार्थना पढ़ने च साढ़ी गलतियां ते कमीं गी मेहरबानी करियै माफ करो। मेहरबानी करके सब दे उद्देश्य पूरा करो।

**ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨ ਚਿੱਤਆਵੇ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।**

ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਿਐ ਅਸੇਂਗੀ ਤਨੇਂ ਸਚੇ ਭਕਤੋਂ ਕਨੈ ਮਿਲਨੇ ਦਾ ਕਮਮ ਕਰੋ ਜਿੰਦੇ ਕਨੈ, ਅਸ ਤੁੰਦਾ ਨਾਂS ਯਾਦ ਕਰੀ ਸਕਚੇ ਤੇ ਤੁੰਦਾ ਮਨਨ ਕਰੀ ਸਕਨੇ ਆਂ। ਏ ਰਬ ! ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਜਰਿਏ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਤਦਾਤ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਤੇਰੀ ਮਰਜੀ ਦੇ ਸੁਤਾਬਿਕ ਸਾਰੇ ਤਰਕਕੀ ਹੋਵੇ।

**ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ**

ਖਾਲਸਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਏ; ਸਾਰੀ ਜੀਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੀਤ ਏ।

## आत्मा दी यात्रा पर निकलो: अपनी आत्मा गी पोशित करो

अपनी आध्यात्मिक यात्रा गी उंचाई पर लेई जाने ते जीवन च गहरा अर्थ हासल करने आस्तै अभ्यास दी खोज करो।

यात्रा लेई सिक्ख धर्म दे त्रै बुनियादी सिद्धांत:

**नाम जपना:** दिव्य स्मरण करना

**किरात करनी:** ईमानदारी कत्रे कम्म करो

**वंद छकना:** दूजे नाल सांझा करना

आध्यात्मिक मुक्ति (मुक्ति) ते न्यायपूर्ण समाज दी ओर सानु मार्गदर्शन करो। गुरु ग्रंथ साहब च निहित एह सिद्धांत सिक्ख जीवन दी आधारशिला बनांदे न।

**चौथा गुरु राम दास जी दी रोजमर्रा दे अभ्यास आस्तै बुद्धि:** गुरु ग्रंथ साहब (पृष्ठ 305-306) च ओह इक सिख दे रोजमर्रा दे आध्यात्मिक यात्रा दे बारे च गहरी जानकारी दिंदे न:

**दिन दा पैहला कम्म:** गुरु दा इक सच्चा चेला हर दिन दी शुरुआत प्यार कत्रे दिव्य स्मरण कत्रे करदा ऐ।

**तन ते मन गी शुद्ध करो:** जल्दी उठो, नहाओ, ते परमात्मा दी याद च डुबकी लाओ, अपनी आत्मा गी दिव्य अमृत च नहाए दा एहसास करो।

**स्मरण दे जरिए रिहाई:** गुरु दी शिक्षा दा पालन करना ते भक्ति कत्रे परमात्मा दे नांS गी याद करने कत्रे सांसारिक लगाव दे कारण होने आह्ले दुख ते अंदरूनी उथल-पुथल दूर होई जंदे न।

**गाओ ते चिंतन करो:** लगातार ईश्वरीय स्तुति गाओ ते अपने पूरे रोजमर्रा दे कम्मं च ईश्वरीय नाम उप्पर चिंतन करो।

**शांति दा बीकन बनो :** जो गुरु दा अनुयायी हर सांस नाल प्यार नाल ईश्वरीय नाम याद करदा है, ओ निश्चित ते प्रेरणादायक आत्मा बण जांदा है।

**दिव्य प्रज्ञा पाओ :** गुरु इस गहरी ज्ञान गी उन लोकें गी दिंदा ऐ जिनेंगी अपनी कृपा हासल होई ऐ।

**दूजे गी प्रेरित करो:** गुरु नानक उस शिष्य गी प्रणाम करदे न जेहड़ा न सिर्फ परमात्मा दा नांS याद करदा ऐ बल्कि दूएं गी बी इ'यां करने लेई प्रेरित करदा ऐ।

**दुर्लभ ते अनमोल आत्माएं:** सच्चे समर्पित व्यक्ति दुर्लभ न, फिरी बी उंदी परमात्मा दी स्मरण कत्रै आध्यात्मिक रूप च अनगिनत होर लोकें गी फायदा होंदा ऐ।

**नकारात्मकता कोला बचो:** गुरु दी शिक्षाएं गी नजरअंदाज करने आहें कोला अपने आप गी दूर करो ते आध्यात्मिक अज्ञानता दे चक्र च फसे दे रौहओ। तुंदी मौजूदगी च मिट्टी-मीठी बोलने आहें पर तुंदी पीठ पिच्छे नकारात्मकता फैलाने आहें कोला सावधान रौहओ।

## सफर दे वास्ते दर्शन

सिक्ख धर्म दे दर्शन दी खासियत ऐ तर्क, व्यापकता ते आध्यात्मिक ते भौतिक दुनिया दे प्रति इसदा "बिना फ्रिल" दृष्टिकोण। इसदा धर्मशास्त्र सादगी कत्रै चित्रत ऐ। सिक्ख नैतिकता च व्यक्ति दे आत्म-प्रति कर्तव्य ते समाज दे प्रति कर्तव्य (संगत) च कोई टकराव नेई ऐ।

सिक्ख धर्म गुरु नानक ने कोई 500 साल पहले स्थापित सब तों कम उम्र दा विश्व धर्म है। एह इक परमात्मा ते ब्रह्मांड दे सृष्टिकर्ता (वाहेगुरु) दे विश्वास उप्पर जोर दिंदा ऐ। एह अनन्त आनंद दा इक साधारण सीधा रस्ता पेश करदा ऐ ते प्रेम ते सार्वभौमिक भाईचारे दा संदेश फैलांदा ऐ। सिक्ख धर्म सख्ती कत्रै इकेश्वरवादी आस्था ऐ ते परमात्मा गी इकमात्र ऐसा मनदा ऐ जेहड़ा समें जां स्थान दी सीमा दे अधीन नेई ऐ। सिक्ख धर्म दा मानना ऐ जे इक गै परमात्मा ऐ, जेहड़ा सृष्टिकर्ता, पोशक, विनाशक ऐ ते मनुक्खी रूप नेई लैदा। अवतार दे सिद्धांत दी सिक्ख धर्म च कोई जगह नेई ऐ। इस च देवी-देवता ते होर देवताएं गी कोई मूल्य नेई दिता जंदा।

सिक्ख धर्म च नैतिकता ते धर्म इक साथ चलदे न। आध्यात्मिक विकास दी दिशा च कदम रखने आस्तै रोजमर्रा दे जीवन च नैतिक गुणें दा संस्कार करना ते गुणें दा अभ्यास करना होगा। ईमानदारी, करुणा, उदारता, धैर्य ते नम्रता जनेह गुण प्रयासें ते दृढ़ता कत्रै गै पैदा होई सकदे न। साढ़े महान गुरुएं दे जीवन इस दिशा च प्रेरणा दा स्रोत ऐ।

सिक्ख धर्म सिखांदा है कि मनुख दे जीवन दा लक्ष्य जन्म-मरण दा चक्र तोड़ के परमात्मा विच विलीन होना है। गुरु दी शिक्षा दा पालन, पवित्र नाम (नाम) दा ध्यान ते सेवा ते दान दे कर्में गी पूरा करियै एह पूरा कीता जाई सकदा ऐ।

नाम मार्ग परमात्मा दी याद च रोजाना भक्ति पर जोर दिंदा ऐ। मुक्ति हासल करने आस्तै पंज भावनाएं अर्थात काम (इच्छा), क्रोध (क्रोध), लोआभ (लोभ), मोह (संसारिक लगाव) ते अहंकर (गर्व) गी नियंत्रित करना पौंदा ऐ। सिक्ख धर्म च उपवास ते तीर्थ, शगुन ते तप जनेह संस्कार ते नियमित प्रथाएं गी नकार दिता जंदा ऐ। मनुक्खी जीवन दा लक्ष्य परमात्मा कत्रै विलीन होना ऐ ते एह गुरु ग्रंथ साहब दी शिक्षाएं दा पालन करियै पूरा होंदा ऐ। सिक्ख धर्म च भगती मार्ग या भक्ति दे मार्ग पर जोर दिता जंदा ऐ। एह, हालांकि, जियान मार्ग (ज्ञान दा मार्ग) ते करम मार्ग (कर्म दा मार्ग) दे महत्व गी पन्छानदा ऐ। एह आध्यात्मिक लक्ष्य तकर पुज्जने आस्तै परमेसरे दी कृपा हासल करने दी लोड़ उप्पर सारें शा मता जोर दिंदा ऐ।

सिक्ख धर्म इक आधुनिक, तार्किक ते व्यावहारिक धर्म ऐ। एह मनदा ऐ जे सामान्य परिवार-जीवन (ग्राहस्त) मुक्ति च कोई बाधा नेई ऐ। मुक्ति हासल करने आस्तै ब्रह्मचर्य जां संसार दा त्याग जरूरी नेई ऐ। संसारी बीमारियें ते प्रलोभनें दे बिच्च विरक्त जीना संभव ऐ। इक भक्त गी दुनिया च जीना चाहिदा ते फिर बी अपना सिर सामान्य तनाव ते उथल-पुथल कोला उप्पर गै रक्खना चाहिदा। उसी इक विद्वान सिपाही होना चाहिदा, ते परमात्मा आस्तै संत होना चाहिदा।

सिक्ख धर्म इक विश्वव्यापी ते "धर्मनिरपेक्ष धर्म" ऐ ते इस चाल्ली जाति, पंथ, जाति जां लिंग दे आधार उप्पर सारे भेदें गी नकारदा ऐ। एह मनदा ऐ जे परमात्मा दी नजर च सारे मनुक्ख बराबर न। गुरुएं महिलाएं दी बराबरी उप्पर जोर दिता ते महिला शिशु हत्या ते सती (विधवा जलाने) प्रथा गी नकार दिता। उने विधवा पुनर्विवाह दा बी सक्रिय प्रचार कीता ते पुरदाह प्रणाली (धूँघट पहिने आली महिलाएं) गी नकार दिता। मन गी उंदे उप्पर केंद्रित रखने आस्तै पवित्र नांS (नाम) दा ध्यान करना ते सेवा ते दान दे कम्में गी पूरा करना होग। ईमानदार कम्म (किरात कर्ण) दे जरिए अपनी रोजी-रूटी कमाने दा इज्जत समझेआ जंदा ऐ न कि भीख मंगने जां बेईमानी दे साधनें कत्रै। वंद छकना, दूजे नाल सांझा करना, समाजी जिम्मेदारी बी है। व्यक्ति थमां जरूरतमंद लोकें दी मदद करने दी उम्मीद ऐ, दसबंध (उसदी कमाई दा 10%) दे राएं। सेवा, सामुदायिक सेवा बी सिक्ख धर्म दा अभिन्न अंग ऐ। हर गुरवारा च पाई जाने आली ते हर धर्म दे लोकें लेई खुल्ली मुफ्त सामुदायिक रसोई (लंगर) इस सामुदायिक सेवा दी इक अभिव्यक्ति ऐ।

सिक्ख धर्म आशावाद ते उम्मीद दी वकालत करदा ऐ। एह निराशावाद दी विचारधारा गी नेई मनदा। गुरुएं दा मानना हा जे इस जीवन दा इक मकसद ते इक लक्ष्य ऐ। एह आत्म ते परमात्मा दे एहसास दा मौका दिंदा ऐ। इत्थूं तगर जे मनुक्ख अपने कम्में दा जिम्मेदार बी ऐ। ओह अपने कम्में दे नतीजें थमां छूट दा दावा नेई करी सकदा। इस आस् ते उसी अपने कम् में च बड़ा सतर्क रौहना चाईदा।

सिक्ख शास्त्र गुरु ग्रंथ साहब सनातन गुरु है। एह इकमात्र धर्म ऐ जिसने पवित्र कताब गी धार्मिक गुरु दा दर्जा दिता ऐ। सिक्ख धर्म विच जिंदा इंसान गुरु (देहधारी) दी जगह नहीं।

## महिलाओं की भूमिका

सिक्ख धर्म दे सिद्धांतें च आक्खेआ गेआ ऐ जे महिलाएं दी आत्मा पुरुषें दे समान ऐ ते उंदी आध्यात्मिकता गी खेती करने दा बराबर अधिकार ऐ। ओह धार्मिक मंडली दी अगुवाई करी सकदे न, अखंड मार्ग (पवित्र शास्त्रें दा लगातार पाठ) च हिस्सा लैई सकदे न, कीर्तन (मंडली च भजन गाना), ग्रंथी (पुरोहित) दे तौर उप्पर कम्म करी सकदे न। ओह सारे धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक ते धर्मनिरपेक्ष गतिविधियें च हिस्सा लैई सकदे न। सिक्ख धर्म पैहे बड्डे विश्व धर्म हे जेह्ड़े पुरुषें ते महिलाएं गी बराबरी दिंदे हे। गुरु नानक, ने लैंगिक आधारित समानता दा प्रचार कीता, ते उंदे बाद आने आले गुरु ने महिलाएं गी सिक्ख पूजा ते अभ्यास दी सारी गतिविधियें च पूरी चाल्ली हिस्सा लैने लेई प्रोत्साहित कीता।

गुरु ग्रंथ साहब च आखदा ऐ,

“स्त्रियां ते मर्द, सारें गी परमात्मा दी रचना ऐ। एह सब परमात्मा दा नाटक ऐ। नानक आखदा ऐ, तेरी सारी सृष्टि भलाई ते पवित्र ऐ” -एसजीजीएस पृष्ठ 304

सिख इतिहास ने महिलाएं दी भूमिका गी दर्ज कीता ऐ जेह्ड़ी उनेंगी पुरुषें दी सेवा, भक्ति, बलिदान, ते बहादुरी च बराबर दा चित्रण करदी ऐ। महिलाएं दी नैतिक गरिमा, सेवा, ते आत्मबलिदान दे मते सारे उदाहरण सिक्ख परंपरा च लिखे गेदे न।

सिक्ख धर्म दे मताबक पुरुष ते जनानी इक सिक्के दे दो पास्से होंदे न। परस्पर रिश्तें ते परस्पर निर्भरता दी व्यवस्था च जित्थें मनुक्ख जनानी कोला जन्म लैदा ऐ, ते जनानी पुरुष दे बीज थमां पैदा होंदी ऐ। सिक्ख धर्म दे मताबक मर्द बिना जनानी दे अपने जीवन च सुरक्षित ते पूरा महसूस नेई करी सकदा ते पुरुष दी सफलता दा सरबंध उस जनानी दे प्यार ते समर्थन कत्रै ऐ जेह्ड़ी उसी अपनी जिंदगी सांझा करदी ऐ, ते उल्टा बी। गुरु नानक ने कहा:

“[एह] इक जनानी ऐ जेह् डी दौड़ गी चलांदी ऐ” ते एह जे असेंगी “स्त्री गी शापित ते निंदा कीती गेदी नेई समझनी चाहिदी, [जदूं] जनानी थमां नेता ते राजा पैदा होंदे न।” एसजीजीएस पृष्ठ 473 ऐ।

उद्धार: हेक अहम गाल कूं उठावण कित्ते हे कि क्या कोई धर्म जनानी कूं उद्धार हासिल करण, इथांह परमेश्वर दा एहसास या उच्चतम आध्यात्मिक क्षेत्र कूं हासिल करण एच सक्षम समझदा हे। गुरु ग्रंथ साहब च आखदा ऐ,

“सब जीवां विच प्रभू व्याप्त है, प्रभू सारे रूपां विच नर-नारी विच व्याप्त है” (गुरू ग्रंथ साहब, पृ.605)।

गुरु ग्रंथ साहब दे उपरले कथन तों परमात्मा दा प्रकाश दोनों लिंगां नाल बराबर टिकदा है। इस करिए गुरु दी शिक्षाएं दा पालन करियै पुरुष ते जनानी दोनों बराबर मुक्ति हासिल करी सकदे न।

कई धर्मा विच जनानी नूं मरद दी अध्यात्म विच बाधा समझया जांदा है, पर सिख धर्म विच नहीं। गुरु इस गल्ल गी नकारदे न। 'सिख धर्म पर वर्तमान विचार' च ऐलिस बसर्के ने आखेआ ऐ जे

"पैहले गुरु ने जनानी गी पुरुष दे बराबर बनाई दिता...स्त्री पुरुष आस्ते बाधा नेई ही, पर परमात्मा दी सेवा करने ते मुक्ति दी तलाश च इक साथी ही"।

ब्याह: गुरु नानक ने गृहस्थ दी सिफारिश कीती—गृहस्थ दा जीवन, ब्रह्मचर्य ते त्याग दे बजाय पति-पत्नी बराबर दे साथी हे ते दोनों उप्पर निष्ठा दा हुक्म दिता गेदा हा। पवित्र श्लोकें च घरेलू सुख गी इक पोषित आदर्श दे रूप च पेश कीता गेदा ऐ ते ब्याह ने परमात्मा कत्रै प्रेम दी अभिव्यक्ति आस्तै इक दौड़दा रूपक उपलब्ध करोआया हा। शुरुआती सिक्ख धर्म दे कवि ते सिख सिद्धांत दे आधिकारिक व्याख्याकार भाई गुरदास होरें महिलाएं गी बड़ा श्रद्धांजलि अर्पित करदे न। ओह आखदा ऐ:

"एक जनानी, अपने माता-पिता दे घर च पसंदीदा ऐ, अपने पिता ते मां दे प्यारे ऐ। अपने ससुराल दे घर च, ओह परिवार दा स्तंभ ऐ, उंदी सौभाग्य दी गारंटी ऐ... आध्यात्मिक बुद्धि च हिस्सा लैदी ऐ।" ते आत्मज्ञान ते उदात्त गुणें कत्रै संपन्न, इक जनानी, मनुक्ख दा दूआ आधा हिस्सा, उसी मुक्ति दे दरवाजे तगर पजांदी ऐ।" (वरण, वि. 16) ऐ।

बराबर दा दर्जा: पुरुष ते महिलाएं दे बराबर दा दर्जा सुनिश्चित करने आस्तै गुरुएं दीक्षा, शिक्षा जां संगत (पवित्र संगति) ते पंगाट (इक साथ खाना) गतिविधियें च हिस्सा लैने दे मामलें च लिंगें च कोई भेद नेई कीता। महिमा प्रकाश सरूप दास भल्ला हुंदे मुजब गुरु अमर दास होरें महिलाएं आसेआ घूंघट दे इस्तेमाल च बेइज्जती कीती। उने जनानियां गी चलें च किश समुदायें दी निगरानी करने दा कम्म सौंपेआ ते सती दे रिवाज दे खिलाफ प्रचार कीता। सिक्ख इतिहास च केई महिलाएं दे नां दर्ज न, जि'यां माता गुजरी माई भगो, माता सुंदरी, रानी साहब कौर, रानी सदा कौर ते महारानी जिंद कौर, जिनेंगी अपने समें दी घटनाएं च महत्वपूर्ण भूमिका निभाई ही

शिक्षा : सिक्ख धर्म च शिक्षा गी बड़ा जरूरी मन्नेआ जंदा ऐ। एह कुसै बी दी सफलता दी कुंजी ऐ। एह व्यक्तिगत विकास दी प्रक्रिया ऐ ते एह गै कारण ऐ जे 3 गुरु ने मते सारे स्कूल स्थापित कीते। गुरु ग्रंथ साहब च आखदा ऐ,

"सब दिव्य ज्ञान ते चिंतन गुरु दे जरिए हासल होंदा ऐ" (गुरु ग्रंथ साहब, पृ.831)।

सारें लेई शिक्षा जरूरी ऐ ते हर इक गी बेहतरीन बनाने लेई कम्म करना होगा। 3 गुरु ने भेजे गए सिख मिशनरी च 52 जनानियां ही। 'सिख महिलाएं दी भूमिका ते स्थिति' च डा. मोहिन्दर कौर गिल लिखदे न जे "गुरु अमर दास गी यकीन हा जे कुसै बी शिक्षा गी उसलै तकर जड़ें नेई पाई सकदी जिसलै तकर ते जट्ट तकर ओह महिला लोकें आसेआ स्वीकार नेई कीती जंदा"।

कपड़े ते पाबंदियां: महिलाएं गी घूंघट नेई लाने दी लोड़ दे अलावा सिख धर्म ड्रेस कोड दे बारे च इक साधारण पर बड़ा जरूरी बयान दिंदा ऐ। एह गल्ल सारे सिक्खें पर लागू होंदी ऐ चाहे ओह लिंग दी परवाह नेई करदे। गुरु ग्रंथ साहब च आखदा ऐ,

“उन कपड़े गी पहिने थमां बचो जिंदे च शरीर असहज होंदा ऐ ते मन बुरे विचारें कन्नै भरोचे दा होंदा ऐ।” एसजीजीएस, पृष्ठ 16 ऐ

इस चाल्ली सिक्खें गी एहसास होग जे किस चाल्ली दे कपड़े दिमाग गी बुरे विचारें कन्नै भरदे न ते उनेंगी उंदे कोला बचना चाहिदा। सिख महिलाएं गी किरपन (तलवार) ते होरनें कन्नै अपने बचाव दी उम्मीद ऐ, एह महिलाएं आस्तै बेजोड़ ऐ कीजे इतिहास च एह पैह्ली बारी ऐ जे महिलाएं थमां अपने बचाव दी उम्मीद कीती जंदी ही ते उनेंगी शारीरिक सुरक्षा आस्तै पुरुषें पर निर्भर होने दी उम्मीद नेई ऐ।

SGGS Quotes: “धरती ते आसमान च, मैं कोई सेकंड नेई दिक्खदा। सारी जनानियां ते मर्दे च उंदी रोशनी चमकी दी ऐ। ” Sggs Page 223. जनानी तों मर्द पैदा होंदा है; जनानी दे अंदर आदमी गर्भवती होंदा है; जनानी नाल ओह सगाई हो जांदा है ते शादी कर लैदी है। नारी उस दा दोस्त बण जांदी है; जनानी दे जरिए आने वाली पीढ़ियां आंदीयां ने। जदों उसदी जनानी मरदी है तां ओह दूजी जनानी दी तलाश करदा है स्त्री गी ओह बन्नी जंदा ऐ तां उसी बुरा कीS आखना ऐ ?

दहेज दे बारे च: “हे मेरे रब, मेरा ब्याह दा तोहफा ते दहेज दे रूप च अपना नाम देओ।” श्री गुरु राम दास जी, पृष्ठ 78, पंक्ति 18 एसजीजीएस

पुरदाह दे अमल दे बारे च: “रहना, रहना, हे बहू - अपने चेहरे गी परदे कन्नै नेई ढकना। अंत च, इस कन्नै तुसेंगी आधा खोल बी नेई औग। तुंदे कोला पैह्ले आह्ला अपने चेहरे पर पर्दा लांदा हा।” ; परमात्मा दी स्तुति। -पृष्ठ 484, एसजीजीएस

जनानियां ते सचमुच सारें आत्माएं गी आध्यात्मिक जीवन जीने लेई सख्ती कन्नै प्रोत्साहित कीता जंदा हा: “आओ, मेरी प्यारी बहनें ते आध्यात्मिक साथी; मिगी अपने गले च नेड़में कन्नै गले लाओ। आओ इकट्ठे होई जाचे, ते साढ़े सर्वशक्तिमान पति प्रभु दी कहानियां सुनाचे।”-गुरु नानक , पृष्ठ 17, एसजीजीएस।

“मित्र, बाकी सारे पहनने सुख गी बर्बाद करदे न, अंगें गी जेहड़ा पहनना यातना ऐ, ते गंदी सोच कन्नै मन गी भरदा ऐ”-एसजीजीएस पृष्ठ 16

## विजुअल हो

पगड़ी इक सिख दा अविभाज्य हिस्सा ऐ ते हमेशा रेहा ऐ। लगभग 1500 ई. ते सिक्ख धर्म दे संस्थापक गुरु नानक दे समें थमां सिक्ख पगड़ी पांदे आए न।

पगड़ी जां "पगरी" गी अक्सर "पग" जां "दस्तार" च घट्ट कीता जंदा ऐ, इक गै लेख आस्तै बक्ख-बक्ख बोलियें च बक्ख-बक्ख शब्द न। एह सारे शब्द उस कपड़े दा संदर्भ दिंदे न जेहड़ा पुरुष ते जनानी दोनों दे सिर गी ढकने आस्तै पहिने दे न। एह सिर दे पट्टी ऐ जिस च इक लम्मा दुपट्टे आह्ले कपड़े दा इक टुकड़ा सिर दे गोल च जख्म कीता जंदा ऐ जां कदें-कदें अंदरूनी "टोपी" जां पटका बी होंदा ऐ। भारत विच परंपरागत तौर ते पगड़ी सिर्फ समाज विच उच्ची हैसियत दे मरद ही पहनदे सन; निम्न दर्जे दे या निचली जाति दे मर्दे गी पगड़ी नेई पाने दी इजाजत ही।

हालांकि बिना कटे बालें गी रखना गुरु गोविंद सिंह ने आस्था दे पंज के या पंज लेखें च इक दे रूप च अनिवार्य कीता हा, पर 1469 च सिक्खी दी शुरूआत थमां गै एह सिक्ख धर्म कत्रै लंबे समें थमां गै गंभीरता कत्रै जुड़े दा ऐ। सिख धर्म दुनिया दा इकमात्र धर्म ऐ जिस च... जेहड़ी सभनें वयस्क पुरुषें आस्तै पगड़ी पाना लाजमी ऐ। पश्चिमी मुल्लखें च पगड़ी पाने आह्ले लोकें दा विशाल बहुमत सिक्ख ऐ। सिक्ख पगड़ी गी दस्तार बी आखदे न। 'दस्तार' इक फारसी शब्द ऐ। इसदा मतलब ऐ 'परमेसर दा हथ' जिसदा मतलब उदे आशीष दा मतलब ऐ।

सिक्ख अपनी कई ते विशिष्ट पगड़ी दे वास्ते मशहूर हन। परंपरागत तौर उप्पर पगड़ी इज्जत दा प्रतिनिधित्व करदी ऐ, ते लंबे समें थमां इक ऐसी चीज रेही ऐ जेहड़ी कुसै समें च सिर्फ कुलीनता आस्तै आरक्षित ही। भारत दे मुगल वर्चस्व दे दौरान सिर्फ मुसलमानें गी गै पगड़ी पाने दी इजाजत ही। सारे गैर मुसलमानें गी इक पहिने पर सख्त रोक लायी गई ही।

गुरु गोविंद सिंह होरें मुगलें दे इस उल्लंघन दी अवहेलना करदे होई अपने सारे सिक्खें गी पगड़ी पाने लेई आखेआ। एह उच्च नैतिक मानकें गी पन्छानदे होई पहिनेआ जाना हा जेहड़े उनेंगी अपने खालसा अनुयायियें आस्तै चार्ट कीते हे। ओह चाहन्दे हे जे उंदा खालसा अलग होऐ ते "दुनिया थमां बक्खरा खड़ोने" दा संकल्प होऐ। ओह चाहन्दे हे जे ओह उस बेजोड़ रस्ते पर चलन जेहड़ा सिक्ख गुरुएं आसेआ तय कीता गेदा हा। इस तर्हा इक पगड़ी वाला सिख हमेशा भीड़ विचों अलग खड़ा रेहा है, जिवें गुरु दा इरादा सी; कीजे ओह चाहन्दा हा जे उंदे 'संत-सैनिक' न सिर्फ आसानी कत्रै पछानने आह्ले होन, सगुआं आसानी कत्रै बी लभन।

जदों कोई सिख आदमी या जनानी पगड़ी पांदी है तां पगड़ी सिर्फ कपड़े दा पट्टी ही बंद हो जांदी है; कीजे सिक्ख दे सिर कत्रै इक गै होई जंदा ऐ। पगड़ी दे कत्रै-कत्रै सिक्खें आसेआ पहिने जाने आह्ले आस्था दे चार होर लेखें दा बी बेहद आध्यात्मिक ते लौकिक महत्व ऐ। जदके पगड़ी पहिने कत्रै जुड़े दे प्रतीकात्मकता मते सारे न — संप्रभुता, समर्पण, आत्मसम्मान, हिम्मत ते धर्मपरायणता, पर!, सिक्खें दा पगड़ी पाने दा मुख्क कारण एह दस्सना ऐ--अपना प्यार, आज्ञाकारिता ते संस्थापक आस्तै आदर खालसा गुरु गोबिंद सिंह।

उप्पर दित्ते गेदे हाइलाइट कीते गेदे शब्दें गी कुसै होर चीजै कन्नै बदलने दी लोड़ ऐ। 'कारण' हो सकदे ने।

"पगड़ी साढ़े आस्तै साढ़े गुरु दा तोहफा ऐ। एह ऐ जे अस किस चाल्ली अपने आप गी सिंह ते कौर दे तौर उप्पर ताज पांदि आं जेहड़े अपनी उच्ची चेतना आस्तै प्रतिबद्धता दे सिंहासन उप्पर बैठे दे न। पुरुषें ते जनानियें आस्तै एह प्रोजेक्टिव पछान राजसी, कृपा, ते विशिष्टता दा संदेश दिंदी ऐ।" .एह दूएँ गी संकेत ऐ जे अस अनंत दी छवि च रौहदे आं ते सारें दी सेवा करने आस्तै समर्पित आं पगड़ी पूरी करने दे अलावा कुसै होर चीजै दा प्रतिनिधित्व नेई करदी प्रतिबद्धता जदुं तुस अपनी पगड़ी बन्नी लैदे ओ तां तुस छह अरब लोकें च इक गै व्यक्ति दे रूप च बेखौफ खड़ोते दे ओ।

## विनम्रता कुंजी सार अपने सफर च

विनम्रता सिक्ख धर्म दा इक महत्वपूर्ण पहलू ऐ। इसदे मुताबिक सिक्खें गी परमात्मा दे सामने नम्रता कन्नै झुकना पौंदा ऐ। विनम्रता या निमराता, पंजाबी च निकटता कन्नै जुड़े दे शब्द न। निमराता इक ऐसा गुण ऐ जिसदा गुरबानी च जोरदार प्रचार कीता जंदा ऐ। इस पंजाबी शब्द दा अनुवाद "नम्रता", "परोपकार" या "नम्रता" ऐ। कोई ऐसा व्यक्ति जिसदा दिमाग इस गल्ल कन्नै विचलित नेई होंदा जे ओह कुसै कोला बी बेहतर जां मता जरूरी ऐ।  
समस्या क्षेत्र - उपर कोई सही वाक्य नेई

एह सारे मनुक्खें आस्तै पोशित करने आस्तै इक महत्वपूर्ण गुण ऐ ते एह इक सिक्ख दे दिमाग दा इक जरूरी हिस्सा ऐ ते एह गुण हर समें सिक्ख दे कन्नै-कन्नै होना लोड़चदा ऐ। सिक्ख शस्त्रागार च बाकी चार गुण न:

सच्चाई (सत), संतोष (संतोख), करुणा (दया) ते प्रेम(प्यार)।

एह पंज गुण सिक्ख आस्तै जरूरी न ते इन्हें गुणें गी संस्कारित करने ते उनेंगी अपने व्यक्तित्व दा हिस्सा बनाने आस्तै गुरबानी दा ध्यान ते पाठ करना उंदा फर्ज ऐ।

गुरबानी साहडे कोल की दस्सदी ऐ:

"नम्रता दा फल सहज शांति ते सुख ऐ। नम्रता कन्नै ओह परमात्मा, उत्कृष्टता दा खजाना, परमात्मा दा ध्यान करदे रौंहदे न। परमात्मा-चेतन प्राणी नम्रता च डुब्बी गेदा ऐ। जिसदे दिल गी दयालुता कन्नै स्थाई नम्रता कन्नै आशीर्वाद दिता गेदा ऐ। सिक्ख धर्म नम्रता गी भीख मंगने दे रूप च पेश करदे न।" देवता दे सामने कटोरा।"

गुरु नानक, सिक्ख धर्म दा पैहला गुरु:

"अपने दिमाग च प्यार ते नम्रता कन्नै सुनना ते विश्वास करना अपने आप गी नाम कन्नै साफ करो, अंदर दी गहराई च पवित्र तीर्थ पर।"- एसजीजीएस पृष्ठ 4।

"संतोष गी अपनी बालियां, नम्रता गी अपनी भीख मंगने दा कटोरा बनाओ, ते ध्यान गी अपनी शरीर उप्पर लाने आह्नी राखी बनाओ।"-एसजीजीएस पृष्ठ 6।

"नम्रता दे क्षेत्र च शब्द सुंदरता ऐ। अतुलनीय सुंदरता दे रूप उत्थें गै फैशन कीते गेदे न।" एसजीजीएस पेज 8।

"विनय, नम्रता औय सहज समझ भेयी सास औय ससुर हैं" -एसजीजीएस नृष्ठ 152।

## अध्यात्म की ओर सफर

गुरु ग्रंथ साहब इक सनातन जीवित गुरु, सिख गुरु, हिन्दू ते मुस्लिम संत दी काव्य रचना ऐ। संकलन उंदे राएं परमात्मा आसेआ सारें मनुक्खें गी दित्ता गेदा वरदान ऐ। गुरु ग्रंथ साहब विच दर्शन किसे वी तरह दे अत्याचार दे बिना ईश्वरीय न्याय ते आधारित समाज दा है। जित्थें ग्रंथ हिंदू धर्म ते इस्लाम दे शास्त्रें गी स्वीकार करदा ऐ ते उंदा आदर करदा ऐ, उल्लें गै इसदा मतलब इनें कुसै बी धर्म कत्रे नैतिक मेल-मिलाप नेई ऐ। गुरु ग्रंथ साहब च महिलाएं गी पुरुषें दे बराबर भूमिका कत्रे बड़ा आदर दित्ता जंदा ऐ। महिलाएं दी आत्मा पुरुषें दे समान ऐ ते इस चाल्ली मुक्ति हासल करने दे बराबर मौके कत्रे अपनी आध्यात्मिकता दी खेती करने दा बराबर अधिकार ऐ। महिलाएं गी प्रमुख धार्मिक मंडली समेत सारे धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक, ते धर्मनिरपेक्ष गतिविधियें च हिस्सा लैई सकदा ऐ।

सिख धर्म बराबरी, समाजिक न्याय, इंसानियत दी सेवा, ते दुए धर्म आस्ते सहिष्णुता दी वकालत करदा ऐ। सिख धर्म दा जरूरी संदेश रोजमर्रा दे जीवन च करुणा, ईमानदारी, नम्रता ते उदारता दे आदर्शें दा अमल करदे होई हर सगें परमात्मा दी आध्यात्मिक भक्ति ते श्रद्धा ऐ। सिख धर्म दे त्रै मूल सिद्धांत न परमात्मा दा ध्यान ते याद करना, ईमानदार जीवन जीने आस्ते कम्म करना ते दुए कत्रे सांझा करना।

आत्मा आस्ते इस आध्यात्मिक यात्रा च जाने दा प्रयास करने आस्ते मती मती बधाइयां। अनुवाद कदें बी मूल दे नेड़े नेई होई सकदा, खास करियै जिसलै पूरा गुरु ग्रंथ साहब कविता च होंदा ऐ ते रूपक दे प्रयोग कत्रे कम्म बेहतरिन मुश्कल होई जंदा ऐ। दिव्य संदेश च हिन्दू & मुस्लिम पौराणिक कहानियां दा इस्तेमाल अक्सर प्रलाहद, हरनकाश, लक्ष्मी, ब्रह्मा बगैरा कीता जंदा ऐ कृपया इन्हें गी शाब्दिक रूप च नेई पढ़ो पर उंदे अंतर्निहित संदेश गी समझो। ध्यान इस गल्ल उप्पर ऐ के परमेसरे इक गै ऐ ते उंदे कन् ने मेल करना मनुख दे जीवन दा लक्ष्य ऐ।

एह कम्म बरें थमां केई स्वयंसेवकें आसेआ कीता गेदा ऐ, तां जे तुंदे कोल तुंदी भाशा च दिव्य संदेश पुज्जी सकै। जेकर तुंदे कोल कोई सुआल ऐ तां बेझिझक [walnut@gmail.com](mailto:walnut@gmail.com) पर ईमेल करो ते अस इस यात्रा च तुंदे कत्रे जुड़ना बड़ा पसंद करगे।